

GLÓWNY INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

RAPORT

z przeprowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska w 2015 r.
ogólnokrajowego cyklu kontrolnego przestrzegania przez gminy przepisów
ustawy z dnia 13 września 1996 r. o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach*
oraz kontroli regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych,
instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi regionu oraz gminnych
jednostek organizacyjnych

Zatwierdzam:

Z up. GLÓWNEGO INSPEKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
mgr inż. *[Podpis]*
ZASTĘPCA GLÓWNEGO INSPEKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA

Warszawa 2016 r.

Opracowano w Departamencie Inspekcji i Orzecznictwa
Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
I. CEL KONTROLI	5
II. KONTROLE GMIN I ZWIĄZKÓW MIĘDZYGMINNYCH	6
1. Zakres kontroli	6
2. Wyniki kontroli obowiązków gmin wynikających z u.c.p.g.	6
2.1. Organizacja systemu gospodarki odpadami w gminach.....	6
2.2. Uchwały.....	7
2.2.1. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy (art. 4 ust. 1 u.c.p.g.).....	7
2.2.2. Uchwała określająca metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłat za pojemnik o określonej pojemności (art. 6k u.c.p.g.)	8
2.2.3. Uchwała określająca termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6l ust. 1 u.c.p.g.).....	9
2.2.4. Uchwała określająca wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości (art. 6n ust. 1 u.c.p.g.)	9
2.2.5. Uchwała określająca szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 3 u.c.p.g.).....	10
2.2.6. Uchwały fakultatywne.....	12
2.3. Przetargi.....	13
2.4. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych w gminie	13
2.4.1. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych	13
2.4.2. Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.....	14
2.5. Sprawozdawczość i zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.....	15
2.5.1. Sprawozdawczość.....	15
2.5.2. Sporządzanie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w gminie (art. 9tb u.c.p.g.) ...	18
2.5.3. Zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	18
2.6. Obowiązek udostępniania na stronie internetowej urzędu gminy informacji wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 9 u.c.p.g.....	21
2.7. Działalność informacyjna i edukacyjna.....	22
2.8. Obowiązek prowadzenia rejestru działalności regulowanej.....	22
2.9. Działalność kontrolna gmin.....	23
3. Podjęte działania pokontrolne – kontrole gmin	25
III. KONTROLE GMINNYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH	26
1. Zakres kontroli	26
2. Obowiązek spełniania warunków wynikających z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie <i>szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości</i> (Dz. U. z 2013 r., poz. 122)	26
3. Obowiązek przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 <i>u.o.o.</i> (art. 9e ust. 1 pkt 1 <i>u.c.p.g.</i>) oraz zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do RIPOK (art. 9e ust. 1 pkt 2 <i>u.c.p.g.</i>)	28
4. Przestrzeganie zakazu, o którym mowa w art. 9e ust. 2 u.c.p.g.	29
5. Sprawozdawczość i zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.....	29

5.1.	Sprawozdawczość.....	29
5.2.	Zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	31
7.	Inne nieprawidłowości i podjęte działania pokontrolne	33
IV. KONTROLE REGIONALNYCH INSTALACJI DO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH		33
1.	Zakres kontroli	33
2.	Spełnianie wymagań najlepszej dostępnej techniki lub technologii przez skontrolowane instalacje.....	34
3.	Stan formalnoprawny regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych	35
4.	Ocena stosowanych technologii w przetwarzaniu odpadów komunalnych przez skontrolowane instalacje.....	37
4.1.	Instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	37
4.2.	Instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów	39
4.3.	Instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	40
5.	Obowiązek zawarcia umowy na zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, który wykonuje swoją działalność w ramach regionu gospodarki odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 91 ust. 1 u.c.p.g.....	41
7.	Przedstawianie kalkulacji kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych.....	41
8.	Podjęte działania pokontrolne – kontrole RIPOK	42
V. KONTROLE INSTALACJI PRZEWIDZIANYCH DO ZASTĘPCZEJ OBSŁUGI REGIONU		42
1.	Zakres kontroli	42
2.	Stan formalnoprawny instalacji zastępczych.....	42
3.	Przyjmowanie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania od podmiotu przekazującego odpady komunalne do instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi regionu	44
4.	Podjęte działania pokontrolne – kontrole instalacji zastępczych	45
VI. PODSUMOWANIE		46

WSTĘP

Od ponad czterech lat obowiązują przepisy znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2016 r. poz. 250), zwanej dalej „u.c.p.g.” i półtora roku od tzw. „śmieciowej rewolucji” w gminach. Zmiana przepisów miała na celu usprawnienie systemu gospodarki odpadami komunalnymi w kraju, a w konsekwencji wywiązanie się z nałożonego na kraje Unii Europejskiej obowiązku osiągania poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Nieodłącznym elementem zmian, jakie zaszły w wyniku nowelizacji u.c.p.g. było utworzenie regionów gospodarki odpadami komunalnymi, zwanymi dalej „RGOK”, które zgodnie z art. 35 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o *odpadach* (Dz. U. z 2013 r., poz. 21, z późn. zm.), zwanej dalej „u.o.o.”, zostały określone jako obszar sąsiadujących ze sobą gmin liczących łącznie co najmniej 150 tys. mieszkańców i obsługiwany przez regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych, zwanej dalej „RIPOK” lub obszar gminy liczącej powyżej 500 tys. mieszkańców. Sposób prowadzenia gospodarki odpadami komunalnymi w gminach ma bezpośrednie przełożenie na jakość procesów ich przetwarzania w RIPOK. Gminy, prowadząc skuteczną gospodarkę odpadami komunalnymi, wytwarzają odpowiedni strumień odpadów, przyczyniając się tym samym do sprawnej pracy instalacji.

I. CEL KONTROLI

Celem cyklu kontrolnego była ocena wypełniania przez gminy obowiązków wynikających ze znowelizowanej u.c.p.g.

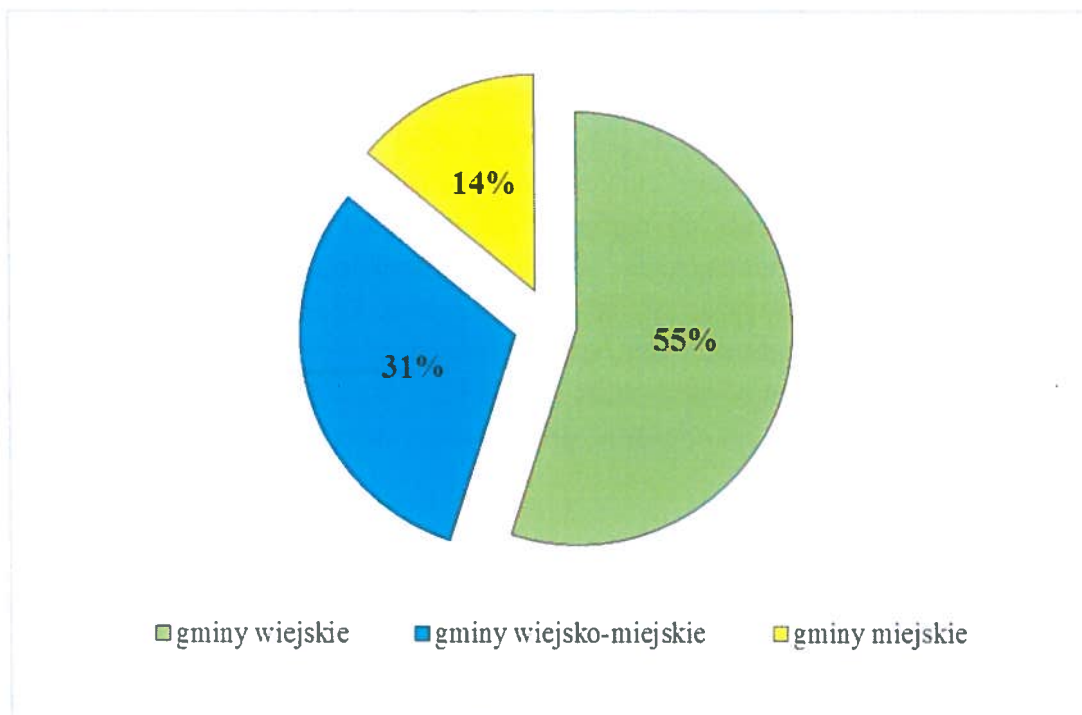
W przypadku instalacji przetwarzających odpady komunalne odbierane od właścicieli nieruchomości, celem kontroli była ich ocena pod względem wypełniania warunków ustawowych dla RIPOK w porównaniu do kontroli przeprowadzonych w ramach poprzedniego cyklu kontrolnego. Celem kontroli instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi regionów, zwanych dalej „instalacjami zastępczymi”, była ocena funkcjonowania na tle systemu gospodarki odpadami komunalnymi i obowiązków z nim związanych, w tym m.in. postępowania z odpadami komunalnymi czy przyczyn ich przyjmowania przez instalację zastępczą.

Natomiast kontrole gminnych jednostek organizacyjnych miały na celu dokonanie oceny ich wpływu na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi w gminach oraz weryfikację stopnia ich przygotowania technicznego do obsługi gmin w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości.

II. KONTROLE GMIN I ZWIĄZKÓW MIĘDZYGMINNYCH

1. Zakres kontroli

Ogólnokrajowy cykl kontrolny przestrzegania przez gminy przepisów u.c.p.g. trwał od 1 marca do 20 listopada 2015 r. W ramach cyklu kontrolą objęto 10% gmin z poszczególnych województw, czyli 284 gminy oraz 2 związki międzygminne w kraju, w tym 14% gmin miejskich, 55% gmin wiejskich i 31% gmin miejsko-wiejskich, co przedstawia ryc. 1.

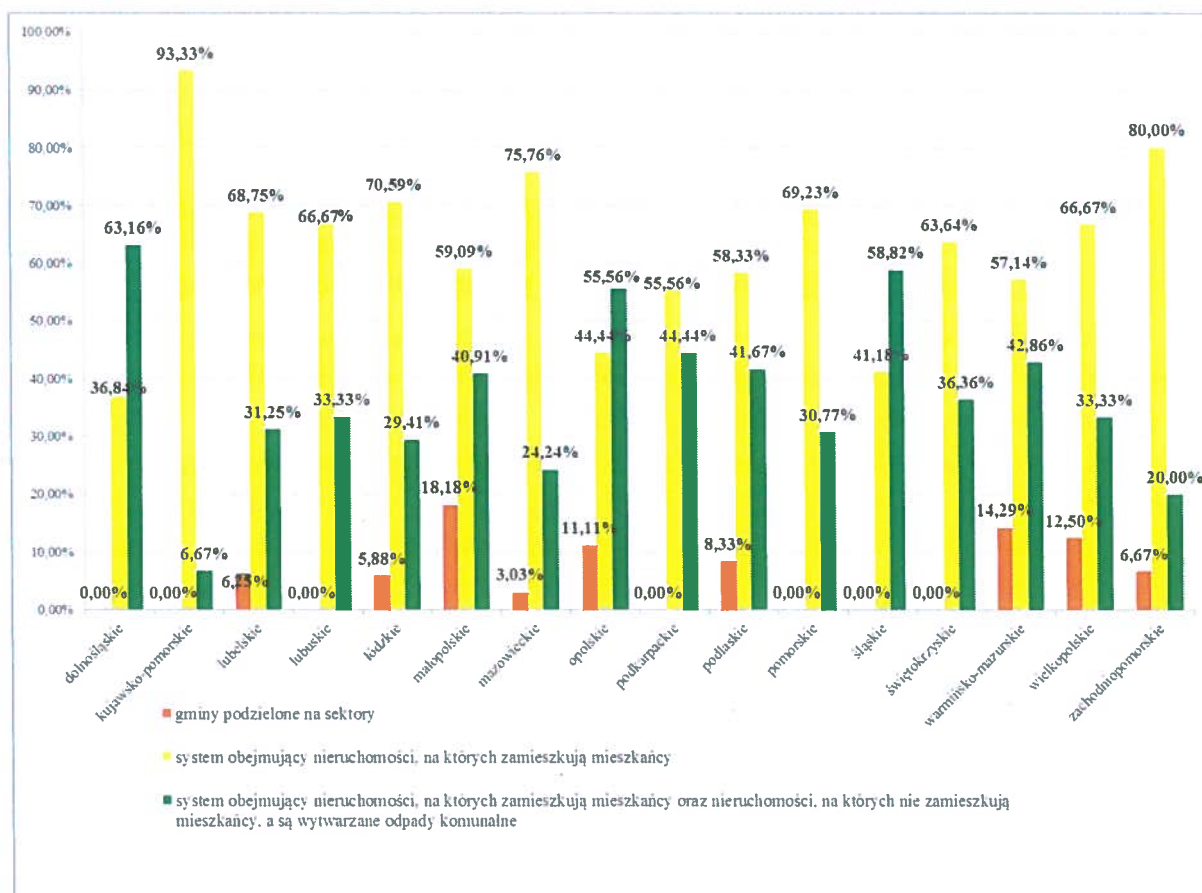
Ryc. 1. Rodzaje skontrolowanych gmin

Przy wyborze gmin do kontroli kierowano się zarówno rozmieszczeniem geograficznym gmin w skali województwa tak, aby wyniki były reprezentatywne dla całego województwa, jak i ich charakterem funkcjonowania, tj. wiejskim, miejsko-miejskim bądź miejskim. Gminy objęte cyklem kontrolnym przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 1.

2. Wyniki kontroli gmin i związków międzygminnych

2.1. Organizacja systemu gospodarki odpadami w gminach

Ok. 64% gmin skontrolowanych w ramach cyklu kontrolnego objęło system gospodarki odpadami nieruchomości, w których zamieszkują mieszkańcy, natomiast ok. 36% gmin objęło nieruchomości, w których zamieszkują mieszkańcy oraz nieruchomości niezamieszkałe, w których wytwarzane są odpady komunalne. Spośród skontrolowanych gmin i związków międzygminnych ok. 6% stanowią gminy, które ustanowiły podział na sektory gospodarki odpadami komunalnymi w gminie. Sposób zorganizowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi gmin w poszczególnych województwach przedstawiono na ryc. 2.

Ryc. 2. Organizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi w skontrolowanych w 2015r. gminach

2.2. Uchwały

2.2.1. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy (art. 4 ust. 1 u.c.p.g.)

Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie został uchwalony we wszystkich gminach i związkach międzygminnych objętych cyklem kontrolnym. Ok. 84% gmin uchwaliło regulamin w terminie, natomiast ok. 16% gmin uchwaliło regulamin po terminie ustawowym, tj. po dniu 1 stycznia 2013 r.

Wszystkie gminy uchwały w regulaminach szczególne wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, czyli:

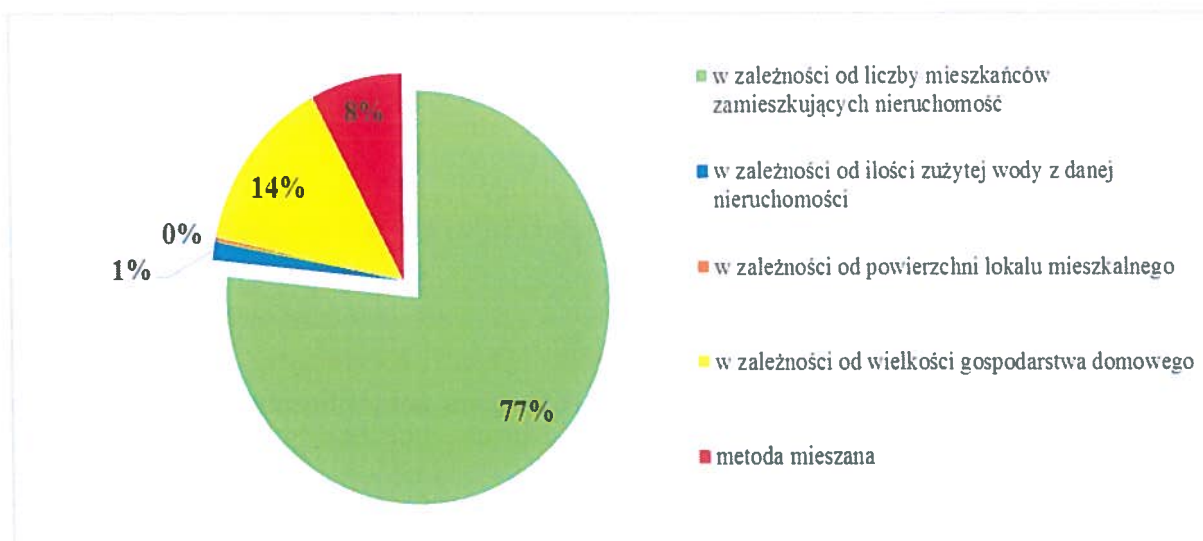
- a) prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych (art. 4 ust. 2 pkt 1a u.c.p.g.);
- b) informacje na temat pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu: średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach, liczby osób

korzystających z tych pojemników (art. 4 ust. 2 pkt 2 u.c.p.g.);

- c) częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego (art. 4 ust. 2 pkt 3 u.c.p.g.).

2.2.2. Uchwała określająca metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłat za pojemnik o określonej pojemności (art. 6k u.c.p.g.)

Uchwałę określającą metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłat za pojemnik o określonej pojemności uchwałyły wszystkie kontrolowane gminy, w tym ok. 80% gmin w terminie ustawowym i ok. 20% po terminie ustawowym, tj. po dniu 1 stycznia 2013 r. Spośród gmin objętych kontrolą: ok. 77% ustaliło metodę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, ok. 14% w zależności od wielkości gospodarstwa domowego. Znacznie mniejszy odsetek gmin zdecydował się na ustalenie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami w oparciu o ilość zużytej wody z danej nieruchomości – ok. 8%) oraz powierzchni lokalu mieszkalnego – ok. 1%. Sposób ustalania stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w gminach objętych cyklem kontrolnym przedstawiono na ryc. 3.

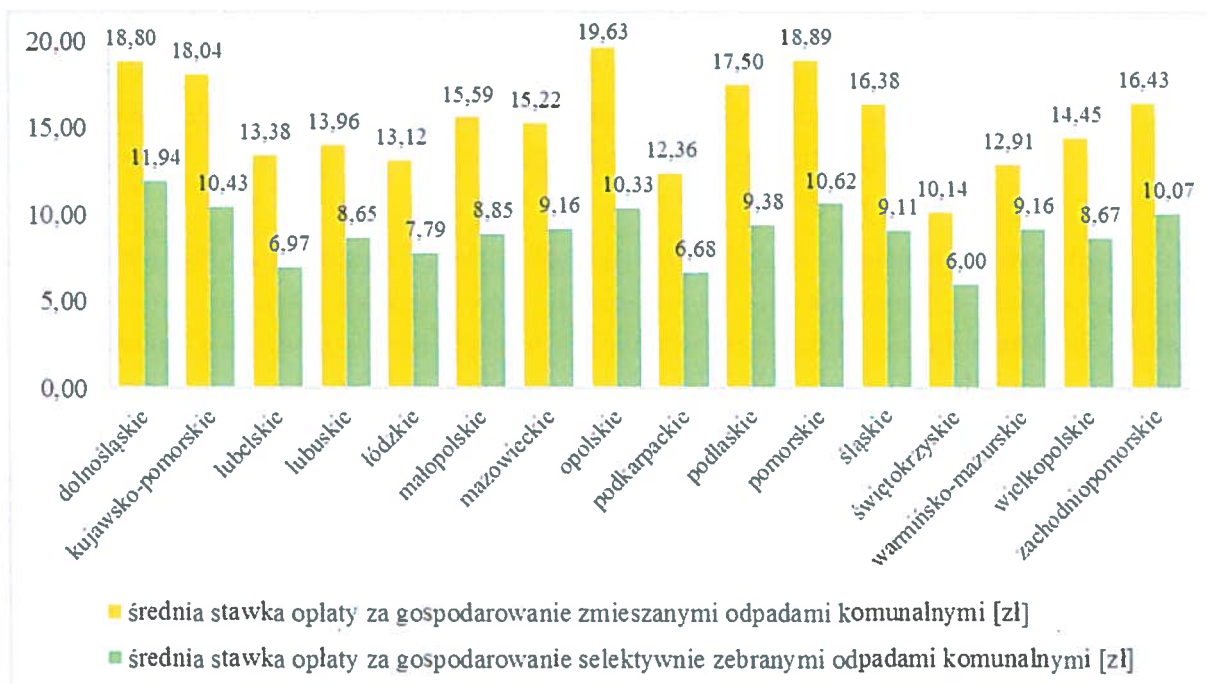

Ryc. 3. Sposób ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w gminach

Średnia stawka za gospodarowanie zmieszanyimi odpadami komunalnymi w gminach objętych cyklem wyniosła 15,46 zł od mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, natomiast w przypadku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych u źródła – 8,99 zł. Średnie stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi w województwach, obliczone na podstawie danych z gmin objętych kontrolą, przedstawiono na ryc. 4. W dalszym ciągu zaobserwowano przypadki niewielkiego stopnia zróżnicowania stawek opłat za odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych oraz selektywnie zebranych odpadów komunalnych, np. 7,80 zł za odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych od mieszkańca i 7,50 zł za odbieranie selektywnie zebranych odpadów komunalnych od mieszkańca. Zdarzały się również przypadki ustalania nieadekwatnie wysokich stawek opłat do częstotliwości odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (np. 44 zł za odbieranie zmieszanych

odpadów komunalnych od jednoosobowego gospodarstwa domowego i 22 zł za odbieranie selektywnie zebranych odpadów komunalnych od jednoosobowego gospodarstwa domowego).

Ryc. 4. Średnia stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w podziale na województwa

2.2.3. Uchwała określająca termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6l ust. 1 u.c.p.g.)

Uchwałę określającą termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uchwaliło 100% kontrolowanych gmin, w tym ok. 81% w terminie ustawowym i ok. 19% po terminie ustawowym, tj. po dniu 1 stycznia 2013 r.

2.2.4. Uchwała określająca wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości (art. 6n ust. 1 u.c.p.g.)

Uchwałę określającą wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, wraz z informacją o terminach i miejscu składania deklaracji oraz warunkami i trybem składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej uchwały wszystkie kontrolowane gminy, w tym ok. 80% w terminie ustawowym i ok. 20% po terminie ustawowym, tj. po dniu 1 stycznia 2013 r.

W trakcie kontroli dostrzeżono nieścisłości dotyczące liczby mieszkańców gmin, ponieważ zdarzały się znaczne różnice między liczbą ludności według spisu ewidencji a liczbą ludności oszacowaną na podstawie składanych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (np. Gmina Stubno, woj. Podkarpackie – liczba ludności według ewidencji wynosiła 4186 mieszkańców, natomiast zgodnie ze składanymi deklaracjami o 1000 mieszkańców mniej, Miasto Sandomierz, woj. Świętokrzyskie – liczba mieszkańców według ewidencji wynosiła 26389 mieszkańców, natomiast zgodnie ze składanymi deklaracjami 24059 mieszkańców). Przyczyną takich różnic może być m.in. migracja ludności związana z edukacją (studia czy podejmowanie pracy poza miejscem stałego

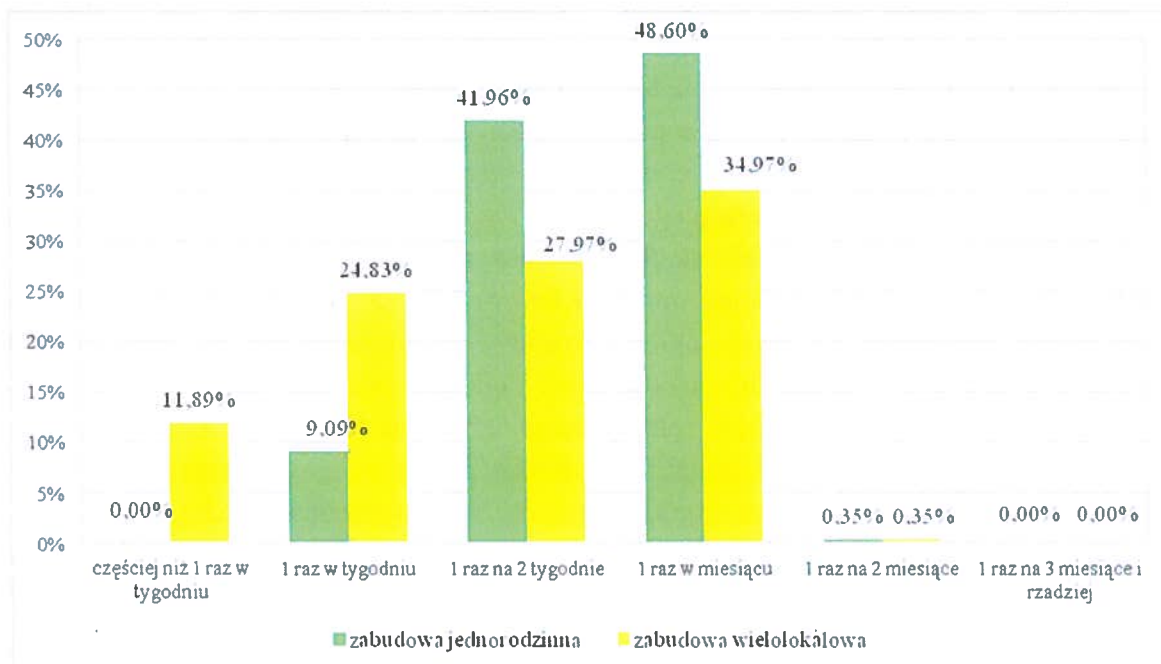
zameldowania). W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że w części z gmin (zwłaszcza miast) występuje problem z egzekwowaniem od wszystkich właścicieli nieruchomości złożenia wymaganych deklaracji.

2.2.5. Uchwała określająca szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 3 u.c.p.g.)

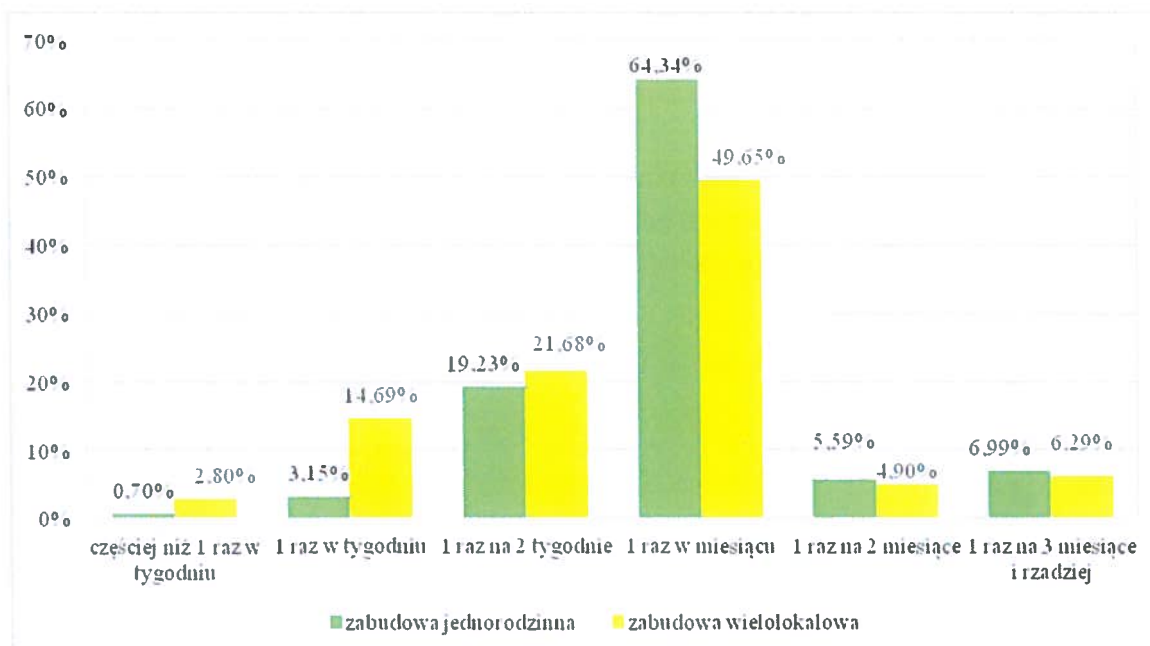
Uchwałę określającą szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności ilość odpadów komunalnych odbieranych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych uchwały wszystkie kontrolowane gminy, w tym ok. 80% w terminie ustawowym i ok. 20% po terminie ustawowym, tj. po 1 stycznia 2013 r. Zgodnie z art. 6r ust. 3c u.c.p.g. projekt uchwały był opiniowany przez państwowego inspektora sanitarnego w zakresie częstotliwości odbierania odpadów komunalnych w ok. 19% skontrolowanych gmin. Natomiast należy nadmienić, że art. 6r ust. 3a-3d zostały dodane ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 87) i weszły w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. W związku z powyższym nie wszystkie skontrolowane gminy były w stanie wprowadzić ww. zmiany w akty prawa miejscowego do czasu przeprowadzenia kontroli przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska.

Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych uchwalona w gminach objętych cyklem kontrolnym została przedstawiona na ryc. 5-6. Średnią częstotliwość odbierania odpadów komunalnych w gminach obliczono bez uwzględniania zwiększonej częstotliwości odbioru odpadów w sezonie wiosenno-letnim lub z obszarów turystycznych. Nadmienić należy, że większość gmin turystycznych uchwaliła zwiększoną częstotliwość odbioru zmieszanych odpadów komunalnych, jak i selektywnie zebranych odpadów biodegradowalnych od mieszkańców. Z analizy wyników kontroli wynika, że zarówno z zabudowy jednorodzinnej jak i wielorodzinnej, najczęściej uchwalano odbieranie, zarówno zmieszanych odpadów komunalnych, jak i odpadów selektywnie zebranych, z częstotliwością 1 raz na miesiąc. Dostrzeżono również zależność częstotliwości odbierania odpadów od mieszkańców od stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Oznacza to, że w wielu przypadkach niska kwota opłaty przekładała się na częstotliwość odbierania odpadów, np. za średnią stawkę w wysokości 8-12 zł od mieszkańca odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych odbywa się z częstotliwością 1 raz na miesiąc, a odpadów selektywnie zebranych – 1 raz na kwartał przy ustalonej opłacie w wysokości średnio 4-7 zł od mieszkańca. Niemniej jednak zdarzały się przypadki odbierania odpadów z częstotliwością rzędu 1 raz w tygodniu bądź 1 raz na 2 tygodnie przy stosunkowo niskich opłatach (np. odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych 1 raz w tygodniu przy opłacie w wysokości 7,80 zł od mieszkańca oraz odbieranie odpadów selektywnie zebranych z częstotliwością 1 raz na 2 tygodnie przy opłacie w wysokości 4,70 zł od mieszkańca, czy też odbieranie 7 razy w tygodniu zmieszanych

odpadów komunalnych z nieruchomości wielolokalowych przy opłacie w wysokości 10 zł od mieszkańca), co może budzić wątpliwości odnośnie jakości wykonywanych usług zagospodarowania odpadów komunalnych.

Ryc. 5. Częstotliwość odbierania odpadów zmieszanych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości

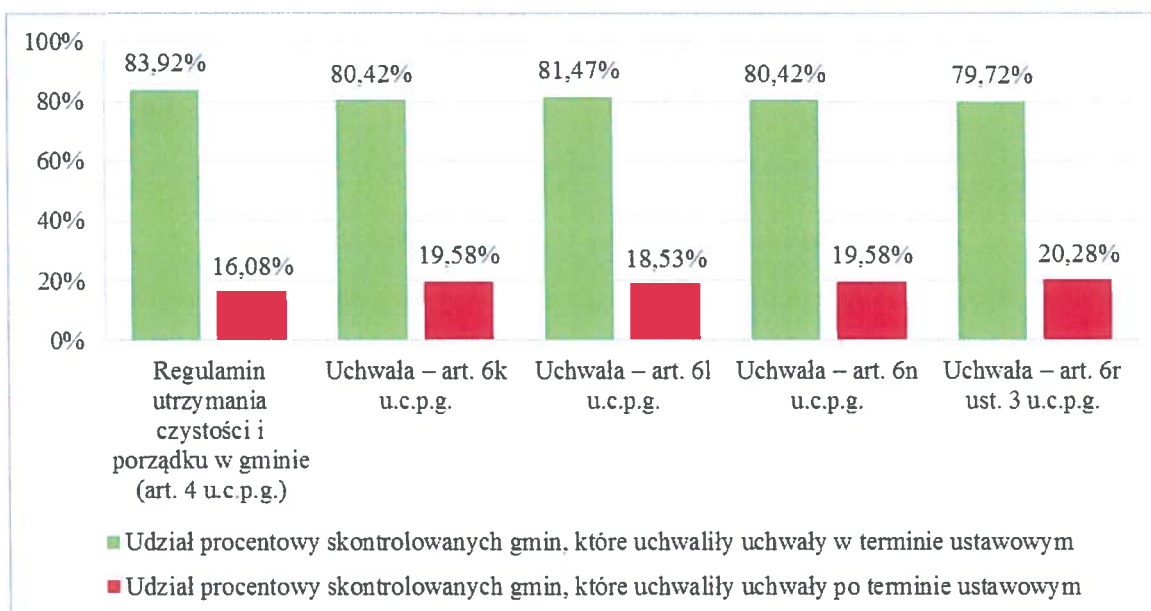
Ryc. 6. Częstotliwość odbierania selektywnie zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości

2.2.6. Uchwały fakultatywne

W trakcie kontroli ustalono, że część gmin podjęło uchwały fakultatywne, tj.:

- 1) uchwałę postanawiającą o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (art. 6c ust. 2 u.c.p.g.) uchwalilo ok. **34%** kontrolowanych gmin;
- 2) uchwałę postanawiającą o podziale obszaru gminy na sektory, biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców, gęstość zaludnienia na danym terenie oraz możliwy do obsługi przez jednego przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (art. 6d ust. 2 u.c.p.g.) uchwalilo ok. **5%** kontrolowanych gmin;
- 3) dopuszczenie w uchwale, o której mowa w art. 6r ust. 3 u.c.p.g. ograniczenia ilości odpadów zielonych, zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 3a u.c.p.g.), podjęło ok. **20%** skontrolowanych gmin;
- 4) uchwałę różnicującą częstotliwość odbierania odpadów w szczególności w zależności od ilości wytwarzanych odpadów i ich rodzajów (art. 6r ust. 3b u.c.p.g.) uchwalilo ok. **23%** skontrolowanych gmin;
- 5) tryb i sposób zgłaszania przez właścicieli niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 6r ust. 3d u.c.p.g.) uchwalilo w uchwale, o której mowa w art. 6r ust. 3 u.c.p.g. ok. **13%** skontrolowanych gmin;
- 6) uchwałę określającą rodzaje dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz wysokość cen za te usługi (art. 6r ust. 4 u.c.p.g.) uchwalilo ok. **10%** skontrolowanych gmin.

Zestawienie graficzne terminowości podjętych uchwał ogółem zestawiono na ryc. 7.

Ryc. 7. Zestawienie terminowości podjętych uchwał w gminach

2.3. Przetargi

Z obowiązku przeprowadzenia **przetargu/przetargów** na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (art. 6d u.c.p.g.) oraz zawarcia **umowy/umów** na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (art. 6f u.c.p.g.) spośród skontrolowanych gmin nie wywiązały się 4 gminy (ok. 1,4% skontrolowanych gmin), w tym w województwie małopolskim – Gmina Skała, w województwie śląskim: Gmina Koniecpol i Gmina Piekary Śląskie oraz w województwie wielkopolskim – Gmina Suchy Las. Natomiast Małopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska stwierdził, że gmina, która nie zorganizowała przetargu na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych posiadają bazy magazynowo-transportowe niespełniające wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w *sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości* (Dz. U. z 2013 r., poz. 122).

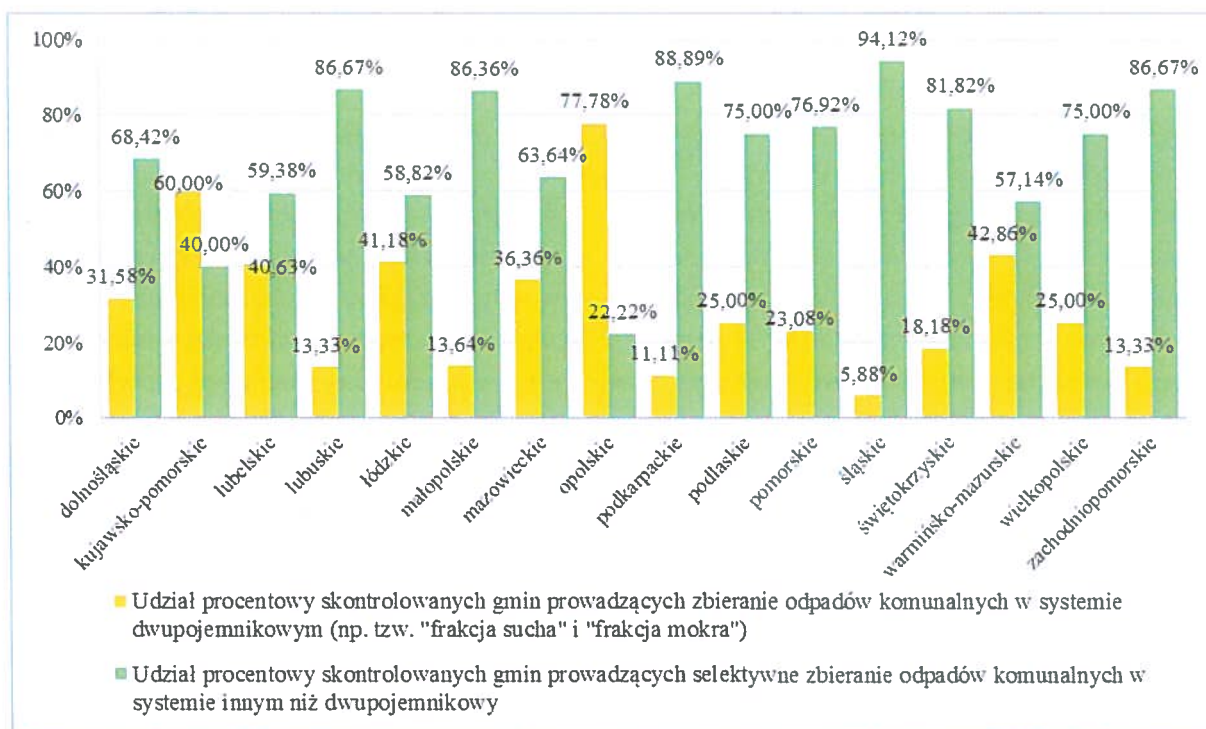
2.4. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych w gminie

2.4.1. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych

Z obowiązku ustanowienia w regulaminach utrzymania czystości i porządku w gminach selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji (art. 3 ust. 2 pkt 5 u.c.p.g.) wywiązało się **100%** skontrolowanych gmin. W praktyce natomiast ok. **29%** skontrolowanych gmin ustanowiło sposób zbierania selektywnie zbieranych frakcji odpadów komunalnych w podziale na dwa pojemniki, np. tzw. „frakcję suchą” i „frakcję mokrą”, a ok. **71%** ustanowiło system zbierania odpadów selektywnie zbieranych w systemie innym niż dwupojemnikowy.

W przypadku selektywnego zbierania odpadów komunalnych najczęściej stosowano następującą kolorystykę worków (pojemników): niebieski – papier i makulatura, żółty – tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metal, zielony – szkło kolorowe i białe, brązowy – odpady kuchenne. Gminy również propagują selektywne zbieranie odpadów zielonych i biodegradowalnych oraz ich kompostowanie w przydomowych kompostownikach. Szczególnie podnoszonym w miastach problemem były natomiast trudności w ustaleniu mieszkańców zabudowy wielorodzinnej deklarujących segregację odpadów u źródła i faktycznie nie wywiązujących się z obowiązku.

Sposób ustanowienia selektywnego zbierania odpadów komunalnych w poszczególnych województwach przedstawia ryc. 8.

Ryc. 8. Zestawienie sposobu realizacji obowiązku ustanowienia selektywnego zbierania odpadów komunalnych w skontrolowanych gminach

2.4.2. Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Z obowiązku utworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 3 ust. 2 pkt 6 u.c.p.g.), zwanych dalej „PSZOK”, wywiązało się ok. 70% gmin objętych cyklem kontrolnym. Z kolei ok. 30% gmin nie utworzyło PSZOK. Ponadto ok. 31% gmin zorganizowało tzw. „mobilne punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych”, często jako dodatkową możliwość przekazywania odpadów zwanych potocznie „problematycznymi” przez mieszkańców. Część gmin mobilnymi PSZOK nazwała okresowe odbieranie odpadów wielkogabarytowych czy zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (np. 1 raz na pół roku).

W 201 spośród 286 skontrolowanych gmin i związków międzygminnych utworzono PSZOK. W 7 skontrolowanych gminach i 1 związku międzygminnym funkcjonują więcej niż 1 PSZOK. Natomiast w ok. 67% skontrolowanych gmin i związków międzygminnych PSZOK zostały utworzone w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy.

Wśród najczęściej stwierdzanych problemów związanych z zorganizowaniem i funkcjonowaniem PSZOK były:

- 1) brak środków finansowych na utworzenie PSZOK;
- 2) przedłużająca się procedura przy tworzeniu PSZOK ze względu na lokalizację, która musi być zgodna z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla gminy (sprzeciw mieszkańców);
- 3) funkcjonowanie PSZOK bez wymaganego zezwolenia na zbieranie odpadów lub niezgodnie z posiadanymi decyzjami;
- 4) przypadki ograniczeń ilościowych przyjmowanych do PSZOK odpadów komunalnych – ustalanie dopuszczalnej ilości odpadów dostarczonych przez jednego mieszkańca na rok;

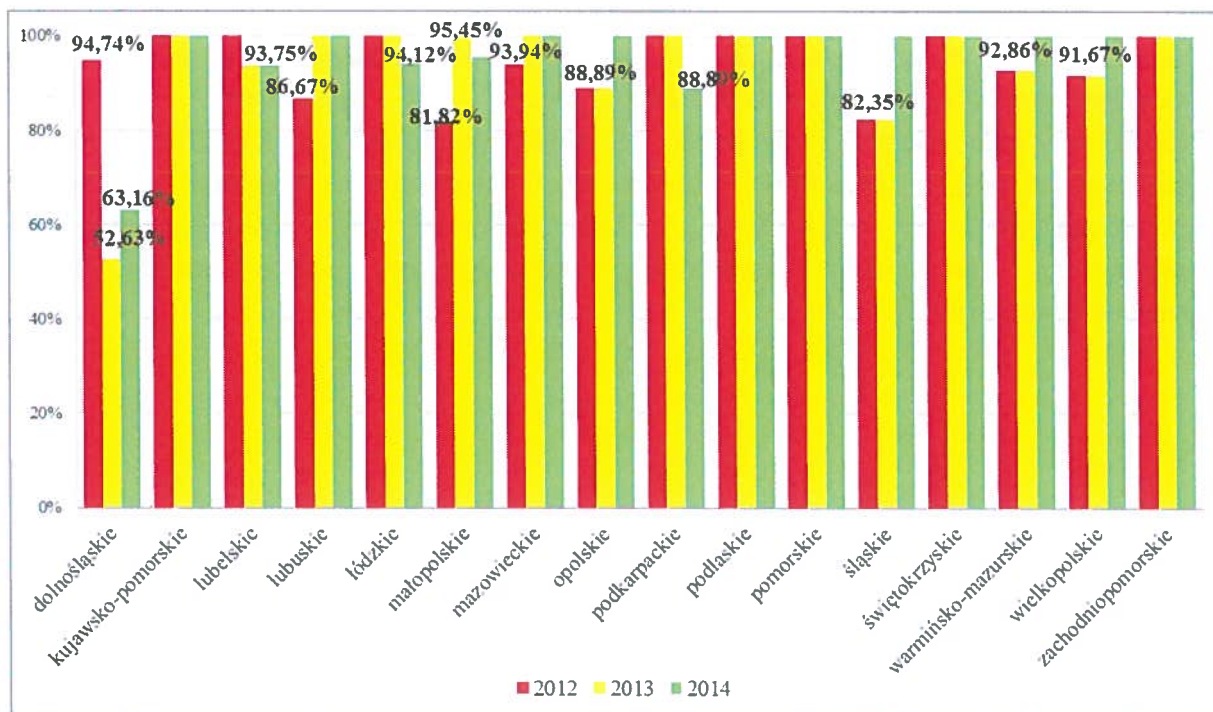
- 5) przypadki ograniczeń rodzajów przyjmowanych przez PSZOK odpadów, np. niezapewnienie warunków do selektywnego zbierania odpadów budowlanych i rozbiórkowych (Gmina Świebodzin i Gmina Zbąszynek, woj. Lubuskie);
- 6) przypadki ograniczeń w zakresie terminów otwarcia PSZOK (np. jeden lub dwa dni w tygodniu w godzinach porannych i wczesnopopołudniowych).

W sumie w 286 skontrolowanych gminach i związkach międzygminnych utworzono 212 PSZOK.

2.5. Sprawozdawczość i zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

2.5.1. Sprawozdawczość

Z obowiązku sporządzania rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywanych do marszałka województwa i wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska wywiązały się wszystkie skontrolowane gminy, z tym że z obowiązku terminowego przekazania sprawozdań (do **31 marca** roku następującego po roku, którego dotyczy – art. 9q ust. 2 u.c.p.g.) wywiązało się: za 2012 r. ok. **94%**, za 2013 r. ok. **94%** oraz za 2014 r. ok. **95%** skontrolowanych gmin. Wobec gmin, które przekazały sprawozdanie po ustawowym terminie nałożono administracyjne kary pieniężne w trybie art. 9z ust. 1 u.c.p.g. Udział procentowy gmin, które terminowo przekazały sprawozdania do obydwu organów w poszczególnych województwach w latach 2012-2014 przedstawia ryc. 10.

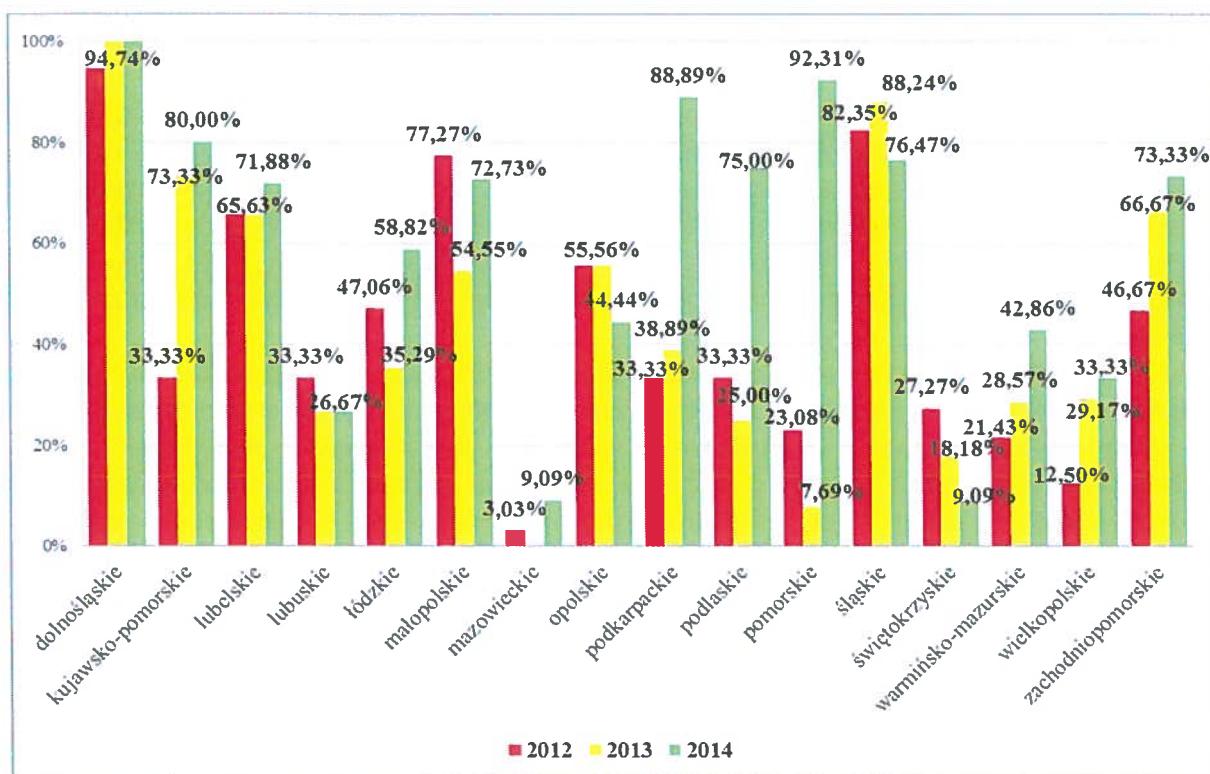

Ryc. 9. Udział procentowy skontrolowanych gmin, które terminowo przekazały sprawozdanie, o którym mowa w art. 9q u.c.p.g. w poszczególnych województwach w latach 2012-2014

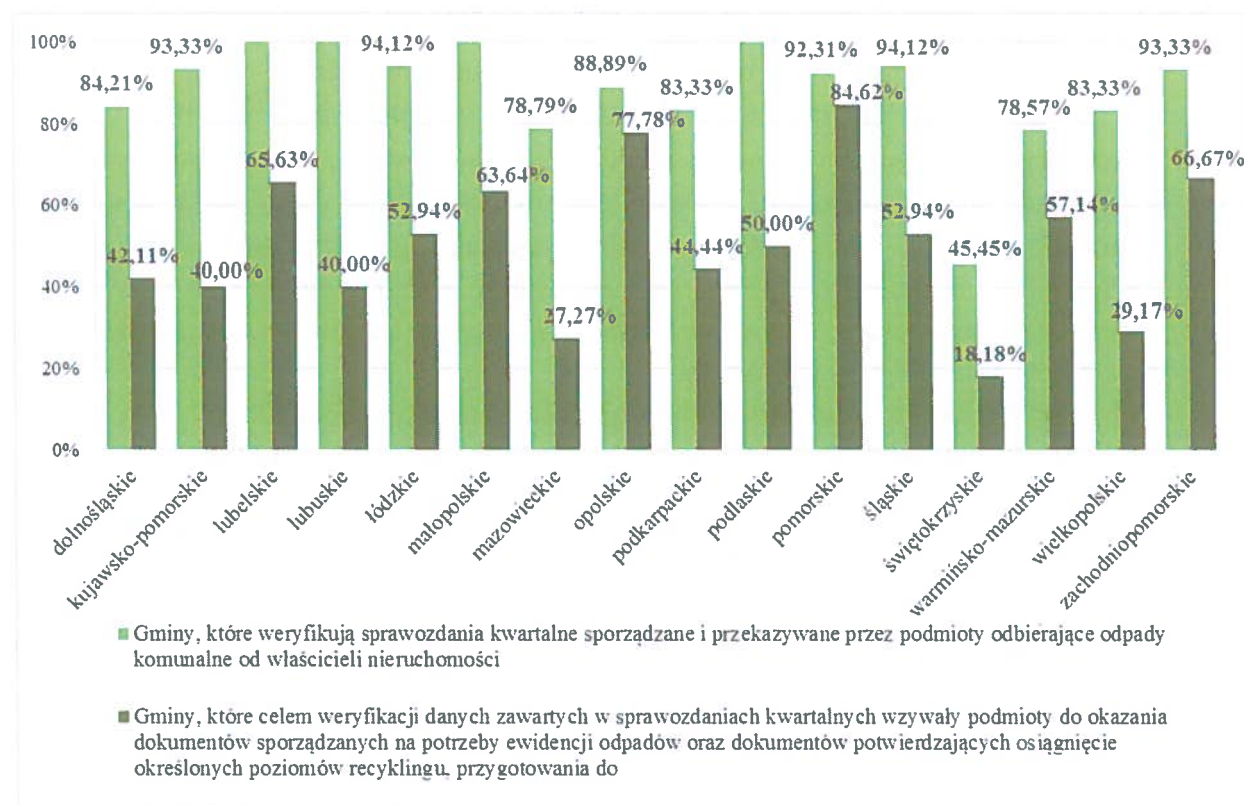
Sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi były sporządzone rzetelnie przez **ok. 43%** skontrolowanych gmin za 2012 r., **ok. 44%** skontrolowanych gmin za 2013 r., natomiast za 2014 r. – **ok. 58%** skontrolowanych gmin. Natomiast większość skontrolowanych gmin była wzywana przez marszałków województw bądź wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska, od jednego do kilku razy, do usunięcia nieprawidłowości w sprawozdaniach. Korelując tę statystykę z danymi dotyczącymi terminowości składanych sprawozdań, należy stwierdzić, że niski odsetek rzetelnie składanych sprawozdań może świadczyć o unikaniu ewentualnych kar pieniężnych za nieterminowe wywiązywanie się z obowiązku składania sprawozdań. Udział procentowy skontrolowanych gmin, które rzetelnie sporządzały sprawozdania w latach 2012-2014 w poszczególnych województwach przedstawia ryc. 10.

W wyniku kontroli stwierdzono, że **ok. 89%** skontrolowanych gmin deklarowało, iż sprawozdania kwartalne sporządzane i przekazywane przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości były weryfikowane przez te gminy (art. 9n u.c.p.g.). W wyniku kontroli stwierdzono, że część gmin nie weryfikowała bądź nierzetelnie weryfikowała sprawozdania, co wynikało z braku wiedzy merytorycznej w tym zakresie (np. Gmina Dźwierzuty i Gmina Miejska Kętrzyn, woj. warmińsko-mazurskie: według ustaleń kontroli weryfikują sprawozdania kwartalne cyt. „w miarę posiadanej wiedzy”). Natomiast **ok. 49%** skontrolowanych gmin w celu sprawdzenia sprawozdań wzywało podmioty do przedłożenia dokumentów sporządzanych na potrzeby ewidencji odpadów oraz dokumentów potwierdzających osiągnięcie określonych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (część z gmin również otrzymywała przedmiotową dokumentację na bieżąco). Biorąc pod uwagę powyższe można stwierdzić, że ze względu na niską jakość weryfikacji sprawozdań kwartalnych przez gminy, w konsekwencji sprawozdawczość roczna jest sporządzana nierzetelnie. Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono, że gminy nie wymierzają kar przedsiębiorcom wpisanym do rejestru działalności regulowanej za nierzetelne sporządzanie kwartalnych sprawozdań (art. 9x ust. 1 pkt 4 u.s.p.g.). Udział procentowy skontrolowanych gmin, które weryfikowały sprawozdania kwartalne w poszczególnych województwach została przedstawiona na ryc. 11.

Ryc. 10. Udział procentowy skontrolowanych gmin, które rzetelnie sporządziły sprawozdania w poszczególnych województwach w latach 2012-2014

Ryc. 11. Udział procentowy skontrolowanych gmin, które weryfikowały sprawozdania kwartalne

2.5.2. Sporządzanie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w gminie (art. 9tb u.c.p.g.)

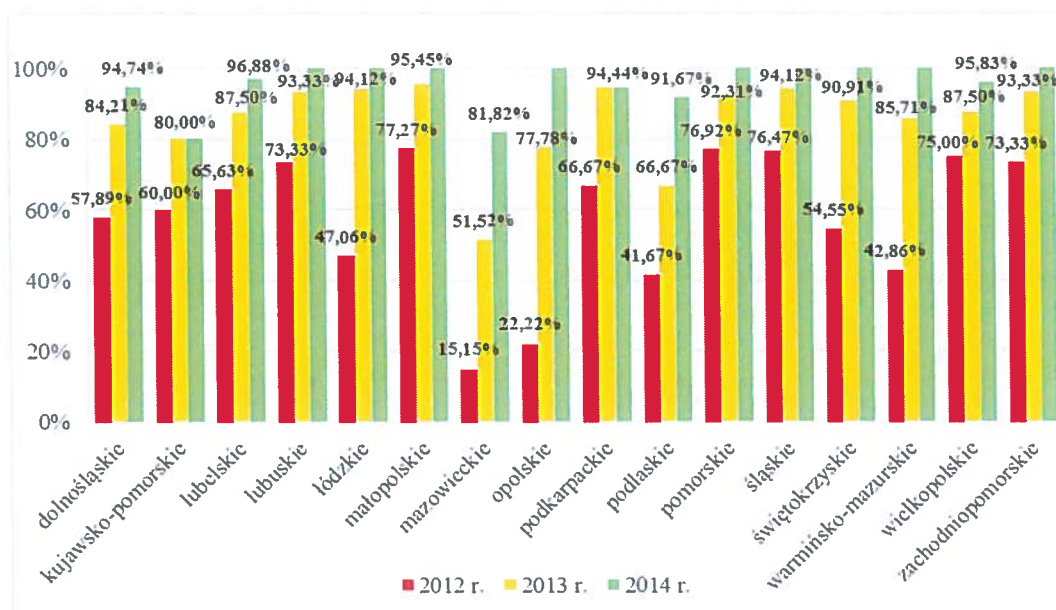
Z obowiązku dokonywania analizy gospodarki odpadami komunalnymi obejmującej zagadnienia zawarte w art. 9tb u.c.p.g. za lata 2012-2014 wywiązywało się ok. 87% skontrolowanych gmin (choć nie sposób stwierdzić, że 87% skontrolowanych gmin wywiązywało się z tego obowiązku co roku). Część ze skontrolowanych gmin miała jednak problemy z terminowością wykonania tego obowiązku, czyli do dnia 30 kwietnia i udostępnienia jej na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.

Analiza powinna dostarczyć informacji o możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, o kosztach systemu gospodarki odpadami komunalnymi, o liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy dotyczącej odbierania odpadów komunalnych, o ilości odpadów wytwarzanych na terenie gminy, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów komunalnych i pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania, liczbie mieszkańców, potrzeb i możliwości inwestycyjnych w zakresie gospodarowania odpadami. Natomiast kontrole wykazały, że opracowane analizy nie obrazują w całości wydatków i potrzeb wynikających z zastosowanego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Ponadto gminy nie podejmowały działań w kierunku wykorzystania danych zawartych w analizie, w celu poprawienia i udoskonalenia systemu gospodarowania odpadami.

2.5.3. Zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

- 1) Z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła zgodnie z tabelą nr 1 w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie *poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 645) wywiązało się:
  - a) w 2012 r. **ok. 58%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **10%**);
  - b) w 2013 r. **ok. 84%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **12%**);
  - c) w 2014 r. **ok. 95%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **14%**).

Udział procentowy skontrolowanych gmin, które wywiązały się z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji: papieru, tworzyw sztucznych i szkła w poszczególnych województwach w latach 2012-2014 przedstawia ryc. 12.

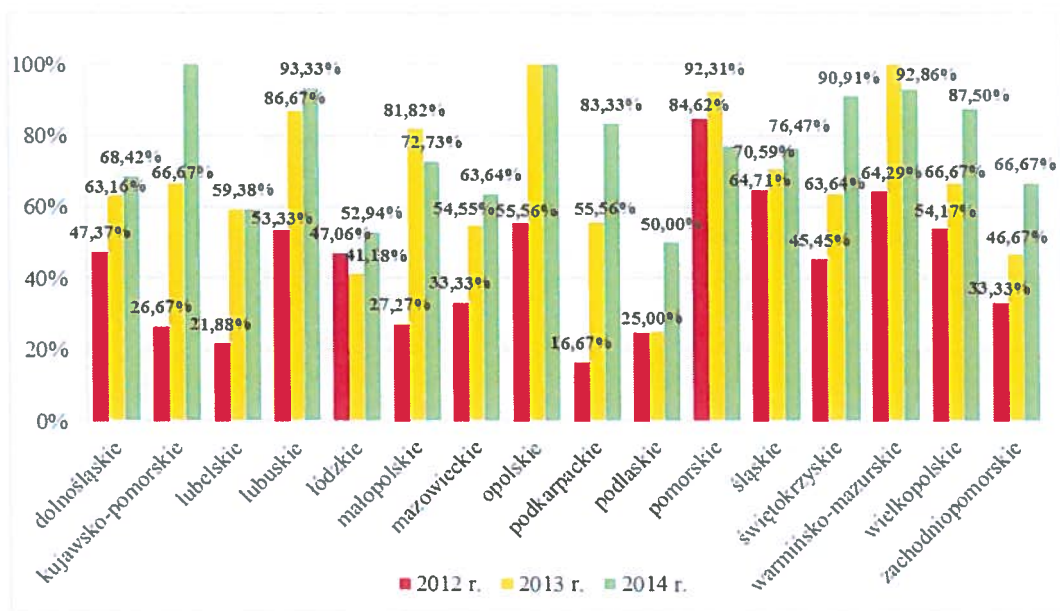

Ryc. 12. Udział procentowy gmin, które wywiązały się z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w latach 2012-2014 w poszczególnych województwach

- 2) Z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych zgodnie z tabelą nr 2 w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 645) wywiązało się:
- w 2012 r. **ok. 41%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **30%**);
  - w 2013 r. **ok. 65%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **36%**);
  - w 2014 r. **ok. 75%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **38%**).

Istotnym faktem jest znaczny odsetek skontrolowanych gmin, które nie odbierały odpadów budowlanych i rozbiórkowych od mieszkańców, ponieważ w 2012 ok. 38% skontrolowanych gmin, w 2013 r. ok. 25% skontrolowanych gmin oraz w 2014 r. ok. 19% nie prowadziło działalności w tym zakresie. W efekcie gminy te nie miały podstaw do obliczenia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych będących odpadami komunalnymi. Mogło mieć to związek z wykorzystywaniem tego rodzaju odpadów przez mieszkańców we własnym zakresie do utwardzania dróg wewnętrznych lub zbierania ich przez podmioty świadczące usługi remontowe. W takich przypadkach odpady te nie były również przekazywane do PSZOK.

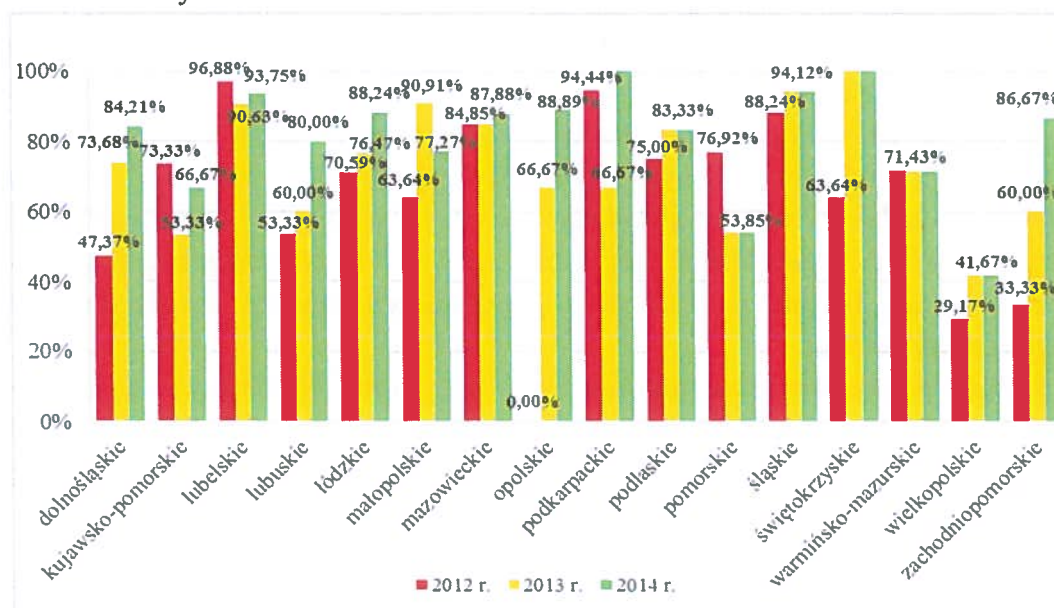
Udział procentowy skontrolowanych gmin, które wywiązały się z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w poszczególnych województwach w latach 2012-2014 przedstawia ryc. 13.

Ryc. 13. Udział procentowy gmin, które wywiązały się z obowiązku osiągnięcia recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w latach 2012-2013

- 3) Z obowiązku ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania zgodnie z tabelą w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. 2012 r., poz. 676):
- w 2012 r. **ok. 67%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **75%**);
  - w 2013 r. **ok. 74%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **50%**);
  - w 2014 r. **ok. 81%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **50%**).

Udział procentowy skontrolowanych gmin, które wywiązały się z obowiązku ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania przedstawiono na ryc. 14.

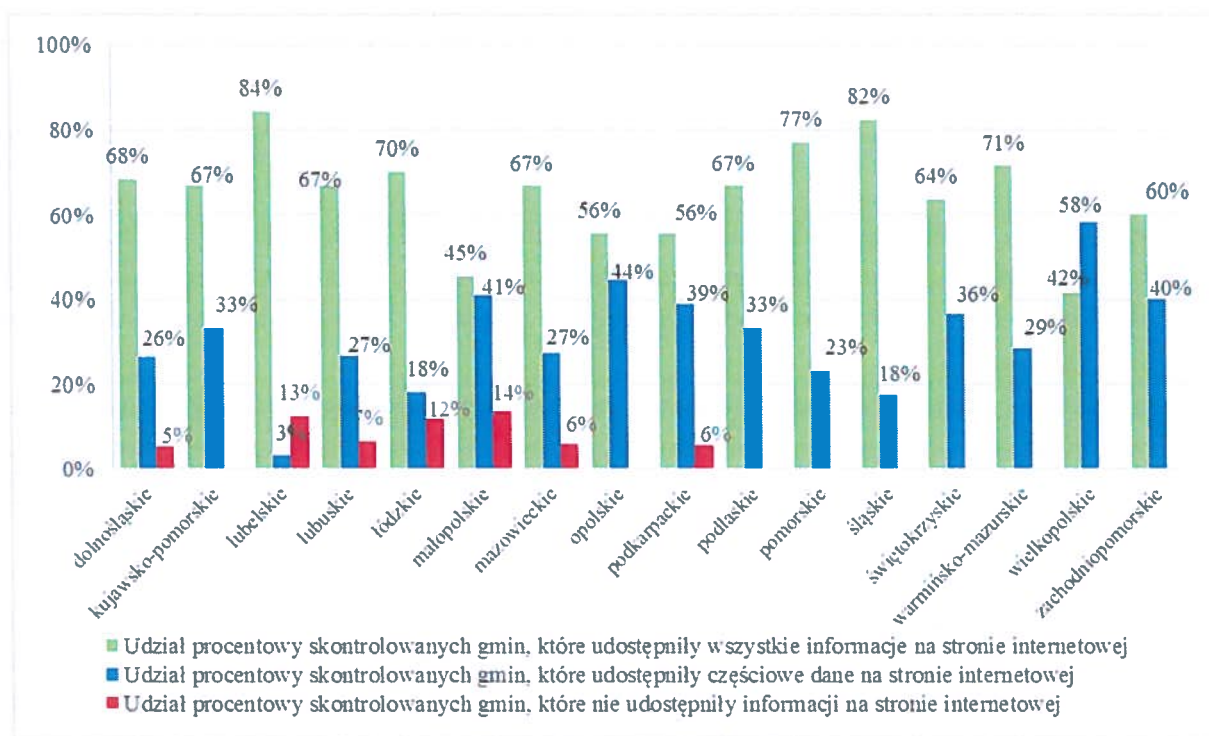
Ryc. 14. Udział procentowy gmin, które wywiązały się z obowiązku ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w latach 2012-2014

2.6. Obowiązek udostępniania na stronie internetowej urzędu gminy informacji wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 9 u.c.p.g.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 u.c.p.g. na stronie internetowej gminy powinny się znaleźć informacje o:

- 1) podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy, zawierające firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- 2) miejscach zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- 3) osiągniętych przez gminę oraz podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, które nie działają na podstawie umowy, o której mowa w art. 6f ust. 1 u.c.p.g., i nie świadczą takiej usługi w trybie zamówienia z wolnej ręki, o którym mowa art. 6f ust. 2 u.c.p.g., w danym roku kalendarzowym wymaganych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;
- 4) punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zawierających:
  - a) firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
  - b) adresy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie danej gminy, wraz ze wskazaniem godzin przyjmowania odpadów;
- 5) zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o *zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym* (Dz. U. Nr 180, poz. 1495 z późn. zm.), zawierających:
  - a) firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres zbierania odpadów komunalnych;
  - b) adresy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie danej gminy, wraz ze wskazaniem godzin przyjmowania odpadów.

Z obowiązku udostępniania na stronie internetowej urzędu gminy informacji wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 9 u.c.p.g. wywiązało się ok. **95%** gmin objętych cyklem kontrolnym, z czego ok. **65%** skontrolowanych gmin udostępniło wszystkie wymagane informacje, a ok. **30%** skontrolowanych gmin zamieściło na stronie internetowej niepełne informacje. Natomiast ok. **5%** skontrolowanych gmin nie udostępniło żadnych wymaganych informacji. Sposób wywiązania się z tego obowiązku w poszczególnych województwach przedstawiono na ryc. 15. Najczęściej nie udostępniano informacji dotyczących osiągniętych przez gminę poziomów, co związane było z nierzetelnymi danymi przekazanymi w rocznych sprawozdaniach i koniecznością ponownego ich obliczania oraz o PSZOK ze względu na ich brak w gminach.

Ryc. 15. Sposób wywiązania się z obowiązku udostępniania informacji na stronach internetowych skontrolowanych gmin w poszczególnych województwach

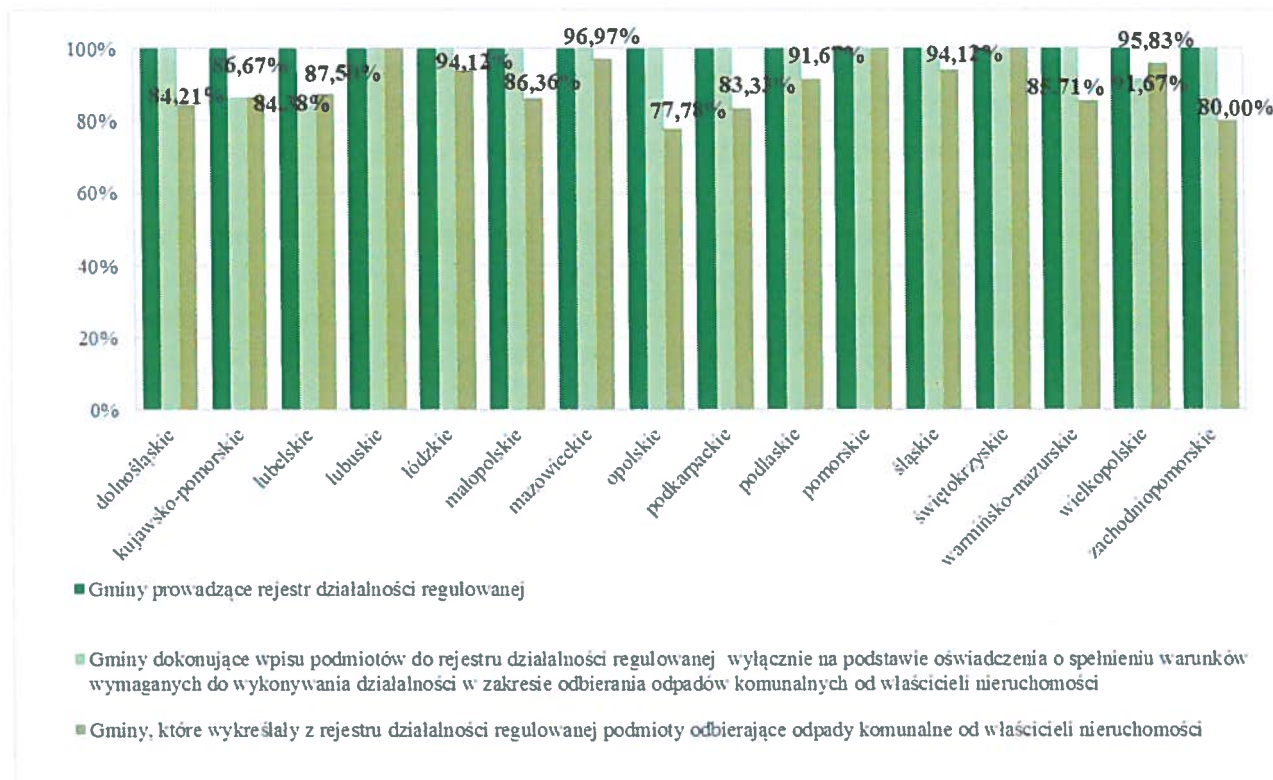
2.7. Działalność informacyjna i edukacyjna

Z obowiązku działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 3 ust 2 pkt 8 u.c.p.g.) wywiązało się **100%** gmin objętych cyklem kontrolnym, natomiast ok. **99,6%** zadeklarowało prowadzenie regularnej działalności edukacyjną i informacyjną, a ok. **3%** ograniczyło się do jednorazowej kampanii informacyjnej przed dniem 1 lipca 2013 r.

2.8. Obowiązek prowadzenia rejestru działalności regulowanej

Z obowiązku prowadzenia rejestru działalności regulowanej zgodnie z art. 9b u.c.p.g. wywiązało się **100%** skontrolowanych gmin. Ok. **97%** skontrolowanych gmin wpisu podmiotów do rejestru działalności regulowanej dokonywało wyłącznie na podstawie oświadczenia o spełnieniu warunków wymaganych do wykonywania działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Część z gmin weryfikację wniosków o wpis do rejestru działalności regulowanej ograniczała do sprawdzenia informacji o podmiocie w Krajowym Rejestrze Sądowym lub Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej. Natomiast ok. **3%** skontrolowanych gmin celem dokonania wpisu do rejestru działalności regulowanej, poza weryfikacją danych z ogólnodostępnymi bazami przedsiębiorców (CEIDG, KRS), przeprowadziło uprzednią wizję w terenie lub kontrolę podmiotu w zakresie spełniania wymagań dotyczących odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczególnych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r., poz. 122).

Wykreśleń z rejestru działalności regulowanej dokonywano w ok. 91% skontrolowanych gmin – głównie na wniosek podmiotów. Natomiast zdarzały się przypadki wykreślania podmiotów ze względu na niespełnianie wymagań określonych dla podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, przekazywanie po raz drugi zmieszanych odpadów komunalnych lub odpadów zielonych do instalacji innych niż regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych, czy też trwałe zaprzestanie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej na terenie gminy objętej wpisem (art. 9j ust. 2 u.c.p.g.). Udział procentowy gmin dokonujących wpisu podmiotów do rejestry działalności regulowanej w poszczególnych województwach przedstawiono na ryc. 16.

Ryc. 16. Realizacja obowiązku prowadzenia rejestru działalności regulowanej

2.9. Działalność kontrolna gmin

Z obowiązku prowadzenia kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu gminy (kontrole z wizją w terenie, udokumentowane protokołem z kontroli) wywiązało się ok. 54% gmin objętych cyklem kontrolnym. Kontrole prawidłowego wykonywania warunków zawartych z podmiotami umów na odbieranie odpadów komunalnych prowadziło ok. 78% skontrolowanych gmin.

Kontrole podmiotów odbierających odpady komunalne prowadzone przez gminy polegały na:

- 1) monitorowaniu pracy pojazdów odbierających odpady komunalne z terenu gminy za pomocą aplikacji GPS;
- 2) wizjach w terenie mające na celu również kontrolę gospodarki odpadami;
- 3) kontroli realizacji harmonogramów odbioru odpadów;
- 4) kontroli ilości odbieranych odpadów za pomocą kart przekazania odpadów, okresowe akcje ważenia samochodów odbierających odpady;

- 5) weryfikacji zgłoszeń właścicieli nieruchomości dotyczących nieprawidłowości w odbieraniu odpadów;
- 6) sprawdzeniu sposobu świadczenia usługi, tj. odbiór odpadów – trasy przejazdu i pozostawianie worków;
- 7) sprawdzeniu sposobu utrzymania czystości z miejsc odbioru odpadów, mycie pojemników na zmieszane odpady komunalne;
- 8) sprawdzeniu wyposażenia bazy magazynowo-transportowej i jej utrzymanie.

Zdarzały się przypadki świadomego niepodejmowania przez gminy działań w kierunku kontroli wykonywanych usług odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Gminy uzasadniały to argumentami znajomości potencjału technicznego podmiotu, zadowolenia ze świadczonych usług oraz brakiem skarg ze strony mieszkańców (np. Gmina Nakło nad Notecią, Gmina Drzycim, woj. kujawsko-pomorskie), brakami kadrowymi (np. Miasto Głowno, woj. łódzkie, Gmina Chlewiska, Gmina Czarnia, woj. mazowieckie, Gmina Dąbrowa Białostocka, woj. podlaskie), długoletnią dobrą współpracą z danym podmiotem (np. Gmina Miejska Kętrzyn, woj. warmińsko-mazurskie) lub brakiem takiej potrzeby (np. Gmina Krosno Odrzańskie, Gmina Iłowa, Gmina Świebodzin czy Gmina Żagań, woj. lubuskie, Gmina Parzęczew, woj. łódzkie, Gmina Dziadkowice, woj. podlaskie, Gmina Czechowice Dziedzice, Gmina Wisła, Gmina Gilowice, woj. śląskie). Pozytywnym przykładem wywiązywania się z obowiązku kontroli podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest Gmina Jeżewo (powiat świecki) w woj. kujawsko-pomorskim, ponieważ kontrole przeprowadzane corocznie i udokumentowane protokołami z kontroli. Zdarzały się również przypadki wymierzania administracyjnych kar pieniężnych za naruszenia stwierdzone w trakcie prowadzonych kontroli (np. Miasto Nowy Targ, woj. małopolskie, nałożyło na podmiot odbierający odpady komunalne administracyjną karę pieniężną za mieszanie selektywnie zebranych odpadów z odpadami zmieszanymi). Miasto Nowy Targ w celach kontrolnych wprowadziło szczegółowy monitoring odbioru odpadów komunalnych poprzez ważenie odebranych odpadów, system GPS. Dane pozyskiwane z monitoringu odpadów komunalnych wprowadzane są do elektronicznego systemu gospodarki odpadami komunalnych. (tzw. SMOK). Z systemu tego można generować dane w formie raportów dziennych, miesięcznych oraz faktur miesięcznych, które zawierają dane o ilości zadeklarowanych i odebranych przez podmiot frakcji odpadów, co umożliwi wzywaniem mieszkańców do składania korekt złożonych deklaracji.

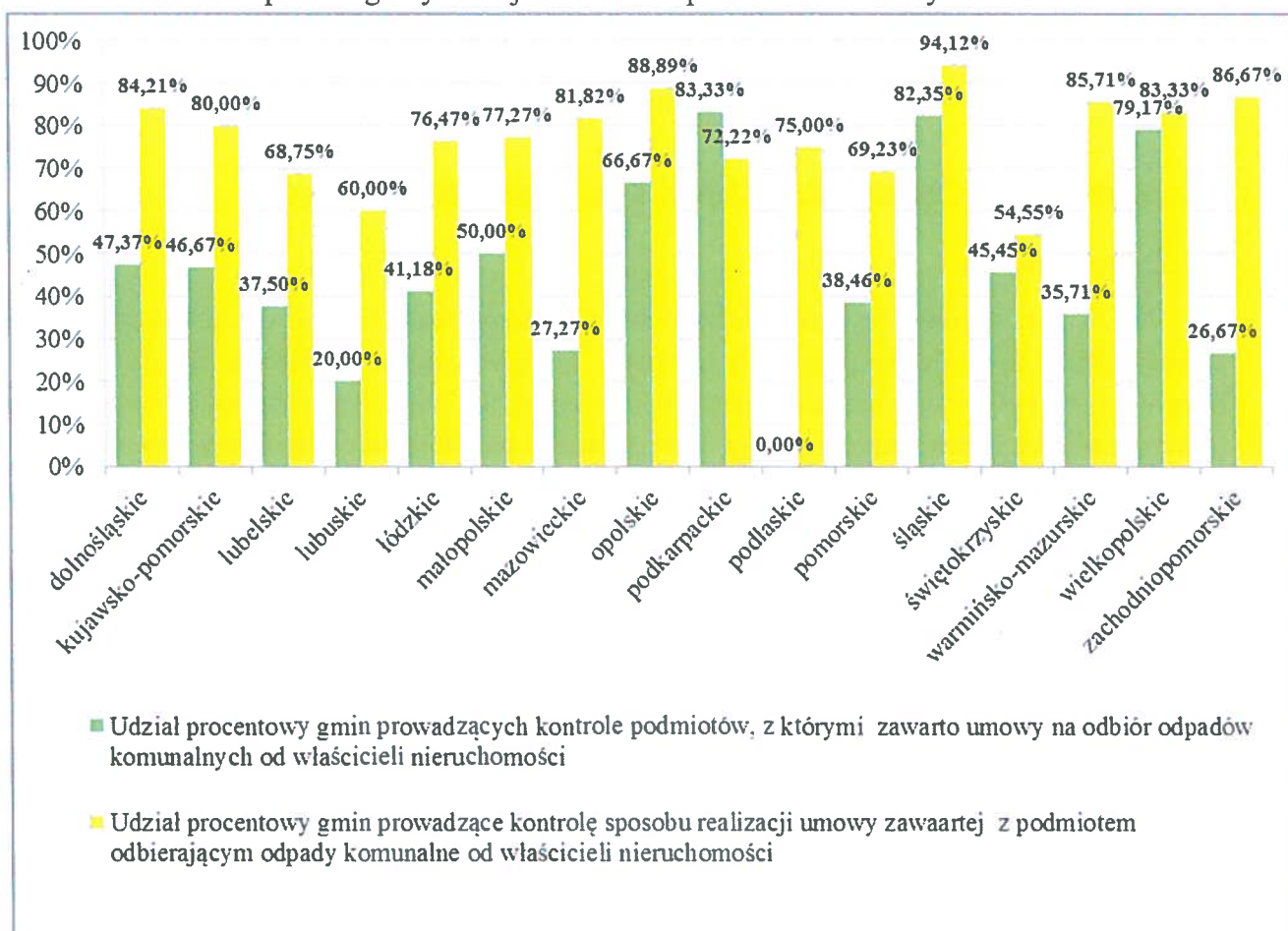
Niektóre gminy podjęły się również wymierzania administracyjnych kar pieniężnych, np. za nieterminowe przekazywanie sprawozdań kwartalnych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (np. Prezydent Miasta Tarnowa wymierzył 2 administracyjne kary pieniężne w trybie art. 9x ust. 1 pkt 5 u.c.p.g.), czy też za nieprzekazywanie w okresie odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych do regionalnej instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (np. Wójt Gminy Rzezawa, woj. małopolskie nałożył administracyjną karę pieniężną w trybie art. 9x ust. 1 pkt 3 u.c.p.g. w wysokości 500 zł na podmiot odbierający odpady komunalne z terenu gminy za nieprzekazywanie w okresie od 1 marca 2013 r. do 18 marca 2013 r. odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Rzezawa zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów

zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych).

Kontrole wykazały, iż pomimo przeprowadzanych przez gminy kontroli przedsiębiorców odbierających niesegregowane odpady komunalne, nie odnoszono się do sposobu realizacji przez przedsiębiorcę warunków zawartej umowy, w zakresie zgodnego z jej zapisami sposobu zagospodarowania odpadów. W związku z powyższym, w większości przypadków, organy nie wszczynały postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kar i ich nie nakładały, pomimo iż gospodarowanie odpadem było niezgodne z prawem.

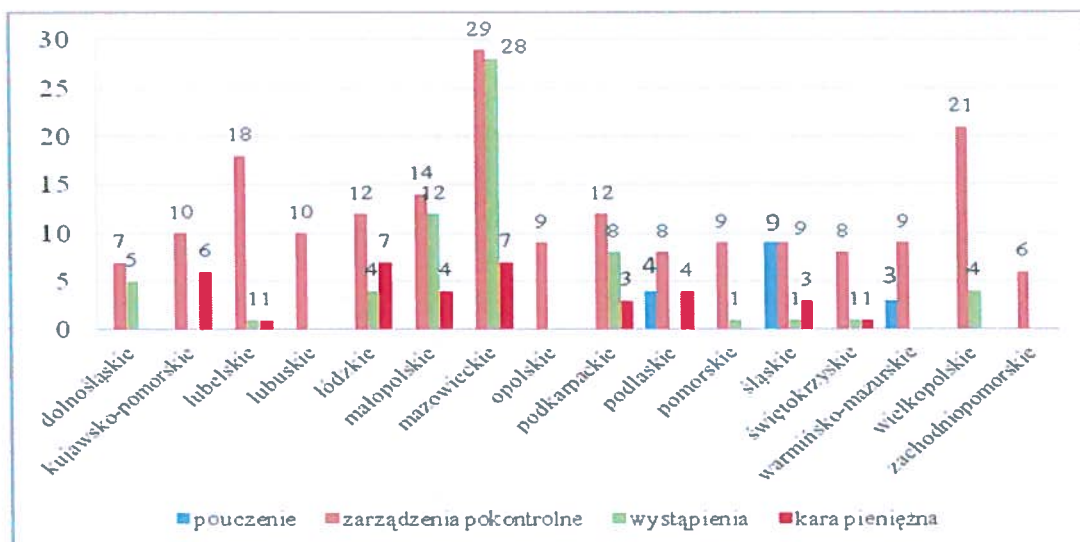
Udział procentowy skontrolowanych gmin, które wywiązały się z obowiązku prowadzenia kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w poszczególnych województwach przedstawiono na ryc. 17.

Ryc. 17. Udział procentowy skontrolowanych gmin, które realizowały obowiązek kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w poszczególnych województwach

3. Podjęte działania pokontrolne – kontrole gmin

W trakcie 209 kontroli prowadzonych w ramach cyklu kontrolnego gmin i związków międzygminnych wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska stwierdzili nieprawidłowości i naruszenia przepisów. W wyniku przeprowadzonych kontroli podjęto łącznie 236 działań pokontrolnych, w tym udzielono 16 pouczeń, wydano 191 zarządzeń pokontrolnych, 65 wystąpień do innych organów ochrony środowiska oraz wymierzono 36 kar pieniężnych w drodze decyzji administracyjnej. Zestawienie liczbowe działań pokontrolnych podjętych przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska przedstawiono na ryc. 18.

Ryc. 18. Podjęte działania pokontrolne przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska w poszczególnych województwach

III. KONTROLE GMINNYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH

1. Zakres kontroli

W 2015 r. wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska w ramach cyklu kontrolnego przeprowadzili kontrole 61 gminnych jednostek organizacyjnych na terenie całego kraju. Kontrole dotyczyły wyłącznie tych zakładów budżetowych, które prowadzą bądź prowadziły (w wyniku braku skutecznego rozstrzygnięcia przetargu na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości) działalność polegającą na odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a są wytwarzane odpady komunalne. Wykaz gminnych jednostek organizacyjnych objętych cyklem kontrolnym stanowi załącznik nr 2.

2. Obowiązek spełniania warunków wynikających z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r., poz. 122)

Skontrolowane gminne jednostki organizacyjne, będące zakładami budżetowymi, prowadzące działalność polegającą na odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, są obowiązane spełniać wymagania określone dla podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, zgodnie z przepisami *u.c.p.g.* oraz *u.o.o.*, a w szczególności warunki wskazane w rozporządzeniu w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

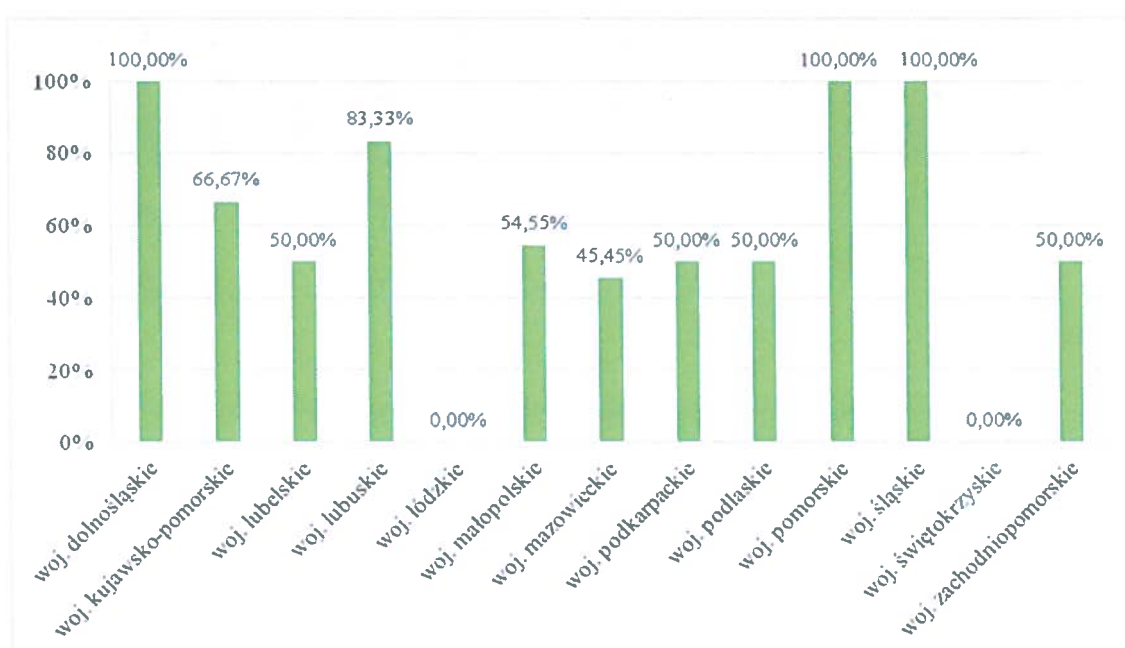
Do wymagań tych należą m.in.:

- 1) spełnianie wymagań posiadania wyposażenia umożliwiającego odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz zapewnienia jego odpowiedniego stanu technicznego;

- 2) spełnianie wymagań utrzymania odpowiedniego stanu sanitarnego pojazdów i urządzeń do odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 3) spełnianie wymagań technicznych dotyczących wyposażenia pojazdów do odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 4) zapewnienie odpowiedniego usytuowania i wyposażenia bazy magazynowo-transportowej (art. 9d ust. 1 *u.c.p.g.*).

W wyniku kontroli stwierdzono, że ok. **58%** skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych spełniało wskazane w art. 9d ust. 1 *u.c.p.g.* wymagania dla podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami podczas kontroli przeprowadzanych przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska były: niezapewnienie wystarczającej liczby pojazdów do odbierania odpadów komunalnych, brak trwałego i czytelnego oznakowanie pojazdów do odbierania odpadów komunalnych (brakowało nazwy firmy oraz danych kontaktowych podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości). W wielu przypadkach pojazdy nie były wyposażone w system monitoringu, umożliwiający trwałe zapisywanie, przechowywanie i odczytywanie danych o położeniu pojazdu i miejscach postojów oraz w system czujników zapisujących dane o miejscach wyładunków odpadów. Podczas kontroli wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska stwierdzali również zaniedbania w zakresie wyposażenia bazy transportowej w urządzenia lub systemy zapewniające zagospodarowanie wód opadowych i ścieków przemysłowych pochodzących z terenu bazy.

Udział procentowy skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych wywiązujących się z obowiązku spełniania wymagań dla podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w poszczególnych województwach został przedstawiony na ryc. 19.

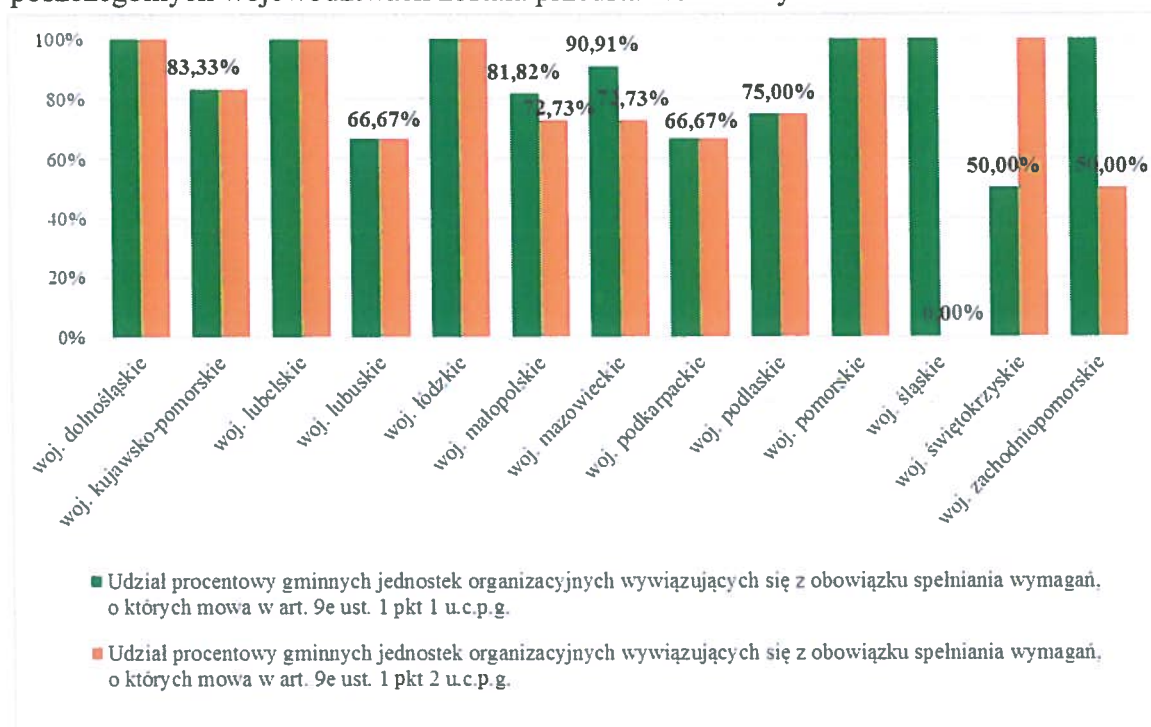
Ryc. 19. Udział procentowy skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych wywiązujących się z obowiązku spełniania wymagań dla podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w poszczególnych województwach

3. Obowiązek przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 u.o.o. (art. 9e ust. 1 pkt 1 u.c.p.g.) oraz zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do RIPOK (art. 9e ust. 1 pkt 2 u.c.p.g.)

Z obowiązku wynikającego z art. 9e ust. 1 pkt 1 u.c.p.g., dotyczącego przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w u.o.o., wywiązało się ok. 86% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych. Natomiast z obowiązku wynikającego z art. 9e ust. 1 pkt 2 u.c.p.g. (przekazywanie zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych) wywiązało się ok. 75% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych.

Do najczęściej stwierdzanych naruszeń należy zaliczyć: nieprzedkładanie wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska do wglądu kart przekazania odpadów oraz kart ewidencji odpadu, potwierdzających pochodzenie i sposób postępowania z poszczególnymi odpadami.

Udział procentowy skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych wywiązujących się z obowiązków wynikających z art. 9e ust. 1 pkt 1 u.c.p.g. oraz art. 9e ust. 1 pkt 2 u.c.p.g. w poszczególnych województwach została przedstawiona na ryc. 20.

Ryc. 20. Udział procentowy skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych wywiązujących się z obowiązku spełniania wymagań, o których mowa w art. 9e ust. 1 pkt 1 u.c.p.g. i art. 9e ust. 1 pkt 2 u.c.p.g. w poszczególnych województwach

4. Przestrzeganie zakazu, o którym mowa w art. 9e ust. 2 u.c.p.g.

Zakazu mieszania selektywnie zebranych odpadów komunalnych ze zmieszanyimi odpadami komunalnymi odebranymi od właścicieli nieruchomości oraz selektywnie zebranych odpadów komunalnych różnych rodzajów ze sobą, o którym mowa w art. 9e ust. 2 u.c.p.g. nie spełniło ok. 5% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych, w tym ok. 33% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych w woj. kujawsko-pomorskim, 9% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych w woj. małopolskim oraz 25% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych w woj. podlaskim.

5. Sprawozdawczość i zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

5.1. Sprawozdawczość

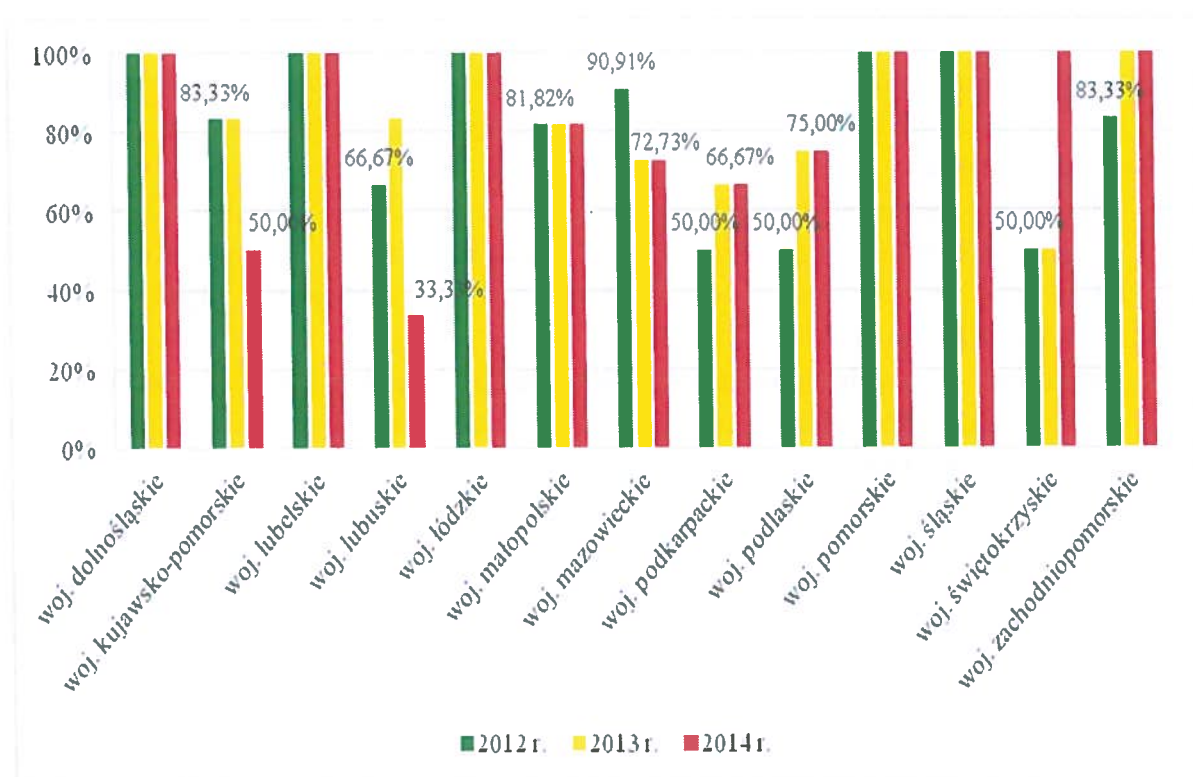
Obowiązek sporządzania kwartalnych sprawozdań (od 2015 r. półrocznych sprawozdań) i przekazywania ich wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta w terminie do końca miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczy (art. 9n ust. 3 u.c.p.g.). Sprawozdanie zawiera:

- 1) informacje o masie poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji, oraz sposobie ich zagospodarowania, wraz ze wskazaniem instalacji, do których zostały przekazane odpady odebrane od właścicieli nieruchomości;
- 2) informacje o masie pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania, przeznaczonych do składowania powstałych z odebranych przez podmiot odpadów komunalnych;
- 3) masie odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi;
- 4) odpadów budowlanych i rozbiórkowych będących odpadami komunalnymi, przygotowanych do ponownego użycia, poddanych recyklingowi i innym procesom odzysku;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, do których zostały odebrane odpady komunalne,
- 6) wykaz właścicieli nieruchomości, którzy zbierają odpady komunalne w sposób niezgodny z regulaminem;
- 7) informacje o osiągniętych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;
- 8) wykaz właścicieli nieruchomości, z którymi w okresie objętym sprawozdaniem zawarto umowy na odbieranie odpadów komunalnych oraz wykaz właścicieli nieruchomości, z którymi te umowy uległy rozwiązaniu lub wygasły.

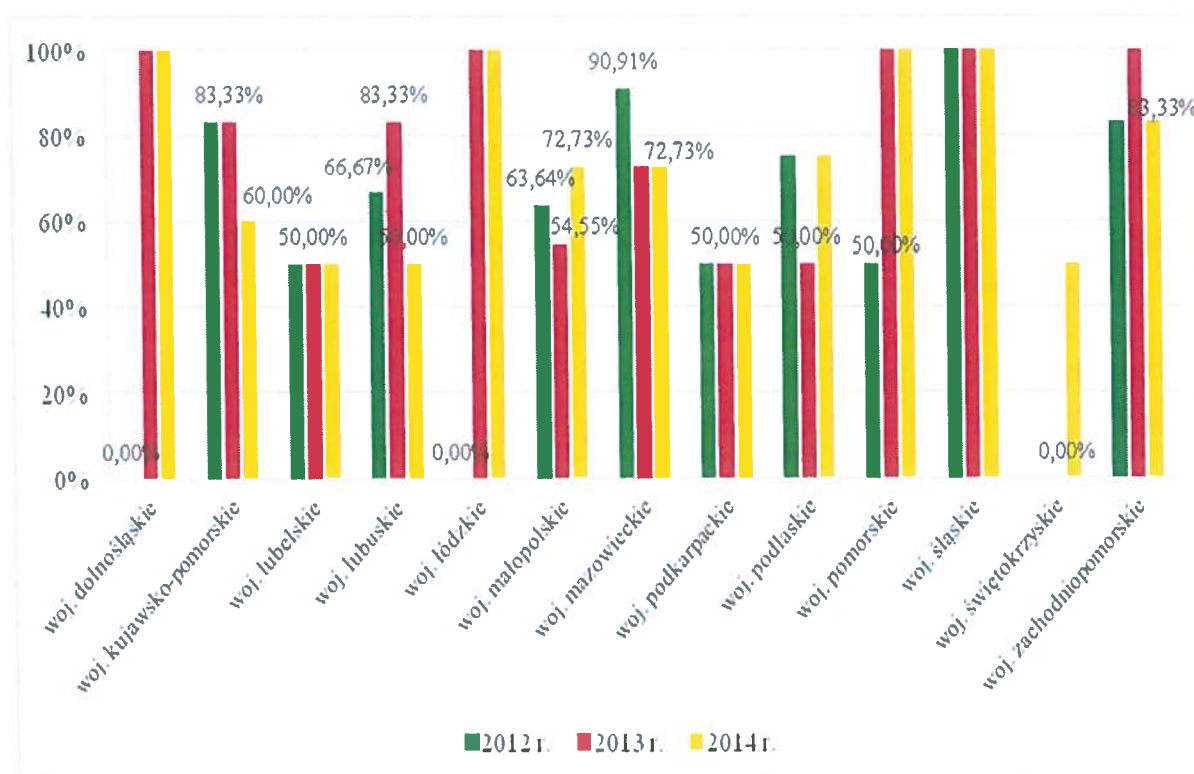
Z obowiązku terminowego przekazywania sprawozdań wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta o których mowa w art. 9n u.c.p.g. wywiązało się: w 2013 r. ok. 81% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych, w 2014 r. – ok. 86% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych, natomiast w 2015 r. – ok. 83% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych.

Sprawozdania kwartalne, o których mowa w art. 9n u.c.p.g. zostały sporządzone rzetelnie: w 2012 r. przez ok. 55% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych, w 2013 r. – ok. 73% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych, natomiast w 2014 r. – ok. 74% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych. Najczęściej stwierdzanymi przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska nieprawidłowościami w tym zakresie był brak spójności danych w ilości odpadów zapisanych w kartach ewidencji i w sprawozdaniach oraz błędy liczbowe podczas obliczania poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami lub całkowity brak ich obliczenia.

Udział procentowy skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych, które terminowo i rzetelnie przekazały sprawozdania przez skontrolowane gminne jednostki organizacyjne w poszczególnych województwach w latach 2012-2014 przedstawiają ryc. 21 i ryc. 22.

Ryc. 21. Udział procentowy skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych, które terminowo przekazały sprawozdanie, o którym mowa w art. 9n u.c.p.g. w poszczególnych województwach w latach 2012-2014

Ryc. 22. Udział procentowy skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych, które rzetelnie wykonały sprawozdania w latach 2012–2014 w poszczególnych województwach

5.2. Zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

- 1) Z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła zgodnie z tabelą nr 1 w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 645) wywiązało się:
  - a) w 2012 r. **ok. 65%** skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych (wymagany poziom **10% za 2012 r.**),
  - b) w 2013 r. **ok. 88%** skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych (wymagany poziom **12% za 2013 r.**),
  - c) w 2014 r. **ok. 79%** skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych (wymagany poziom **14% za 2014 r.**).

Średni poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami osiągnięty przez skontrolowane gminne jednostki organizacyjne wyniósł: w 2012 r. – ok. 30%, w 2013 r. – ok. 42%, natomiast w 2014 r. – ok. 42%.

- 2) Z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych zgodnie z tabelą nr 2 w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

(Dz. U. z 2012 r. poz. 645) wywiązało się:

- a) w 2012 r. **ok. 27%** skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych (wymagany poziom **30% za 2012 r.**),
- b) w 2013 r. **ok. 88%** skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych (wymagany poziom **36% za 2013 r.**),
- c) w 2014 r. **ok. 79%** skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych (wymagany poziom **38% za 2014 r.**).

Średni poziom recyklingu odpadów innych niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe osiągnięty przez skontrolowane gminne jednostki organizacyjne wyniósł: w 2012 r. – ok. 42%, w 2013 r. – ok. 51%, natomiast w 2014 r. – ok. 60%.

3) Z obowiązku ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania zgodnie z tabelą w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w *sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów* (Dz. U. 2012 r., poz. 676):

- a) w 2012 r. **ok. 67%** skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych (wymagany poziom **75% za 2012 r.**),
- b) w 2013 r. **ok. 89%** skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych (wymagany poziom **50% za 2013 r.**),
- c) w 2014 r. **ok. 100%** skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych (wymagany poziom **50% za 2014 r.**).

Średni poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji osiągnięty przez skontrolowane gminne jednostki organizacyjne wyniósł: w 2012 r. – ok. 41%, w 2013 r. – ok. 21%, natomiast w 2014 r. – ok. 13%.

6. Wydawanie skontrolowanym gminnym jednostkom organizacyjnym zakazu wykonywania działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na okres 3 lat (art. 9k u.c.p.g.)

W 2013 r. wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska jedynie w pięciu przypadkach, tj.: 2 w woj. małopolskim, 2 w woj. podkarpackim i 1 w woj. podlaskim, zakazali wykonywania działalności przez gminną jednostkę organizacyjną w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na okres 3 lat w trybie art. 9k u.c.p.g. W 2014 r. miało to miejsce w dwóch przypadkach: 1 w woj. małopolskim i 1 w woj. podkarpackim, natomiast w 2015 r. – w 3 przypadkach: 2 w woj. małopolskim i 1 w woj. podkarpackim.

Ponadto w wyniku kontroli przeprowadzonych w ramach cyklu kontrolnego wszczęte zostały postępowania administracyjne w sprawie zakazu wykonywania przez jednostkę organizacyjną działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na okres 3 lat w trybie art. 9k u.c.p.g. (np. w woj. kujawsko-pomorskim ze względu na niespełnianie wymagań dla podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, tj. brak wystarczającej liczby pojazdów do odbierania odpadów komunalnych; brak oznakowania samochodu do odbierania odpadów komunalnych; brak na terenie bazy urządzeń i miejsca do selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych przed ich transportem do miejsca przetworzenia).

Spośród wszystkich skontrolowanych jednostek organizacyjnych jedynie w woj. małopolskim w latach 2013-2015 podczas przeprowadzanych kontroli wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska stwierdzili odbieranie odpadów komunalnych pomimo zakazu wykonywania działalności, o którym mowa w art. 9k u.c.p.g.

7. Inne nieprawidłowości i podjęte działania pokontrolne

W wyniku kontroli gminnych jednostek organizacyjnych stwierdzono nieprawidłowości i naruszenia, m.in.:

- 1) brak uregulowanego stanu formalnoprawnego w zakresie zbierania i transportu odpadów (ok. 17% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych);
- 2) przekazywanie niesegregowanych odpadów komunalnych odbieranych z nieruchomości niezamieszkałych na składowisko odpadów komunalnych niebędące regionalną instalacją do przetwarzania odpadów komunalnych (ok. 4% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych);
- 3) nieprawidłowo prowadzona ewidencja dla odbieranych odpadów komunalnych (ok. 4% skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych);
- 4) nieobliczanie w sprawozdaniach kwartalnych osiągniętych poziomów;
- 5) nieprzekazywanie marszałkowi województwa zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania tych odpadów.

W związku ze stwierdzonymi naruszeniami i nieprawidłowościami: wydano 24 zarządzenia pokontrolne, udzielono 11 pouczeń, skierowano 11 wystąpień do innych organów, nałożono 1 mandat karny, wydano 14 decyzji wymierzających administracyjne kary pieniężne, wszczęto 5 postępowań w sprawie zakazu wykonywania działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na okres 3 lat.

IV. KONTROLE REGIONALNYCH INSTALACJI DO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

1. Zakres kontroli

Ogólnopolski cykl kontrolny, oprócz kontroli realizacji przepisów u.c.p.g. przez gminy, obejmował również kontrolę przestrzegania przepisów tej ustawy przez regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych. Cykl kontrolny RIPOK trwał od 1 marca do 20 listopada 2015 r. Kontrolą objęto RIPOK, w których w poprzednim cyklu kontrolnym stwierdzono nieprawidłowości, tj.:

- 1) 57 instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, w tym: 2 instalacje w woj. dolnośląskim, 4 instalacje w woj. kujawsko-pomorskim, 2 instalacje w woj. lubelskim, 12 instalacji w woj. małopolskim, 4 instalacje w woj. mazowieckim, 2 instalacje w woj. opolskim, 7 instalacji w woj. podkarpackim, 4 instalacje w woj. podlaskim, 2 instalacje w woj. pomorskim, 7 instalacji w woj. śląskim, 3 instalacje w woj. świętokrzyskim, 2 instalacje w woj. warmińsko-mazurskim, 3 instalacje w woj. wielkopolskim, 3 instalacje w woj. zachodniopomorskim;

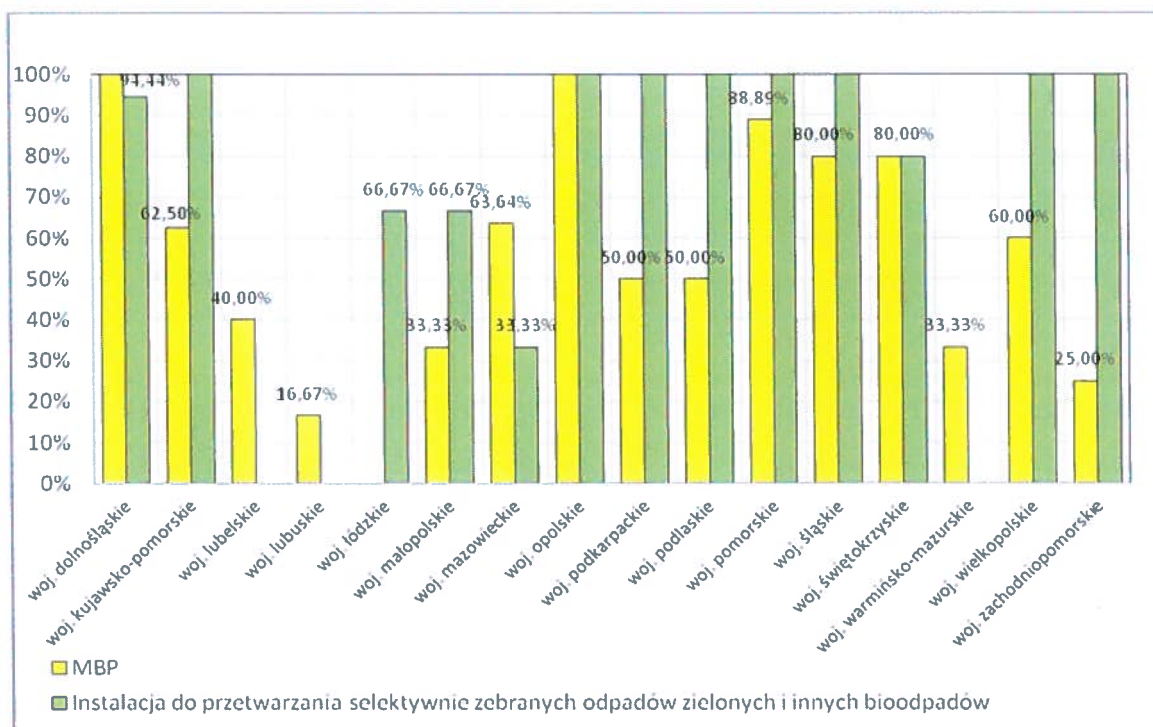
- 2) 34 instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, w tym: 1 instalacja w woj. dolnośląskim, 4 instalacje w woj. kujawsko-pomorski, 6 instalacji w woj. małopolskim, 2 instalacje w woj. opolskim, 2 instalacje w woj. podkarpackim, 2 instalacje w woj. pomorskim, 3 instalacje w woj. śląskim, 4 instalacje w woj. świętokrzyskim, 1 instalacja w woj. warmińsko-mazurskim, 1 instalacja w woj. wielkopolskim oraz 3 instalacje w woj. zachodniopomorskim;
- 3) 34 instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, w tym: 3 instalacje w woj. kujawsko-pomorskim, 2 instalacje w woj. łódzkim, 6 instalacji w woj. małopolskim, 2 instalacje w woj. opolskim, 3 instalacje w woj. podkarpackim, 3 instalacje w woj. podlaskim, 2 instalacje w woj. pomorskim, 3 instalacje w woj. śląskim, 5 instalacji w woj. świętokrzyskim, 3 instalacje w woj. warmińsko-mazurskim, 1 instalacja w woj. wielkopolskim oraz 1 instalacja w woj. zachodniopomorskim.

Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych objęte cyklem kontrolnym przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 2.

2. Spełnianie wymagań najlepszej dostępnej techniki lub technologii przez skontrolowane instalacje

W trakcie kontroli RIPOK wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska stwierdzili, że wśród skontrolowanych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych ok. 93% z nich spełnia wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii – BAT, zwanych dalej „wymaganiami BAT”, w części mechanicznej instalacji, a ok. 84% spełnia wymagania BAT w części biologicznej instalacji. Natomiast wymagań BAT wśród skontrolowanych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych nie spełnia ok. 7% w części mechanicznej oraz ok. 16% w części biologicznej instalacji. Ponadto ok. 80% skontrolowanych instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów spełnia wymagania BAT.

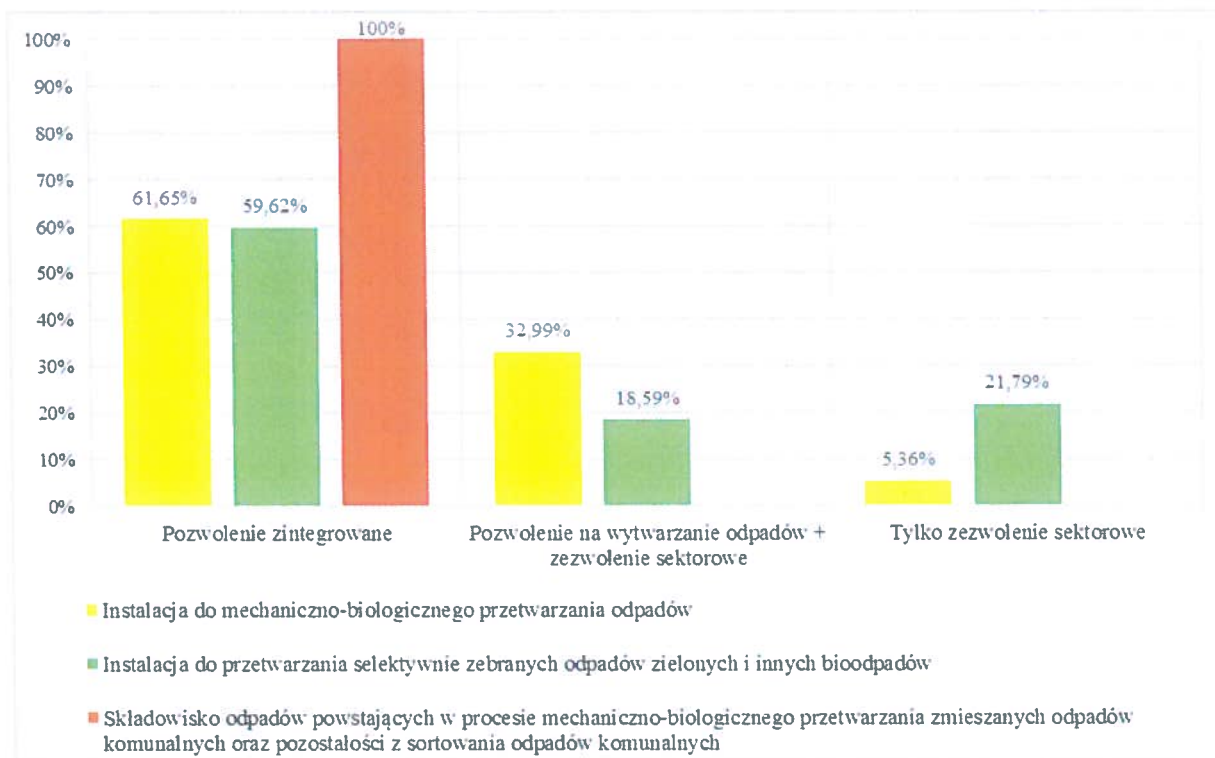
Niespełnianie wymagań BAT jest związane głównie z niespełnianiem przez część biologiczną instalacji wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie *mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052). W oparciu o § 8 ww. rozporządzenia (obowiązującego od dnia 8 października 2012 r.) wydanego na podstawie art. 14 ust. 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o *odpadach* (Dz. U. z 2010 r., Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.), instalację należy dostosować do wymagań określonych w rozporządzeniu w terminie nie dłuższym niż 36 miesięcy od dnia wejścia rozporządzenia. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o *odpadach* (Dz. U. z 2013 r., poz. 21, z późn. zm.) określiła w art. 250 ust. 2, że przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 14 ust. 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o *odpadach* zachowują moc przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Natomiast przepis art. 1 pkt 13 ustawy z dnia 22 stycznia 2015 r. o *zmianie ustawy o odpadach* (Dz. U. z 2015 r., poz. 122) wydłużył ten okres do 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Realizacja obowiązku spełniania wymagań najlepszej dostępnej techniki i technologii przez RIPOK przedstawia ryc. 23.

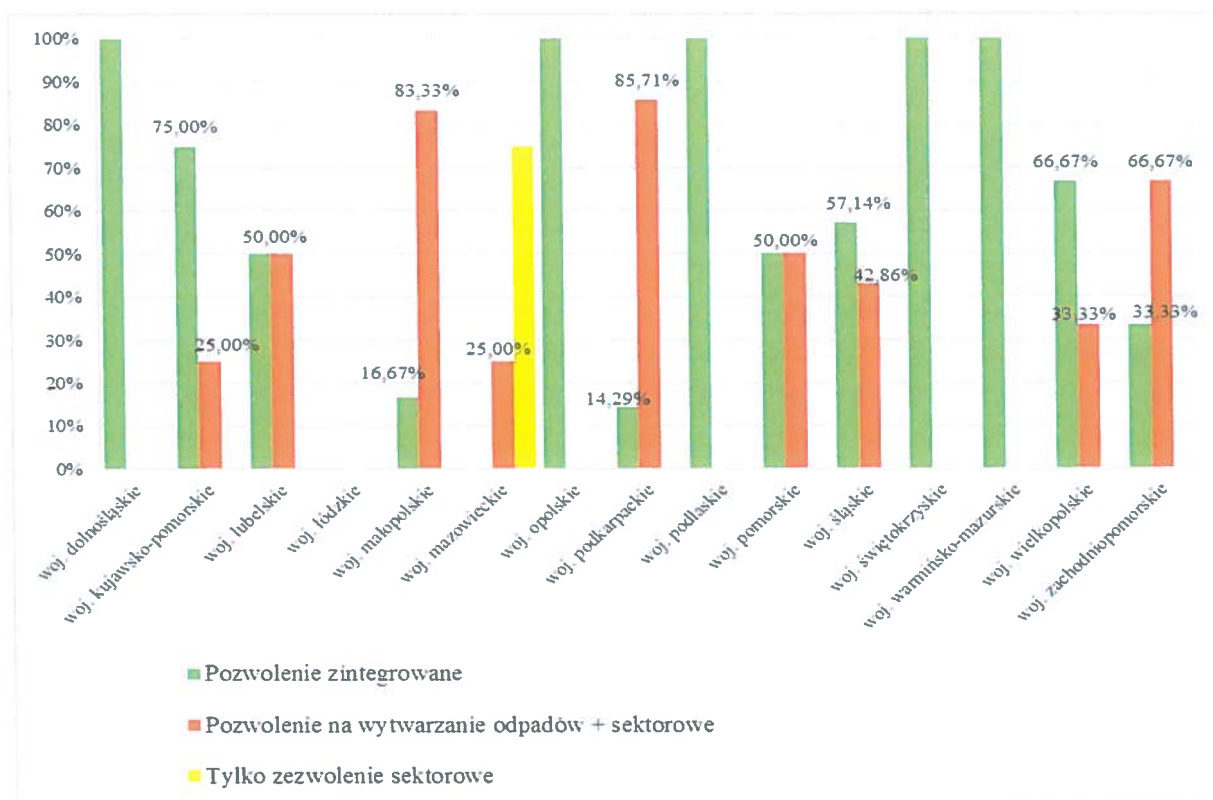
Ryc. 23. Udział procentowy instalacji spełniających wymagania BAT w poszczególnych województwach – stan na I półrocze 2015 r.

3. Stan formalnoprawny regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych

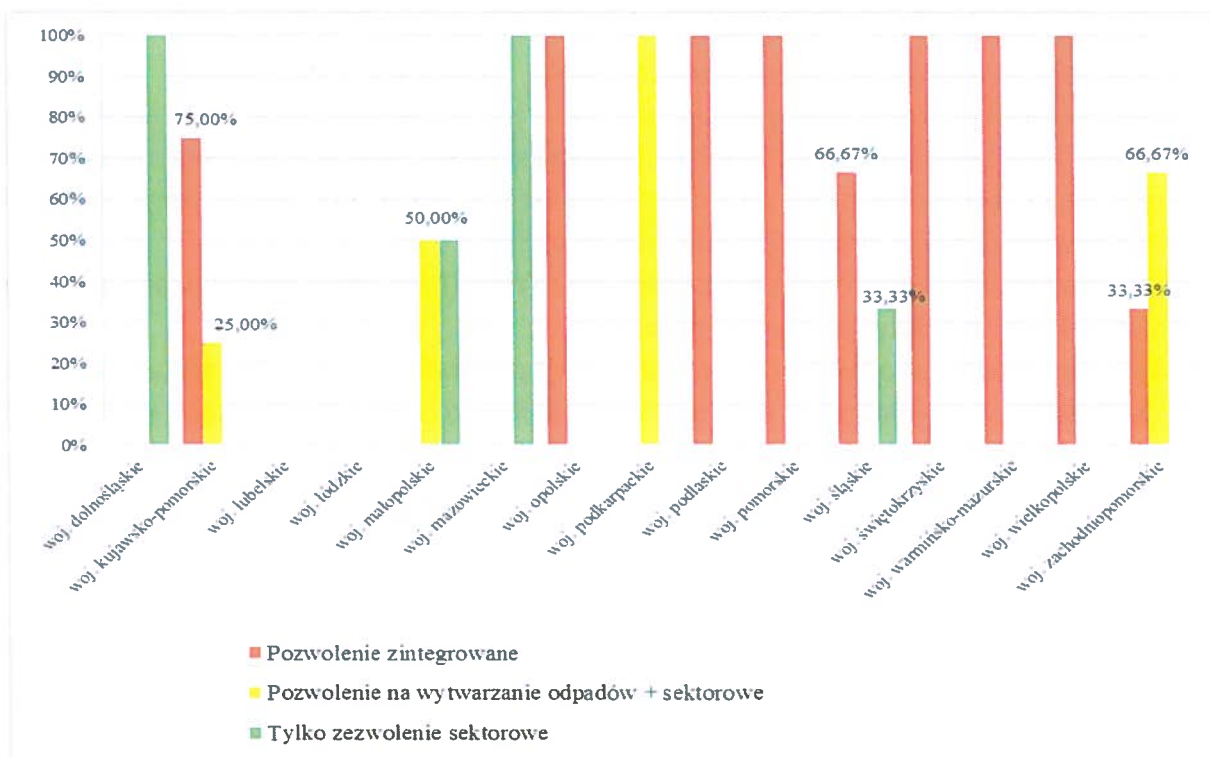
Wszystkie skontrolowane instalacje posiadały uregulowany stan formalnoprawny w zakresie przetwarzania odpadów. Pozwolenia zintegrowane posiadało ok. 62% skontrolowanych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ok. 60% skontrolowanych instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz 100% skontrolowanych składowisk odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych. Pozwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne zawierające zezwolenie na przetwarzanie odpadów, zbieranie odpadów lub transport odpadów posiadało ok. 33% instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych oraz ok. 63% instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów. Jedynie zezwolenia sektorowe w zakresie przetwarzania odpadów posiadało ok. 5% skontrolowanych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych oraz ok. 22% instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów. Sposób realizacji obowiązku uregulowania stanu formalnoprawnego przez poszczególne rodzaje RIPOK przedstawiono na ryc. 24-26.

Ryc. 24. Udział procentowy rodzajów decyzji zezwalających na przetwarzanie odpadów komunalnych w zależności od rodzaju regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – stan na I półrocze 2015 r.

Ryc. 25. Udział procentowy rodzajów decyzji zezwalających na przetwarzanie odpadów komunalnych uzyskanych przez instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych – stan na I półrocze 2015 r.

Ryc. 26. Udział procentowy rodzajów decyzji zezwalających na przetwarzanie odpadów komunalnych uzyskanych przez instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów – stan na I półrocze 2015 r.

4. Ocena stosowanych technologii w przetwarzaniu odpadów komunalnych przez skontrolowane instalacje

4.1. Instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych składa się z procesów mechanicznego przetwarzania odpadów i biologicznego przetwarzania odpadów połączonych w jeden zintegrowany proces technologiczny przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w celu ich przygotowania do procesów odzysku, w tym recyklingu, odzysku energii, termicznego przekształcania lub składowania.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w części biologicznej procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych stosowane są m.in. technologie:

- 1) biologiczne przetwarzanie odpadów poprzez kompostowanie w pryzmach, np. instalacje w woj. małopolskim, mazowieckim, podlaskim – technologia nie spełnia wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych;
- 2) biologiczne przetwarzanie odpadów z wykorzystaniem technologii pryzmy energetycznej, np. instalacja w woj. kujawsko-pomorskim – Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2014 r. (sygn. Akt II SA/Bd 106/14) uznał, że zgodnie z obowiązującym prawem tzw. pryzmy energetyczne nie spełniają wymogów biologicznej instalacji przetwarzania odpadów;
- 3) technologia rękawów (tuneli) foliowych, np. instalacje w woj. dolnośląskim,

zachodniopomorskim – technologia nie spełnia wymagań rozporządzenia w *sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych* poprzez niezapewnienie warunków prowadzenia procesu stabilizacji tlenowej w zamkniętym reaktorze z zabezpieczeniem uniemożliwiającym przedostawanie się nieoczyszczonego powietrza procesowego do atmosfery (ryzyko perforacji folii przez ostre elementy zawarte w odpadach kierowanych do stabilizacji tlenowej);

- 4) kompostowanie tunelowe w hali kompostowni (etap I) oraz plac dojrzewania kompostu (etap II), np. instalacja w woj. podkarpackim;
- 5) mobilny komposter obrotowy, np. instalacja w woj. lubelskim – technologia nie zapewnia wymaganego przepisami co najmniej 2-tygodniowego czasu trwania fazy intensywnej prowadzonej w zamkniętej hali.

W jednej z instalacji zgodnie ze stosowaną technologią część odpadów frakcji 20-80 mm przetwarzana jest na zawieszinę biofrakcji, która poddawana jest odzyskowi poza instalacją tj. do fermentacji w oczyszczalni ścieków.

Stwierdzano przypadki biologicznego przetwarzania części wydzielanej frakcji 0-80 mm – część odpadów nie była przetwarzana biologicznie przez co najmniej pierwsze dwa tygodnie w zamkniętym reaktorze lub hali z aktywnym napowietrzaniem, z zabezpieczeniem uniemożliwiającym przedostawanie się nieoczyszczonego powietrza procesowego do atmosfery bądź prowadzone procesy biologiczne odbywały się wyłącznie w warunkach tlenowych, w otwartej hali.

W części instalacji stwierdzono niski udział surowców wtórnych wytworzonych w instalacji, kierowanych do recyklingu, np. 6,1% w 2014 r. w instalacji w woj. podkarpackim, 2,08% w 2014 r. i ok. 3% w I połowie 2015 r. w instalacji w woj. kujawsko-pomorskim, 1% w 2014 r. w instalacji w woj. wielkopolskim.

Wciąż w kontrolowanych instalacjach stwierdzano przypadki niedostosowania części biologicznej instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, w efekcie czego nie był zapewniony pełny zintegrowany proces technologiczny przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. Ze względu na brak mocy przerobowych zapewniających przetworzenie całej frakcji ulegającej biodegradacji powstałej w procesie mechanicznego przetwarzania w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, przekraczane są moce przerobowe lub odpady podsitowe przekazywane do przetworzenia lub składowania instalacji eksploatowanych przez inne podmioty. W trakcie jednej z kontroli stwierdzono przypadek wykorzystania mocy przerobowych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w 140% w wyniku podwyższenia pryzmy kompostowej stanowiącej biologiczną część procesu przetwarzania oraz skrócenia czasu prowadzonego procesu (niezgodnie z przepisami rozporządzenia w *sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych*). Oprócz niewystarczających mocy przerobowych do biologicznego przetworzenia całego wytwarzanego strumienia frakcji podsitowej, zdarzyły się również przypadki nieprowadzenia badań wymaganych na podstawie § 6 ust. 1 rozporządzenia w *sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych* (np. instalacja w woj. świętokrzyskim, instalacja w woj. małopolskim).

W trakcie kontroli stwierdzono, że w 2014 r. w wyniku mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych były wytwarzane odpady o kodzie 19 12 09 – minerały (np. piasek, kamienie), nawet rzędu ok. 68% w 2014 r. oraz ok. 73% w I połowie 2015 r. (np. instalacja w woj. śląskim). W wyniku analizy próbek odpadu o kodzie 19 12 09 stwierdzono wysoką zawartość całkowitego węgla organicznego, tj. 22,5% w jednej próbce oraz 46,3% w drugiej próbce, co świadczy o nieprawidłowej klasyfikacji odpadów frakcji podsitowej 19 12 12 (Zawartość substancji organicznej dla odpadu 19 12 09 nie powinna przekraczać 5%). Mimo że wytwarzanie odpadu o kodzie 19 12 09 w wielu przypadkach zostało ujęte w decyzjach na przetwarzanie odpadów, zgodnie z przepisami rozporządzenia *w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych*, odpad ten nie może powstać w wyniku procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych ze względu na znaczną zawartość frakcji biologicznej i drobnych części tworzyw sztucznych i szkła.

Najczęściej stwierdzanymi przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska w trakcie kontroli instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych nieprawidłowościami były:

- 1) nieprawidłowe klasyfikowanie wytwarzanych odpadów stanowiących frakcję podsitową pod kodem 19 12 09 zamiast 19 12 12;
- 2) wytwarzanie odpadów o kodzie 19 12 09 rzędu kilkudziesięciu procent;
- 3) brak badań potwierdzających klasyfikację odpadu pod kodem 19 05 99 (stabilizat);
- 4) zbyt niski udział odpadów o charakterze surowców wtórnych w strukturze odpadów wytwarzanych w wyniku eksploatacji sortowni;
- 5) naruszanie warunków posiadanych decyzji (pozwoleń, zezwoleń), np. w zakresie prawidłowego utrzymywania i kontroli stanu technicznego posiadanych urządzeń i aparatury, przekroczeń ilości dopuszczonych do przetworzenia i wytworzenia odpadów oraz niedotrzymania warunku czasu pracy instalacji;
- 6) niezgodne ze stanem rzeczywistym sporządzanie zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilościach odpadów, o sposobie gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania;
- 7) nieprawidłowości w ewidencjonowaniu odpadów;
- 8) prowadzeniu instalacji do przetwarzania odpadów, w sposób niezapewniający przeciwdziałaniu rozwiewaniu odpadów.

4.2. Instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów

Głównymi nieprawidłowościami w funkcjonowaniu instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów stwierdzonymi w trakcie kontroli były przypadki:

- 1) niespełniania wymogów regionalnej instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów z uwagi na niewytwarzanie produktu o właściwościach nawozowych lub środków poprawiających właściwości gleby spełniających wymagania określone w odrębnych przepisach, ani materiału po procesie kompostowania dopuszczonego do odzysku w procesie odzysku R10 – wytwarzano odpady, które przekazywane były do składowania w procesie D5;
- 2) prowadzenia kompostowania na terenie otwartym bez zadaszania, co stwarza ryzyko

przemycania przetwarzanego materiału przez opad atmosferyczny i wytwarzania znacznych ilości odcieków;

- 3) nieprzedstawiania na wniosek gminy kalkulacji kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych dla regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, w terminie 7 dni od dnia jego złożenia;
- 4) przetwarzania odpadów zielonych poza obszarem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone;
- 5) klasyfikowania kompostu nieodpowiadającego wymaganiom – nienadającego się do wykorzystania (19 05 03) wytworzonego w procesie R3 – pod kodem 20 02 01 i przekazywanie bez badań osobom fizycznym;
- 6) niestosowania rozwiązań mających na celu oczyszczanie i higienizację gazów emitowanych w procesie kompostowania;
- 7) nieprawidłowego prowadzenia ewidencji odpadów;
- 8) naruszania warunków posiadanych decyzji;
- 9) nierzetelnego sporządzania oraz nieterminowego przedkładania marszałkowi województwa zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilościach odpadów oraz o sposobach gospodarowania tymi odpadami;
- 10) nadmiernej emisji odorów.

4.3. Instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

W wyniku kontroli instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości:

- 1) eksploatacja składowiska z naruszeniem decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji składowiska;
- 2) nieprzeprowadzanie testów zgodności dla odpadów przeznaczonych do składowania, w przypadku których były one wymagane;
- 3) gospodarowanie odpadami z naruszeniem warunków posiadanych decyzji;
- 4) naruszenie hierarchii sposobów postępowania z odpadami wielkogabarytowymi o kodzie 20 03 07 poprzez poddanie ich składowaniu;
- 5) niepoinformowanie WIOŚ o planowanym terminie oddania do użytkowania instalacji;
- 6) osypywanie się skarp eksploatowanej kwatery składowiska i ich zanieczyszczenie frakcją lekką odpadów;
- 7) zanieczyszczenie zbiornika na odcieki frakcją lekką odpadów z tworzyw sztucznych;
- 8) nierzetelne sporządzanie oraz nieterminowe przedkładanie marszałkowi województwa zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilościach odpadów oraz o sposobach gospodarowania tymi odpadami;
- 9) prowadzenie ewidencji odpadów niezgodnie ze stanem rzeczywistym;
- 10) nieprawidłowości w zakresie prowadzenia monitoringu składowiska.

5. Obowiązek zawarcia umowy na zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, który wykonuje swoją działalność w ramach regionu gospodarki odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 91 ust. 1 u.c.p.g.

Z obowiązku zawarcia umowy na zagospodarowanie odpadów z podmiotem odbierającym zmieszane odpady komunalne, odpady zielone lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania spoza regionu gospodarki odpadami komunalnymi wywiązało się ok. 96% wszystkich skontrolowanych instalacji, w tym: ok. 96% skontrolowanych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ok. 97% skontrolowanych instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz ok. 95% instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Główną przyczyną niezawarcia umów było nieprzyjmowanie odpadów do przetwarzania.

6. Przekazywanie odpadów komunalnych do instalacji spoza regionu gospodarki odpadami komunalnymi

W 2014 r. ok. 12% skontrolowanych RIPOK (przypadki w woj. małopolskim, woj. podkarpackim i woj. wielkopolskim) przyjmowało zmieszane odpady komunalne, odpady zielone lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych do składowania spoza regionu gospodarki odpadami, w tym: ok. 7,40% skontrolowanych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ok. 3,85% skontrolowanych instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz ok. 1,39% instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. W województwie podkarpackim miał miejsce także przypadek przyjęcia odpadów spoza regionu z uwagi na fakt, że instalacja przyjmujące odpady była wyznaczone jako instalacje służące do obsługi zastępczej danego regionu. Natomiast w woj. wielkopolskim odnotowano przypadek odbierania przez instalację do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów spoza RGOK w ilości 8,66 Mg – w okresie od października 2012 r., tj. przed dniem wejścia w życie uchwały nr XXV/441/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017.

7. Przedstawianie kalkulacji kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych

Podczas kontroli stwierdzono, iż ok. 63% wszystkich skontrolowanych instalacji przedstawiało kalkulacje kosztów zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub gminę, w tym: ok. 73%

skontrolowanych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ok. 52% skontrolowanych instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz ok. 63% instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. W przypadku ok. 37% skontrolowanych instalacji kalkulacja ta nie była przedstawiana ze względu na brak wniosków w tej sprawie, co oznacza, że ogólnie obowiązek wynikający z art. 9m u.c.p.g. był spełniony.

8. Podjęte działania pokontrolne – kontrole RIPOK

W 2015 r. wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska przeprowadzali kontrole regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, zwanych dalej RIPOK, w tym 57 instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, 34 instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz 34 instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

W trakcie 69 kontroli stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska. W wyniku przeprowadzonych kontroli: wydano 47 zarządzeń pokontrolnych, udzielono 38 pouczeń, nałożono 20 mandatów karnych, wydano 10 decyzji wymierzających administracyjne kary pieniężne, skierowano 37 wystąpień do innych organów.

V. KONTROLE INSTALACJI PRZEWIDZIANYCH DO ZASTĘPCZEJ OBSŁUGI REGIONU

1. Zakres kontroli

W toku cyklu kontrolnego przeprowadzono łącznie 125 kontroli instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi regionu, zwanych dalej „instalacjami zastępczymi”, w ramach których skontrolowano 145 instalacji, w tym:

- 1) 54 instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych;
- 2) 20 instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów;
- 3) 71 instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Wykaz instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi regionu objętych cyklem kontrolnym przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik 4.

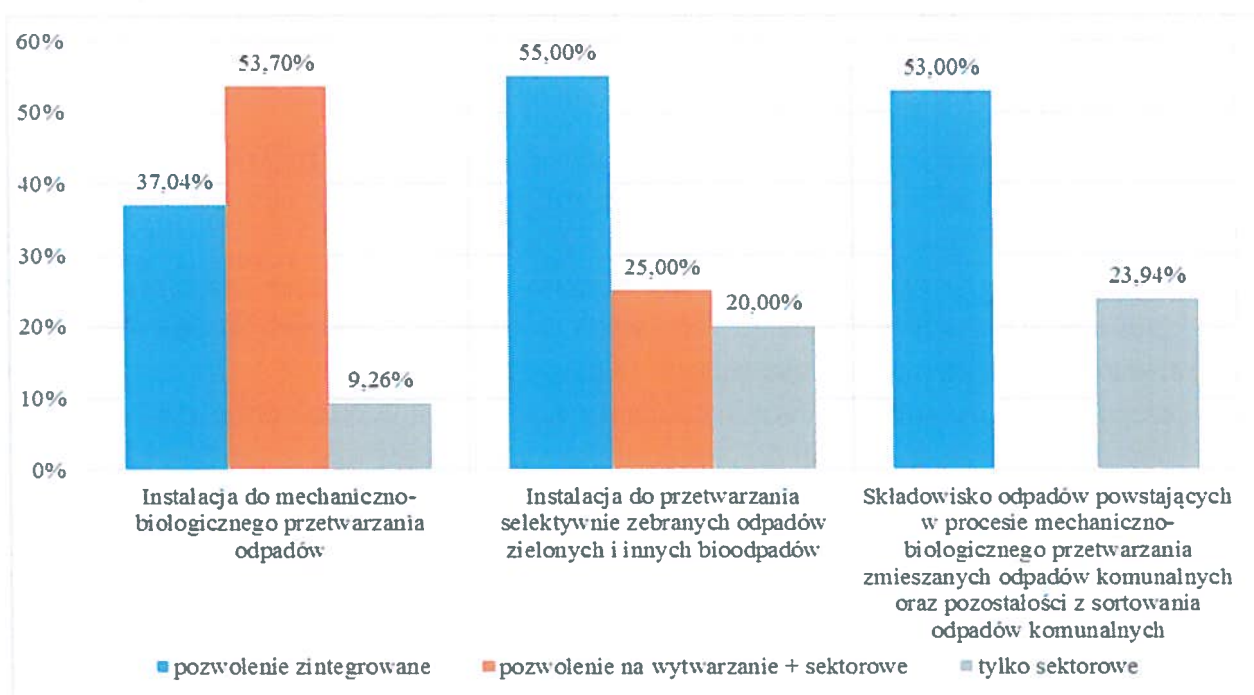
2. Stan formalnoprawny instalacji zastępczych

Pozwolenia zintegrowane posiadało ok. 37% skontrolowanych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, 55% skontrolowanych instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz 53% skontrolowanych składowisk odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów

komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych. Pozwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne zawierające zezwolenie na przetwarzanie odpadów, zbieranie odpadów lub transport odpadów posiadało ok. 54% instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych oraz 25% instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów. Jedynie zezwolenia sektorowe w zakresie przetwarzania odpadów posiadało ok. 9% skontrolowanych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, 20% instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz ok. 24% skontrolowanych składowisk odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że część skontrolowanych instalacji zastępczych nie posiadała wymaganych przepisami decyzji w zakresie przetwarzania odpadów, tj. w przypadku instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych – pozwolenia na wytwarzanie odpadów bądź pozwolenia zintegrowanego, czy też brak pozwolenia zintegrowanego lub instrukcji na prowadzenie składowiska – w przypadku instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Sposób realizacji obowiązku uregulowania stanu formalnoprawnego przez poszczególne rodzaje instalacji do zastępczej obsługi regionu przedstawiono na ryc. 27.

Ryc. 27. Rodzaje decyzji zezwalających na przetwarzanie odpadów komunalnych w zależności od rodzaju regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – stan na I półrocze 2015 r.

3. Przyjmowanie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania od podmiotu przekazującego odpady komunalne do instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi regionu

W toku kontroli stwierdzono przypadki przyjmowania przez instalacje zastępcze zmieszanych odpadów, odpadów zielonych i pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania przez 77 instalacji zastępczych (ok. 53% skontrolowanych instalacji zastępczych), w tym:

- 1) 36 instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (co stanowiło ok. 67% skontrolowanych instalacji tego rodzaju);
- 2) 6 instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (co stanowiło 30% skontrolowanych instalacji tego rodzaju);
- 3) 29 instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych (co stanowi ok. 41% skontrolowanych instalacji tego rodzaju)

od podmiotów przekazujących odpady komunalne do instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi danych regionów, wskazanych w uchwałach w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

Głównymi przyczynami przyjmowania odpadów przez instalacje zastępcze były:

- 1) w 25 przypadkach – funkcjonowanie instalacji zastępczych do czasu uruchomienia RIPOK;
- 2) w 14 przypadkach – względy ekonomiczne oraz mniejsza odległość do instalacji zastępczej niż do RIPOK;
- 3) w 11 przypadkach – brak wystarczających mocy przerobowych w RIPOK;
- 4) w 2 przypadkach – konieczność modernizacji instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych będących RIPOK;
- 5) w pozostałych przypadkach m.in. błędy organizacyjne, niezajomość przepisów prawa, prowadzenie działalności zgodnie z zawartymi umowami na zagospodarowanie odpadów.

Do stwierdzonych nieprawidłowości należały m.in.:

- 1) nieprawidłowości w eksploatacji instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych i linii do produkcji paliwa alternatywnego w zakresie naruszenia warunków decyzji poprzez: brak zapewnienia mechanicznego systemu wentylacji w istniejącej hali produkcyjnej, brak zapewnienia odprowadzania powietrza z hali produkcyjnej podczas pracy zakładu poprzez system wentylacji do biofiltra (brak biofiltra), praca w hali produkcyjnej prowadzona była przy otwartych bramach wjazdowych, bramy były niezamykane po każdorazowym wjeździe i wyjeździe pojazdów z hali, jak również po zakończeniu pracy. Stwierdzono także przekroczenie warunków posiadanego pozwolenia w zakresie dopuszczanej do wytworzenia ilości odpadów o kodzie 19 12 12 (frakcja podsitowa 0-80 mm) (woj. małopolskie);
- 2) kwalifikacja odpadów wytwarzanych w sortowni na sicie o wielkości oczek 20 mm, jako odpady o kodzie 19 12 09 – minerały (np. piasek, kamienie), które zostały dopuszczone do wytworzenia w posiadanej decyzji (woj. łódzkie);
- 3) brak właściwego nadzoru nad sposobem realizacji przez właścicieli nieruchomości

obowiązku w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych – część strumienia odpadów kierowana na linię, jako zmieszane odpady opakowaniowe, nie stanowiła tego rodzaju odpadów (woj. świętokrzyskie);

- 4) wykorzystanie odpadów o kodzie 19 12 12 jako warstwy izolacyjnej bez wykonania badań potwierdzających, że odpady te spełniają kryteria dopuszczenia dla odpadów obojętnych (woj. świętokrzyskie);
- 5) składowanie w latach 2013-2015 na kwaterze składowiskowej zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 bez segregacji oraz z pominięciem hierarchii postępowania z odpadami (woj. wielkopolskie);
- 6) prowadzenie eksploatacji składowiska z naruszeniem posiadanej instrukcji prowadzenia składowiska (brak przenośnego płotu obok eksploatowanej części składowiska, który zapobiegałby rozwiewaniu odpadów, zaśmiecenie brodzika dezynfekcyjnego odpadami, zaśmiecone i zarośnięte trawą rowy opaskowe) (woj. małopolskie);
- 7) naruszanie warunków posiadanej decyzji w zakresie wytwarzania, odzysku, zbierania i transportu odpadów (woj. mazowieckie);
- 8) naruszenie warunków pozwolenia zintegrowanego poprzez przetwarzanie odpadów o kodzie nieuwzględnionym w decyzji oraz przetwarzanie odpadów w ilościach wyższych niż określone w decyzji, naruszenie warunków decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji poprzez nieprzykrywanie na bieżąco warstwą inertną składowanych odpadów frakcji podsitowej (woj. podkarpackie);
- 9) niewłaściwe zagęszczanie odpadów na czaszy składowiska, przekroczenie dopuszczonej rzędnej składowania (woj. świętokrzyskie);
- 10) brak uregulowań formalnoprawnych w zakresie gospodarowania odpadami o kodzie 19 12 12 (woj. wielkopolskie).

Pozostałe nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli instalacji zastępczych dotyczyły:

- 1) gospodarowania odpadami niezgodnie z posiadanymi decyzjami, w zakresie ilości, rodzajów odpadów oraz miejsca lub sposobu ich zagospodarowania);
- 2) sporządzania wymaganych przepisami prawa sprawozdań (w zakresie ich rzetelności i terminowości);
- 3) prowadzenia składowiska odpadów z naruszeniem warunków decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska lub pozwolenia zintegrowanego;
- 4) ewidencji odpadów;
- 5) prowadzenia monitoringu składowiska.

4. Podjęte działania pokontrolne – kontrole instalacji zastępczych

W 2015 r. wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska przeprowadzali kontrole 10% instalacji zastępczych z każdego województwa, w tym 54 instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, 20 instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz 71 instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych. W trakcie 97 kontroli stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska. W wyniku przeprowadzonych kontroli: wydano 73 zarządzenia pokontrolne, udzielono 32 pouczenia, nałożono 34 mandaty karne, wydano 7 decyzji wymierzających administracyjne

kary pieniężne, wydano 1 decyzję wstrzymującą działalność, skierowano 84 wystąpienia do innych organów.

VI. PODSUMOWANIE

W wyniku kontynuacji cykli kontrolnych przeprowadzonych w latach 2013- 2015 oraz ze względu na powtarzające się problemy i stwierdzone nieprawidłowości zarówno w funkcjonowaniu gmin, jak i eksploatacji instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, podjęto decyzję o kontynuacji kontroli. Natomiast zakres kontroli prowadzonych w 2015 r., oprócz kolejnych gmin, RIPOK, w których stwierdzono nieprawidłowości i naruszenia w trakcie kontroli w 2014 r., został rozszerzony o gminne jednostki organizacyjne odbierające odpady komunalne w gminach oraz instalacje zastępcze. Kontrolą objęto 286 gmin i związków międzygminnych, 61 gminnych jednostek organizacyjnych prowadzących działalność polegającą na odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, 125 RIPOK oraz 145 instalacji zastępczych. W wyniku tych kontroli stwierdzono, co następuje.

- 1) Dokonując oceny 3 lat funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi stwierdzono pewną stabilizację jego wdrożenia i przestrzegania przepisów u.c.p.g. Niemniej jednak wciąż stwierdzone są nieprawidłowości, które mogą mieć kluczowe znaczenie dla ogólnego funkcjonowania systemu.
- 2) Wszystkie gminy uchwaliły w regulaminach czystości i porządku w gminach obowiązek selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W praktyce natomiast ok. **29%** gmin ustanowiło sposób zbierania selektywnie zbieranych odpadów komunalnych w podziale na dwie frakcje, np. tzw. „frakcję suchą” i „frakcję mokrą”, a ok. **71%** ustanowiło system zbierania odpadów selektywnie zbieranych w systemie innym niż dwupojemnikowy. Natomiast zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 5 u.c.p.g. selektywne zbieranie odpadów komunalnych winno obejmować frakcje: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji. Prowadzenie dwupojemnikowego systemu zbierania i odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości może przyczyniać się do problemów w osiągnięciu wymaganych u.c.p.g. poziomów: recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych w postaci papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, recyklingu, przygotowania do ponownego użycia innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Niemniej jednak zdarzały się przypadki osiągnięcia wymaganych poziomów mimo dwupojemnikowego systemu zbierania odpadów (np. gminy należące do Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna” w Ełku, woj. warmińsko-mazurskie). Dodatkowo sygnalizowanym problemem jest brak możliwości wyegzekwowania treści deklaracji składanych przez mieszkańców, którzy deklarują segregację odpadów komunalnych, faktycznie nie realizując tego obowiązku (głównie nieruchomości wielolokalowe).
- 3) W dalszym ciągu występują problemy w zakresie organizowania PSZOK w gminach, ponieważ ok. 30% skontrolowanych gmin nie wywiązało się z tego obowiązku, mimo że

wszedł on w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. Natomiast ok. 3% skontrolowanych gmin utworzyło więcej niż 1 PSZOK, co świadczy o właściwym kierunku organizacji systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach. Mimo że kontrole wykazały, że 67% skontrolowanych gmin utworzyło PSZOK w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gmin, to analizując liczbę mieszkańców poszczególnych gmin może okazać się, że 1 PSZOK nie jest wystarczający do obsługi kilkudziesięciu tysięcy mieszkańców, w szczególności gdy dotyczy to gminy o rozproszonej zabudowie. W przypadkach braku stacjonarnego PSZOK lub położonego w znacznych odległościach od nieruchomości, gminy w ramach obsługi zastępczej organizują tzw. „mobilne PSZOK”, które są dość powszechnie wykorzystywane przez mieszkańców chętnie wystawiających odpady przed nieruchomością celem ich odebrania przez odbierającego odpady. Ponadto tzw. „mobilne PSZOK” obok stacjonarnego PSZOK stanowią dodatkową formę odbierania odpadów selektywnie zbieranych. W części gmin trwają prace nad utworzeniem PSZOK. Niemniej jednak często występującym problemem jest jego lokalizacja oraz wiążące się z nią protesty mieszkańców. Ponadto kontrole wykazały również przypadki funkcjonowania PSZOK bez wymaganego zezwolenia na zbieranie odpadów lub niezgodnie z posiadanymi decyzjami. Głównym powodem nieutworzenia PSZOK w gminach jest jednak brak środków finansowych na ten cel. Natomiast należy przy tym nadmienić, że koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi są pokrywane ze środków z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 1aa), w związku z czym powyższe może oznaczać nieracjonalne obliczenie stawek opłat za odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych odbieranych od mieszkańców danej gminy.

- 4) W zakresie wywiązywania się przez gminy z obowiązków osiągnięcia poziomów, kontrole gmin wykazały znaczny postęp, ponieważ w 2014 r.:
  - a) wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych w postaci papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła osiągnęło ok. 37% więcej skontrolowanych gmin niż w 2012 r.;
  - b) wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych osiągnęło ok. 34% więcej skontrolowanych gmin niż w 2012 r.;
  - c) wymagany poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania osiągnęło ok. 14% więcej skontrolowanych gmin niż w 2012 r.

Coroczny wzrost liczby gmin wywiązujących się z obowiązków wynikających z art. 3b i 3c u.c.p.g. jest również związany z edukacją mieszkańców w zakresie właściwego postępowania z odpadami. W efekcie mieszkańcy chętniej segregują odpady, czego odzwierciedleniem jest zwiększenie strumienia selektywnie zebranych odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości. Za dodatkowy czynnik mobilizujący gminy do wywiązywania się z ww. obowiązków należy również uznać przepisy uc.p.g. o karach za nieosiągnięcie poziomów, które zaczęły obowiązywać w od dnia 1 stycznia 2014 r. Niemniej jednak niska jakość sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi,

o czym świadczy wielokrotne wzywianie gmin do korekt, może mieć istotny wpływ na wiarygodności deklarowanych w sprawozdaniach poziomów.

- 5) Z kontroli gmin wynika, że średnia stawka za gospodarowanie zmieszanymi odpadami komunalnymi wyniosła 15,46 zł od mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, natomiast w przypadku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych u źródła – 8,99 zł od mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość. W dalszym ciągu zdarzały się przypadki niewielkiego stopnia zróżnicowania stawek opłat za odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych oraz selektywnie zebranych odpadów komunalnych, np. 9,00 zł za odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych od mieszkańca i 8,80 zł za odbieranie selektywnie zebranych odpadów komunalnych od mieszkańca (Gmina Biała Piska, woj. warmińsko-mazurskie), czy odpowiednio 7,80 zł i 7,50 zł (Gmina Świebodzin, woj. lubuskie). Zdarzały się również przypadki ustalania nieadekwatnie wysokich stawek opłat do częstotliwości odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (np. 44 zł za odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych od jednoosobowego gospodarstwa domowego i 22 zł za odbieranie selektywnie zebranych odpadów komunalnych od jednoosobowego gospodarstwa domowego – Gmina Przerośl, woj. podlaskie). W efekcie tak niewielkie zróżnicowanie kwot opłat z pewnością nie mobilizuje do segregacji odpadów przez mieszkańców, co w konsekwencji wpływa na nieosiągnięcia wymaganych poziomów.
- 6) Mimo że ponad 50% skontrolowanych gmin prowadziło udokumentowane kontrole podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, stwierdzono, że były one zazwyczaj bardzo krótkie i pobieżne. W konsekwencji nie były stwierdzane nieprawidłowości, nawet w przypadkach, gdy z przesyłanych gminom przez RIPOK informacji wynika, że nie trafiają do nich odpady odebrane z terenów nieruchomości niezamieszkałych danej gminy, co znajduje również potwierdzenie w sprawozdaniach kwartalnych przedkładanych przez podmioty odbierające odpady komunalne z gminy. Nawet przekazanie gminom przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska dokumentów, z których wynikają podstawy do wymierzenia kary za nieprzekazywanie odpadów do RIPOK, pomimo braku przyczyn, z powodu których nie mógłby on przyjąć tych odpadów, gminy nie wszczynają postępowań w sprawie wymierzenia kary w trybie art. 9x ust. 1 pkt 3 u.c.p.g. lub prowadzą te postępowania przewlekłe, co powoduje u przedsiębiorców poczucie bezkarności.
- 7) Wszystkie kontrolowane gminy wywiązały się z obowiązku prowadzenia rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W dalszym ciągu sposób dokonywania wpisów do rejestrów sprowadza się do sprawdzenia kompletności wniosku, a sama weryfikacja do sprawdzenia informacji o podmiocie w Krajowym Rejestrze Sądowym lub Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej. Jedynie ok. 3% skontrolowanych gmin, poza czynnościami sprawdzającymi polegającymi na weryfikacji danych dotyczących wnioskującego podmiotu zgodnie z ww. rejestrami, prowadziło kontrole z wizją w terenie.
- 8) Stwierdzono, że skontrolowane gminy konsekwentnie prowadzą działalność informacyjną i edukacyjną wśród mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym również za pośrednictwem punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Jedynie nieliczne

skontrolowane gminy ograniczyły się do jednorazowej kampanii informacyjnej przed dniem 1 lipca 2013 r., natomiast prawie wszystkie gminy wciąż regularnie edukuje mieszkańców, m.in. w formie regularnych spotkań, publikacji artykułów informacyjnych w lokalnej prasie, dostarczaniu mieszkańcom ulotek informacyjnych, organizowania festynów oraz umieszczaniu informacji o sposobie segregacji odpadów na stronach internetowych. Niemniej jednak wciąż istnieje potrzeba dalszej edukacji ekologicznej mieszkańców w zakresie sposobu prowadzenia segregacji odpadów „u źródła” oraz korzyści wynikających z prawidłowo prowadzonej selektywnej zbiórki odpadów, ponieważ słabości systemu mogą również wynikać z braku skutecznej edukacji oraz – być może zbyt wąskiego spektrum tego typu działań podejmowanych w gminach.

- 9) W trakcie kontroli RIPOK – instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych sporadycznie zdarzały się przypadki niespełniania wymagań najlepszej dostępnej techniki i technologii przez część biologiczną instalacji. Stwierdzono również, iż instalacje te posiadały niewystarczające moce przerobowe do przetworzenia całego strumienia trafiających do instalacji odpadów komunalnych, co skutkowało przekroczeniem ilości przetwarzanych odpadów w ciągu roku o nawet 40%. Ponadto wciąż niektóre kontrolowane podmioty stosowały wątpliwej jakości technologie stabilizacji tlenowej odpadów, np. tzw. pryzmy energetyczne.
- 10) Część RIPOK w sposób niewłaściwy klasyfikowała odpady po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu odpadów. Dotyczyło to głównie klasyfikowania w sposób nieuprawniony odpadów frakcji podsitowych, o granulacji 0-50 mm, wydzielonych mechanicznie ze zmieszanych odpadów komunalnych pod kodem 19 12 09 – minerały (piasek, kamienie) zamiast pod kodem 19 12 12 – inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów zawierające substancje niebezpieczne (frakcja podsitowa), rzędu nawet 73% w skali roku, naruszając tym samym rozporządzenie w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.
- 11) Odnotowano przypadki nieskutecznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w zakresie odzysku frakcji materiałowych podlegających recyklingowi – tj. nawet jedynie 1% w skali roku.
- 12) W dalszym ciągu skomplikowaną kwestią pozostaje ustalenie, czy cały strumień wytwarzanych odpadów komunalnych w ramach RGOK trafia do RIPOK, o czym świadczą stwierdzone nieuzasadnione przypadki przyjmowania odpadów przez instalacje zastępcze. W związku z tym istnieje znaczne ryzyko trafiania strumienia odpadów do miejsc na ten cel nieprzeznaczony, tj. do wyrobisk, lasów itp.

Stwierdzono, że przedsiębiorcy prowadzący instalacje zastępcze, będący również podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, dopuszczają się naruszeń w zakresie gospodarowania odbieranymi odpadami. W przypadku gdy w posiadanej przez podmiot decyzji przewidziano magazynowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i na terenie instalacji zastępczej prowadzone jest przeładowanie odpadów na większe samochody celem optymalizacji transportu odpadów do RIPOK.

- 13) Stwierdzono, że większość skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych funkcjonuje poprawnie i posiada wyposażenie wymagane przepisami u.c.p.g., również zakupione w ramach dofinansowania z funduszy Unii Europejskiej. Natomiast w przypadku skontrolowanych gminnych jednostek organizacyjnych obsługujących małe gminy, wymagania dotyczące wyposażenia bazy magazynowo-transportowej zakładu, wynikające z rozporządzenia w *sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości*, są trudne do spełnienia ze względu na niewielką skalę prowadzonej działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych. Konieczność posiadania wymienionej w rozporządzeniu liczby pojazdów, nie koresponduje z ilością odbieranych odpadów i częstotliwością ich odbioru.
- 14) Problemem odnotowanym zarówno w trakcie kontroli gmin, jak i gminnych jednostek organizacyjnych był w wielu przypadkach całkowity brak strumienia odpadów budowlanych i rozbiórkowych odbieranych od właścicieli nieruchomości. Może być to związane z wykorzystywaniem tego rodzaju odpadów przez mieszkańców we własnym zakresie do utwardzania dróg wewnętrznych lub zbierania ich przez podmioty świadczące usługi remontowe. Skutkiem tego jest problem gmin z wykazywaniem wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Oceniając stopień wdrożenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w gminach należy stwierdzić, że z każdym miesiącem dostrzegana jest ogólna stabilizacja. Natomiast poprawę odnotowano w obszarach, będących źródłem problemów i skarg mieszkańców, w szczególności tuż po 1 lipca 2013 r. w gminach, np. w zakresie częstotliwości odbierania odpadów komunalnych.

Załącznik 1. Gminy i związki międzygminne objęte cyklem kontrolnym

L.p.	Gmina	Powiat	Adres Siedziby
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE			
1.	Osiecznica	bolesławiecki	ul. Lubańska 43, 59-724 Osiecznica
2.	Węglińiec	zgorzelecki	ul. Sikorskiego 3, 59-940 Węglińiec
3.	Janowice Wielkie	jeleniogórski	ul. Kolejowa 2, 58-520 Janowice Wielkie
4.	Lwówek Śląski	lwówecki	al. Wojska Polskiego 25A, 59-600 Lwówek Śląski
5.	Legnickie Pole	legnicki	ul. Dientzenhofera 1, 59-241 Legnickie Pole
6.	Pielgrzymka	złotoryjski	59 - 524 Pielgrzymka 109A/1
7.	Rudna	lubiński	pl. Zwycięstwa 15, 59-305 Rudna
8.	Żukowice	głogowski	67 - 231 Żukowice 148
9.	Ziębice	ząbkowicki	ul. Przemysłowa 10, 57-220 Ziębice
10.	Szczawno Zdrój	ziemski wałbrzyski	ul. Kościuszki 17, 58-310 Szczawno Zdrój
11.	Lagiewniki	dzierżoniowski	ul. Jedności Narodowej 21, 58-210 Lagiewniki
12.	Bystrzyca Kłodzka	kłodzki	ul. Sienkiewicza 6, 57-500 Bystrzyca Kłodzka
13.	Marcinowice	świdnicki	ul. Tuwima 2, 58-124 Marcinowice
14.	Niechlów	górowski	ul. Głogowska 31, 56-215 Niechlów
15.	Wąsosz	górowski	pl. Wolności 17, 56-210 Wąsosz
16.	Jemielno	górowski	56-209 Jemielno 81
17.	Dziadowa Kłoda	oleśnicki	ul. Oleśnicka 1, 56-504 Dziadowa Kłoda
18.	Olawa	olawski	pl. Piłsudskiego 28, 55-200 Olawa
19.	Wińsko	wołowski	pl. Wolności 2, 56-160 Wińsko
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE			
20.	Nakło nad Notecią	nakielski	ul. Ks. P. Skargi 7, 89-100 Nakło nad Notecią
21.	Drzycim	świecki	ul. Podgórna 10, 86-140 Drzycim
22.	Sępólno Krajeńskie	sępoleńskie	ul. T. Kościuszki 11, 89-400 Sępólno Krajeńskie
23.	Jeżewo	świecki	ul. Świecka 12, 86-131 Jeżewo
24.	Śliwice	tucholski	ul. Ks. dr S. Sychowskiego 30, 89-530 Śliwice
25.	Lubianka	toruński	Aleja Jana Pawła II / 8, 87-152 Lubianka
26.	Wąbrzeźno	wąbrzeski	ul. Wolności 18, 87-200 Wąbrzeźno
27.	Radzyń Chełmiński	grudziądzki	Plac Towarzystwa Jaszczurczego 9, 87-220 Radzyń Chełmiński
28.	Czernikowo	toruński	ul. Słowackiego 12, 87-640 Czernikowo
29.	Chelmno	chełmiński	ul. Dworcowa 1, 86-200 Chelmno
30.	Skępe	lipnowski	ul. Kościelna 2, 87-630 Skępe
31.	Baruchowo	włocławski	Baruchowo 54, 87-821 Baruchowo
32.	Nieszawa	aleksandrowski	ul. 3 Maja 2, 87-730 Nieszawa
33.	Kowal	włocławski	ul. Piwna 33, 87-820 Kowal
34.	Lubraniec	włocławski	ul. Brzeska 49, 87-890 Lubraniec
35. WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE			
35.	Bełżyce	lubelski	ul. Lubelska 3, 24-200 Bełżyce
36.	Annopol	kraśnicki	Rynek 1, 23-235 Annopol
37.	Niemce	lubelski	ul. Lubelska 121, 21-025 Niemce
38.	Garbów	lubelski	Garbów 28, 21-080 Garbów
39.	Janowiec	puławski	ul. Radomska 2, 24-123 Janowiec
40.	Cyców	łęczyński	ul. Chelmska 42, 21-070 Cyców
41.	Ryki	rycki	ul. Karola Wojtyły 29, 08-500 Ryki
42.	Batorz	janowski	Batorz 52A, 23-320 Batorz
43.	Dzierzkowice	kraśnicki	Terpentyna 1, 23-251 Dzierzkowice
44.	Godziszów	janowski	Godziszów Trzeci 121 A, 23-302 Godziszów

45.	Wysokie	lubelski	ul. Nowa 1, 23-145 Wysokie
46.	Uścimów	lubartowski	Stary Uścimów, 21-109 Uścimów
47.	Związek Komunalny Gmin Ziemi Lubartowskiej	lubartowski	ul. Lubelska 68, 21-100 Lubartów
48.	Drelów	białski	ul. Szkolna 12, 21-570 Drelów
49.	Piszczac	białski	ul. Włodawska 8, 21-530 Piszczac
50.	Miasto Międzyrzec Podlaski	białski	ul. Pocztowa 8, 21-560 Międzyrzec Podlaski
51.	Gmina Międzyrzec Podlaski	białski	ul. Warszawska 20, 21-560 Międzyrzec Podlaski
52.	Komarówka Podlaska	radzyński	ul. Krótka 7, 21-311 Komarówka Podlaska
53.	Krzywda	lukowski	ul. Żelechowska 24B, 21-470 Krzywda
54.	Wojcieszków	lukowski	ul. Kościelna 38, 21-411 Wojcieszków
55.	Miasto Rejowiec Fabryczny	chelmski	ul. Lubelska 16, 22-170 Rejowiec Fabryczny
56.	Siedliszcze	chelmski	ul. Szpitalna 15 a, 22-130 Siedliszcze
57.	Wyryki	włodawski	Wyryki 154, 22-205 Wyryki
58.	Chelm	chelmski	ul. Gminna 18, 22-100 Chelm
59.	Izbica	krasnostawski	ul. Gminna 4, 22-375 Izbica
60.	Telatyn	tomaszowski	ul. Fryderyka Chopina 10, 22- 652 Telatyn
61.	Krasnobród	zamojski	ul. 3-go Maja 36, 22-440 Krasnobród
62.	Stary Zamość	zamojski	Stary Zamość 6, 22-417 Stary Zamość
63.	Zwierzyniec	zamojski	Rynek 1, 22-470 Zwierzyniec
64.	Józefów	biłgorajski	ul. T. Kościuszki 37, 23-460 Józefów
65.	Horodło	hrubieszowski	ul. Jurydyka 1, 22-523 Horodło
66.	Trzeszczany	hrubieszowski	Trzeszczany Pierwsze 194, 22-554 Trzeszczany
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE			
67.	Lęknica	żarski	ul. Żurawska 1, 68-208 Lęknica
68.	Świebodzin	świebodziński	ul. Rynkowa 2, 66-200 Świebodzin
69.	Zbąszynek	świebodziński	ul. Rynek 1, 66-210 Zbąszynek
70.	Żagań	Żagański	ul. Armii Krajowej 9, 68-100 Żagań
71.	Czerwieńsk	Zielonogórski	Rynek 25, 66-016 Czerwieńsk
72.	Dąbie	Krośniński	ul. Szeroka 4, 66-615 Dąbie
73.	Żary	Żarski	Al. Jana Pawła II 6, 68-200 Żary
74.	Iłowa	zagański	ul. Żeromskiego 27, 68-120 Iłowa
75.	Nowogród Bobrzański	zielonogórski	ul. Słowackiego 11, 66-010 Nowogród Bobrzański
76.	Krosno Odrzańskie	krośniński	ul. Parkowa 1, 66-600 Krosno Odrzańskie
77.	Rzepin	ślubicki	Plac Ratuszowy 1, 69-110 Rzepin
78.	Sulęcín	sulęciński	ul. Lipowa 18, 69-200 Sulęcín
79.	Ośno Lubuskie	ślubicki	ul. Rynek 1, 69-220 Ośno Lubuskie
80.	Torzym	sulęciński	ul. Wojska Polskiego 32, 66-235 Torzým
81.	Trzciel	międzyrzecki	ul. Poznańska 22, 66-320 Trzciel
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE			
82.	Miasto Zgierz	zgierski	Plac Jana Pawła II 16, 95-100 Zgierz
83.	Miasto Rawa Mazowiecka	rawski	Pl. Marszałka Józefa Piłsudskiego 5, 96-200 Rawa Mazowiecka
84.	Miasto Sieradz	sieradzki	Plac Wojewódzki 1, 98-200 Sieradz
85.	Miasto Główno	zgierski	ul. Młynarska 15, 95-015 Główno
86.	Poddębice	poddębicki	ul. Łódzka 17/21, 99-200 Poddębice
87.	Sulejów	piotrkowski	ul. Konecka 42, 97 – 330 Sulejów
88.	Sieradz	sieradzki	ul. Armii Krajowej 5, 98-200 Sieradz
89.	Burzenin	sieradzki	ul. Sieradzka 1, 98-260 Burzenin
90.	Brąszewice	sieradzki	ul. Starowiejska 1, 98-277 Brąszewice

91.	Parzęczew	zgierski	ul. Południowa 1, 95-045 Parzęczew
92.	Wróblew	sieradzki	Wróblew 15, 98-286 Wróblew
93.	Jeżów	brzeziński	ul. Kwiatowa 1, 95-047 Jeżów
94.	Piątek	łęczycki	Rynek 16, 99-120 Piątek
95.	Rogów	brzeziński	ul. Żeromskiego 23, 95-063 Rogów
96.	Domaniewice	łowicki	ul. Główna 2, 99-434 Domaniewice
97.	Kocierzew Południowy	łowicki	Kocierzew Południowy 83, 99-414 Kocierzew
98.	Brójce	łódzki wschodni	Brójce 39, 95-006 Brójce
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE			
99.	Polanka Wielka	oświęcimski	ul. Długa 61, 32-607 Polanka Wielka
100.	Lanckorona	wadowicki	ul. Krakowska 473, 34-143 Lanckorona,
101.	Przeciszów	oświęcimski	ul. Podlesie 1, 32-641 Przeciszów
102.	Miasto i Gmina Wieliczka	wielicki	ul. Powstania Warszawskiego 1, 32-020 Wieliczka
103.	Mogilany	krakowski	Rynek 2, 32-031 Mogilany
104.	Skąpa	krakowski	Rynek 29, 32-043 Skąpa
105.	Wadowice	wadowicki	Pl. Jana Pawła 23, 34-100 Wadowice
106.	Kocmyrzów - Luborzycza	krakowski	32-010 Luborzycza 97
107.	Rabka Zdrój	nowotarski	ul. Parkowa 2, 34-700 Rabka Zdrój
108.	Krynica Zdrój	nowosądecki	ul. Kraszewskiego 7, 33-380 Krynica Zdrój
109.	Łużna	gorlicki	38-322 Łużna 634
110.	Miasto Limanowa	limanowski	ul. Jana Pawła II 9, 34-600 Limanowa
111.	Miasto Nowy Targ	nowotarski	ul. Krzywa 1, 34-400 Nowy Targ
112.	Gródek nad Dunajcem	nowosądecki	33-318 Gródek nad Dunajcem 54
113.	Uście Gorlickie	gorlicki	38-315 Uście Gorlickie 80
114.	Sękowa	gorlicki	38-307 Sękowa 252
115.	Drwinia	bocheński	32-709 Drwinia 57
116.	Wierzchosławice	tarnowski	33-122 Wierzchosławice 550
117.	Szczucin	dąbrowski	ul. Wolności 3, 33-230 Szczucin
118.	Rzezawa	bocheński	ul. Długa 21, 32-765 Rzezawa
119.	Miasto Tarnowa	m. Tarnów	ul. Mickiewicza 2, 33-100 Tarnów
120.	Mędrzechów	dąbrowski	33-221 Mędrzechów 434
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE			
121.	Biezuń	żuromiński	ul. Warszawska 2, 09-320 Biezuń
122.	Brańszczyk	wyszkowski	ul. Jana Pawła II 45, 07-221 Brańszczyk
123.	Brwinów	pruskowski	ul. Grodziska 12, 05-840 Brwinów
124.	Bulkowo	płocki	ul. Szkolna 1, 09-454 Bulkowo
125.	Chlewiska	sztydlowiecki	ul. Czachowskiego 49, 26-510 Chlewiska
126.	Czarnia	ostrolęcki	Czarnia 41, 07-431 Czarnia
127.	Długosiodło	wyszkowski	ul. Kościuszki 2, 07-210 Długosiodło
128.	Gielniów	przysuski	Pl. Wolności 75, 26-434 Gielniów
129.	Izabelin	warszawski-zachodni	ul. 3 Maja 42, 05-080 Izabelin
130.	Jastrząb	sztydlowiecki	Pl. Niepodległości 5, 26-502 Jastrząb
131.	Kazanów	zwoleński	Plac Partyzantów 28, 26-713 Kazanów
132.	Kosów Lacki	sokolowski	ul. Kolejowa 2, 08-330 Kosów Lacki
133.	Krzynowłoga Mała	przasnyski	ul. Kościelna 3, 06-316 Krzynowłoga Mała
134.	Lipsko	lipski	ul. 1-go Maja 2, 27-200 Lipsko
135.	Nadarzyn	pruskowski	ul. Mszczonowska 24, 05-830 Nadarzyn
136.	Ojrzeń	ciechanowski	ul. Ciechanowska 27, 06-456 Ojrzeń
137.	Olszanka	łosicki	Olszanka 37, 08-207 Olszanka

138.	Ostrołęka	ostrołęcki	Plac Gen. J. Bema 1, 07-400 Ostrołęka
139.	Poświętne	miński	ul. Krótka 1, 05-326 Poświętne
140.	Prażmów	piaseczyński	ul. Czołchańskiego 1, 05-505 Prażmów
141.	Raciąż	płoński	ul. Kilińskiego 2, 09-140 Raciąż
142.	Radzanów	mławski	Radzanów 92A, 26-807 Radzanów
143.	Radziejowice	żyrardowski	ul. Kubickiego 10, 96-325 Radziejowice
144.	Sanniki	gostyniński	ul. Warszawska 169, 09-540 Sanniki
145.	Sokolów Podlaski	sokołowski	ul. Wolności 44, 08-300 Sokolów Podlaski
146.	Stare Babice	warszawski-zachodni	ul. Rynek 32, 05-082 Stare Babice
147.	Szczutowo	sierpecki	ul. Lipowa 5a, 09-227 Szczutowo
148.	Szydłowiec	szymborski	Rynek Wielki 1, 26-500 Szydłowiec
149.	Świercze	pultuski	ul. Pultuska 47, 06-150 Świercze
150.	Węgrów	węgrowski	Rynek Mariacki 16, 07-100 Węgrów
151.	Wodynie	siedlecki	ul. Siedlecka 43, 08-117 Wodynie
152.	Zaluski	płoński	Zaluski 67, 09-142 Zaluski
153.	Żyrardów	żyrardowski	Pl. Jana Pawła II Nr 1, 96-300 Żyrardów
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE			
154.	Branice	glubczycki	ul. Słowackiego 3, 48-140 Branice
155.	Baborów	glubczycki	ul. Dąbrowszczaków 2a, 48-120 Baborów
156.	Głogówek	prudnicki	Rynek 1,48-250 Głogówek
157.	Strzeleczy	krapkowicki	ul. Rynek 4, 47-364 Strzeleczy
158.	Gogolin	krapkowicki	ul. Krapkowicka, 47-320 Gogolin
159.	Pawłowiczki	kędzierzyńsko-kozielski	Plac Jedności Narodu 1, 47-280 Pawłowiczki
160.	Cisek	kędzierzyńsko-kozielski	ul. Planetorza 52, 47-253 Cisek
161.	Głucholazy	nyski	ul. Rynek 15, 48-340 Głucholazy
162.	Olszanka	brzeski	Olszanka 16, 49- 332 Olszanka
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE			
163.	Brzyska	jasielski	38-212 Brzyska 1
164.	Czudec	strzyżowski	ul. Starowiejska 6, 38-120 Czudec
165.	Dębowiec	jasielski	38-220 Dębowiec 101
166.	Grębów	tarnobrzeski	39-410 Grębów 394
167.	Gmina Jawornik Polski	przeworski	37-232 Jawornik Polski 30
168.	Nowy Żmigród	jasielski	ul. Mickiewicza 2, 38-230 Nowy Żmigród
169.	Olszanica	leski	38-722 Olszanica 81
170.	Osiek Jasielski	jasielski	38-223 Osiek Jasielski 112
171.	Radomyśl n/Sanem	stalowowolski	ul. Rynek Duży 7, 37-455 Radomyśl nad Sanem
172.	Stubno	przemyski	37-723 Stubno 69A
173.	Świlcza	rzeszowski	36-072 Świlcza 168
174.	Baranów Sandomierski	tarnobrzeski	ul. Gen. Leopolda Okulickiego 1, 39-450 Baranów Sandomierski
175.	Pruchnik	jarosławski	ul. Rynek 1, 37-560 Pruchnik
176.	Sokolów Małopolski	rzeszowski	ul. Rynek 1, 36-050 Sokolów Małopolski
177.	Ustrzyki Dolne	bieszczadzki	ul. Kopernika 1, 38-700 Ustrzyki Dolne
178.	Zaklików	stalowowolski	ul. Zachodnia 15, 37-470 Zaklików
179.	Lubaczów	lubaczowski	ul. Rynek 26, 37-600 Lubaczów
180.	Miasto Łańcut	łańcucki	Plac Sobieskiego 18, 37-100 Łańcut
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE			
181.	Miasto Brańsk	bielski	ul. Rynek 8, 17-120 Brańsk
182.	Dąbrowa Białostocka	sokólski	ul. Solidarności 1 16-200 Dąbrowa Białostocka
183.	Drohiczyn	siemiatycki	ul. Kraszewskiego 5, 17-312 Drohiczyn

184.	Dziadkowice	siemiatycki	Dziadkowice 13, 19-306 Dziadkowice
185.	Miasto Kolno	kolneński	ul. Wojska Polskiego 20, 18-500 Kolno
186.	Ciechanowiec	wysokomazowiecki	ul. Mickiewicza 1, 18-230 Ciechanowiec
187.	Śniadowo	łomżyński	ul. Ostrołęcka 11, 18-411 Śniadowo
188.	Piątnica	łomżyński	ul. Stawiskowska 53, 18-421 Piątnica
189.	Miasto Augustów	augustowski	ul. 3 Maja 60, 16-300 Augustów
190.	Bakalarzewo	suwalski	ul. Rynek 3, 16-423 Bakalarzewo
191.	Krasnopol	sejnerski	ul. Wojska Polskiego 4, 16-503 Krasnopol
192.	Przerośl	suwalski	ul. Rynek 2, 16-427 Przerośl
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE			
193.	Cewice	łęborski	ul. W. Witosa 16, 84-312 Cewice
194.	Czarne	chojnicki	ul. Moniuszki 12, 77-330 Czarne
195.	Miasto Słupsk	M. Słupsk	Plac Zwycięstwa 3, 76-200 Słupsk
196.	Lipnica	bytowski	ul. J. Słomińskiego 19, 77-130 Lipnica
197.	Miasto Leba	łęborski	ul. Kościuszki 90, 84-360 Leba
198.	Czersk	chojnicki	ul. Kościuszki 27, 89-650 Czersk
199.	Kartuzy	kartuski	ul. gen. J. Hallera 1, 83-300 Kartuzy
200.	Stegna	nowodorski	ul. Gdańska 34, 82-103 Stegna
201.	Miasto Pruszcz Gdański	gdański	ul. Grunwaldzka 20, 83-000 Pruszcz Gdański
202.	Kolbudy	gdański	ul. Staromłyńska 1, 83-050 Kolbudy
203.	Prabuty	kwidzyński	ul. Kwidzyńska 2, 82-550 Prabuty
204.	Dzierżgoń	sztumski	Plac Wolności 1, 82-440 Dzierżgoń
205.	Miasto Krynica Morska	nowodorski	ul. Górników 15, 82-120 Krynica Moska
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE			
206.	Chybie	cieszyński	ul. Bielska 78, 43-520 Chybie
207.	Czechowice Dziedzice	bielski	Plac Jana Pawła II 1, 43-502 Czechowice-Dziedzice
208.	Gilowice	żywiecki	ul. Krakowska 40, 34-322 Gilowice
209.	Koszarawa	żywiecki	ul. Koszarawa 17, 34-332 Koszarawa
210.	Wisła	cieszyński	Plac Bogumiła Hoffa 3, 43-460 Wisła
211.	Żarki	myszkowski	ul. Kościuszki 15/17, 42-310 Żarki
212.	Koziegłowy	myszkowski	Plac Moniuszki 14, 42-350 Koziegłowy
213.	Gmina Lelów	częstochowski	ul. Szczekocińska 18, 42-235 Lelów
214.	Koniecpol	częstochowski	ul. Chrzęstowska 6a, 42-230 Koniecpol
215.	Lędziny	bieruńsko-łędziński	ul. Łędzińska 55, 43-143 Lędziny
216.	Chorzów	m. Chorzów	ul. Rynek 1, 41-500 Chorzów
217.	Racibórz	raciborski	ul. Stefana Batorego 6, 47-400 Racibórz
218.	Mikolów	mikolowski	ul. Rynek 16, 43-190 Mikolów
219.	Gmina i Miasto Czerwionka-Leszczyny	rybnicki	ul. Parkowa 9, 44-230 Czerwionka-Leszczyny
220.	Wodzisław Śląski	wodzislawski	ul. Bogumińska 4, 44-300 Wodzisław Śląski
221.	Sławków	będziński	ul. Rynek 1, 41-260 Sławków
222.	Piekary Śląskie	m. Piekary Śląskie	ul. Bytomska 84, 41-940 Piekary Śląskie
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE			
223.	Morawica	kielecki	Spacerowa 7, 26-026 Morawica
224.	Górno	kielecki	Górno 169, 26-008 Górno
225.	Gnojno	buski	Gnojno 145, 28-114 Gnojno
226.	Bodzechów	ostrowiecki	ul. Mikołaja Reja 10, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
227.	Słupia	konecki	Słupia 30 A, 26-234 Słupia
228.	Chęciny	kielecki	Plac 2 Czerwca 4, 26-060 Chęciny
229.	Sandomierz	sandomierski	Plac Poniatowskiego 3, 27-600 Sandomierz

230.	Łączna	skarżyski	Kamionki 60, 26-140 Łączna
231.	Sitkówka-Nowiny	kielecki	ul. Białe Zagłębie 25, 26-052 Nowiny
232.	Ozarów	opatowski	ul. Stodolna 1, 27-530 Ozarów
233.	Złota	pińczowski	ul. Sienkiewicza 79, 28-425 Złota
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE			
234.	Gmina Miejska Kętrzyn	kętrzyński	ul. Wojska Polskiego 11, 11-400 Kętrzyn
235.	Mragowo	mragowski	ul. Królewicka 60A, 11-700 Mragowo
236.	Dźwierzuty	szczycieński	ul. Niepodległości 6, 12-120 Dźwierzuty
237.	Purda	olsztyński	Purda 19 A, 11-030 Purda
238.	Kętrzyn	kętrzyński	ul. Tadeusza Kościuszki 2, 11-400 Kętrzyn
239.	Miasto Mragowo	mragowski	ul. Królewicka 60A, 11-700 Mragowo
240.	Dubeninki	goldapski	ul. Mereckiego 27, 19-504 Dubeninki
241.	Goldap	goldapski	Plac Zwycięstwa 14, 19-500 Goldap
242.	Olecko	olecki	Plac Wolności 3, 19-400 Olecko
243.	Biała Piska	piski	Plac Adama Mickiewicza 25, 12-230 Biała Piska
244.	Bisztynek	Bisztynek	ul. Kościuszki 2, 11-230 Bisztynek
245.	Lubomino	Lubomino	ul. Kopernika 7, 11-135 Lubomino
246.	Susz	Susz	ul. Józefa Wybickiego 6, 14-240 Susz
247.	Gmina Miejska Braniewo	Braniewo	ul. Kościuszki 111, 14-500 Braniewo
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
248.	Brzeziny	kaliski	ul. 1000-lecia 8, 62-874 Brzeziny
249.	Godziesze Wielkie	kaliski	ul. 11 Listopada 10, 62-872 Godziesze Male
250.	Trzcinica	kępinski	ul. Jana Pawła II 47, 63-620 Trzcinica
251.	Łęka Opatowska	kępinski	ul. Akacyjowa 4, 63-645 Łęka Opatowska
252.	Koźmin Wielkopolski	krotoszyński	ul. Stary Rynek 11, 63-720 Koźmin Wielkopolski
253.	Kwilcz	międzychodzki	ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 23, 64 – 420 Kwilcz
254.	Chodzież	chodzieski	ul. Notecka 28, 64-800 Chodzież
255.	Rogoźno	obornicki	ul. Nowa 2, 64-610 Rogoźno
256.	Lubasz	czarnkowsko-trzcianecki	ul. Bolesława Chrobrego 37, 64-720 Lubasz
257.	Mieścisko	wągrowiecki	Plac Powstańców Wielkopolskich 13, 62-290 Mieścisko
258.	Wągrowiec	wągrowiecki	ul. Cysterska 22, 62-100 Wągrowiec
259.	Przemęt	wolsztyński	ul. Jagiellońska 8, 64-234 Przemęt
260.	Książ Wlkp.	śremski	ul. Stacha Wichury 11A, 63-130 Książ Wlkp.
261.	Osieczna	leszczyński	ul. Powstańców Wlkp. 6, 64-113 Osieczna
262.	Września	wrzesiński	ul. Ratuszowa 1, 62-300 Września
263.	Tuliszków	turecki	Plac Powstańców Styczniowych 1863 r., 62-740 Tuliszków
264.	Wierzbinek	koniński	Plac Powstańców Styczniowych 110, 62-619 Wierzbinek
265.	Stare Miasto	koniński	ul. Główna 16b, 62-571 Stare Miasto
266.	Turek	turecki	ul. Kaliska 59, 62-700 Turek
267.	Suchy Las	poznański	ul. Szkolna 13, 62-002 Suchy Las
268.	Nowe Miasto n/Wartą	średzki	ul. Poznańska 14, 63-040 Nowe Miasto n/Wartą
269.	Łubowo	gnieźnieński	Łubowo 1, 62-260 Łubowo
270.	Ostroróg	szamotulski	ul. Wroniecka 14, 64-560 Ostroróg
271.	Związek Międzygminny "OBRA"	wolsztyński	Berzyna 6, 64-200 Wolsztyn
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE			
272.	Biały Bór	szczecinecki	ul. Żymierskiego 10, 78-425 Biały Bór
273.	Borne Sulinowo	szczecinecki	Aleja Niepodległości 6, 78-449 Borne Sulinowo
274.	Gryfino	gryfiński	ul. 1 Maja 16, 74-100 Gryfino
275.	Karlino	białogardzki	Plac Jana Pawła II 6, 78-230 Karlino

276.	Kobylanka	stargardzki	ul. Szkolna 12, 73-108 Kobylanka
277.	Kolbaskowo	policki	Kolbaskowo 106, 72-001 Kolbaskowo
278.	Malechowo	slawieński	Malechowo 22A76-142 Malechowo
279.	Mirosławiec	walecki	ul. Wolności 37, 78-650 Mirosławiec
280.	Nowogard	goleniowski	pl. Wolności 1, 72-200 Nowogard
281.	Police	policki	ul. Stefana Batorego 3, 72-010 Police
282.	Rymań	kołobrzeski	ul. Szkolna 7, 78-125 Rymań
283.	Sławno	slawieński	ul. Marii Curie Skłodowskiej 9, 76-100
284.	Miasto Sławno	slawieński	ul. Marii Curie Skłodowskiej 9, 76-100
285.	Tuczno	walecki	ul. Wolności 6, 78-640 Tuczno
286.	Tychowo	białogardzki	ul. Bobolicka 17, 78-220 Tychowo

Załącznik 2. Gminne jednostki organizacyjne objęte cyklem kontrolnym

L.p.	Gminna jednostka organizacyjna	Powiat	Adres Siedziby
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE			
1.	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej i Komunalnej w Osiecznicy	bolesławiecki	ul. Lubańska 29b, 59-724 Osiecznica
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE			
2.	Zakład Komunalny w Sicienku	bydgoski	ul. Lipowa 1, 86-014 Sicienko
3.	Zakład Usług Komunalnych w Śliwicach	tucholski	ul. Czerska 2, 89-530 Śliwice
4.	Gminny Zakład Komunalny w Żołędowie	bydgoski	ul. Jastrzębia 62, 86-031 Osielsko
5.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Łasinie	grudziądzki	ul. Grudziądzka 11, 86-320 Łasin
6.	Gminny Zakład Komunalny w Czernikowie	toruński	ul. Leśna 1, 87-640 Czernikowo
7.	Zakład Komunalny w Piotrkowie Kujawskim	radziejowski	ul. Topolowa 9, 88-230 Piotrków Kujawski
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE			
8.	Zakład Zagospodarowania Odpadów w Lubartowie	lubartowski	ul. Lubelska 68, 21-100 Lubartów
9.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Staninie	lukowski	Stanin 62, 21-422 Stanin
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE			
10.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Krośnie Odrzańskim	krośnieński	ul. Wiejska 23, 66-600 Krosno Odrzańskie
11.	Miejski Zakład Komunalny w Łęknicy	żarski	ul. Hanki Sawickiej 1, 68-208 Łęknica
12.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Iłowej	żagański	ul. Żeromskiego 25, 68-120 Iłowa
13.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Trzebień	żarski	ul. Kościuszki 14a, 68-212 Trzebień
14.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Zielona	zielonogórski	ul. Zjednoczenia 110, 65-120 Zielona Góra
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE			
15.	Miejski Zakład Komunalny w Sulejowie	piotrkowski	ul. Konecka 46, 97-330 Sulejów
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE			
16.	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Bukowniu	olkuski	ul. Leśna 7b, 32-332 Bukowno
17.	Zakład Usług Komunalnych w Spytkowicach	wadowicki	ul. Zamkowa 57, 34-116 Spytkowice
18.	Gminny Zakład Budżetowy w Lanckoronie	wadowicki	Lanckorona 587, 34-143 Lanckorona
19.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Krościenku nad Dunajcem	nowotarski	Rynek 32, 34-450 Krościenko nad Dunajcem
20.	Gminny Komunalny Zakład Budżetowy w Łososinie Dolnej	nowosądecki	33-314 Łososina Dolna
21.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Podegrodziu	nowosądecki	33-386 Podegrodzie 248
22.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku	nowosądecki	33-390 Łącko 755
23.	Miejsko-Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej	tamowski	ul. Św. Jana 3, 33-240 Żabno
24.	Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Dąbrowie Tarnowskiej	tamowski	ul. B. Joselewicza 8, 33-200 Dąbrowa Tarnowska
25.	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Szczawnicy	nowotarski	ul. Zawodzie 19c, 34-460 Szczawnica

26.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Maniowach	nowosądecki	ul. Gorczańska 3, 34-436 Maniowy
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE			
27.	Zakład Usług Komunalnych w Błoniu	warszawski	ul. Poniatowskiego 12b, 05-870 Błonie
28.	Zakład Gospodarki Komunalnej	grójecki	ul. Szkolna 9, 05-622 Belsk Duży
29.	Zakład Gospodarki Komunalnej	radomski	ul. Ogrodowa 51 A, 26-660 Jedlińsk
30.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Konstancinie-Jeziorna	piaseczyński	ul. Warecka 22, 05-510 Konstancin Jeziorna
31.	Samorządowy Zakład Budżetowy Usług Komunalnych	lipski	ul. Solecka 88, 27-300 Lipsko
32.	Związek Komunalny „Nieskażone Środowisko”	łosicki	ul. Ekologiczna 5, 08-200 Łosice
33.	Zakład Gospodarki Komunalnej	miński	ul. Graniczna 1, 05-320 Mrozy
34.	Zarząd Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	nowodorski	ul. Płońska 43, 05-190 Nasielsk
35.	Zakład Usług Komunalnych w Nowym Mieście nad Pilicą	grójecki	Pl. O.H. Koźmińskiego 4A, 26-420 Nowe Miasto nad Pilicą
36.	Miejski Zakład Oczyszczania	nowodorski	ul. Przytorowa 2, 05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
37.	Miejski Zakład Usług Komunalnych	radomski	ul. Leśna 5, 26-670 Pionki
38.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	radomski	ul. Piaseckiego 15, 26-640 Skaryszew
39.	Zakład Usług Komunalnych	radomski	ul. Sucha 15, 26-600 Radom
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE			
40.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Rymanowie	krośnieński	ul. Osiedle 40, 38-480 Rymanów
41.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Iwoniczu-Zdroju	krośnieński	Zdrojowa, 38-440 Iwonicz-Zdrój
42.	Zakład Usług Komunalnych w Kolbuszowej	kolbuszowski	Piekarska 14, 36-100 Kolbuszowa
43.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Czarniej	dębicki	Czarna Góra 81, 38-710 Czarna
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE			
44.	Zakład Usług Komunalnych w Łapach	bialostocki	ul. Mostowa 9, 18-100 Łapy
45.	Zakład Budżetowy w Gródku	bialostocki	ul. Fabryczna, 16-040 Gródek
46.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kuźnicy	sokólski	pl. 1000-lecia Państwa Polskiego 1, 16-123 Kuźnica
47.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Mielniku	siemiatycki	Popław 8, 17-307 Mielnik
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE			
48.	Zakład Oczyszczania Miasta w Sopocie	sopocki	Al. Niepodległości 723, 81-853 Sopot
49.	Zespół Zakładów Obsługi Miasta w Helu	pucki	ul. Kuracyjna 3, 84-150 Hel
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE			
50.	Zakład Usług Komunalnych w Rajczy	zywiecki	ul. Górska 1, 34-370, Rajcza
51.	Zakład Usług Komunalnych w Łękawicy	zywiecki	ul. Żywiecka 23, 34-321 Łękawica
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE			
52.	Zakład Wodociągów i Gospodarki Komunalnej w Ćmielowie	ostrowiecki	Kolejowa 43, 27-440, Ćmielów
53.	Samorządowy Zakład Gospodarki Komunalnej w Łopusznie	kielecki	Antonielów 26a, 26-070 Łopuszno
54.	Komunalny Zakład Gospodarczy w Radoszycach	konecki	ul. Leśna 29, 26-230 Radoszyce

55.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Miedzianej Górze	kielecki	ul. Kostomłoty Drugie 133A, 26-085 Kostomłoty Drugie
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE			
56.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej w Cedyni	gryfiński	ul. Obrońców Stalingradu 38, 74-520 Cedynia
57.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Czaplunku	drawski	ul. Grunwaldzka 2, 78-440 Czaplunek
58.	Zakład Komunalny w Maszewie	goleniowski	ul. Szkolna 8, 72-130 Maszewo
59.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej w Moryniu	gryfiński	ul. Wąska 2, 74-503 Moryń
60.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej W Płotach	gryficki	ul. I Armii Wojska Polskiego 14, 72-310 Płoty
61.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Walczu	walecki	ul. Budowlanych 9, 78-600 Walcz

Załącznik 3. Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych objęte cyklem kontrolnym

Lp.	Regionalna Instalacja do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (rodzaj, nazwa i adres instalacji)	Powiat	Adres prowadzącego instalację	Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi
INSTALACJE DO MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH				
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE				
1.	EKOPARTNER Lubin Sp. z o.o.	lubiński	ul. Zielona 3, 59-300 Lubin	Region Północny
2.	GPK-SITA Głogów Sp. z o.o. Zakład Unieszkodliwiania Odpadów, ul. Komunalna 3, 67-200 Głogów	głogowski	ul. Przemysłowa 7A, 67-200 Głogów	Region Północny
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE				
3.	REMONDIS Bydgoszcz Sp. z o.o.	Bydgoszcz	ul. Inwalidów 45, 85-749 Bydgoszcz	Region nr 5, Bydgoski
4.	Międzygminny Kompleks Unieszkodliwiania Odpadów ProNatura Sp. z o.o.	Bydgoszcz	ul. Pradocińska 28, 85-893 Bydgoszcz	Region nr 5, Bydgoski
5.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Corimp Sp. z o.o.	Bydgoszcz	ul. Wojska Polskiego 65, 85-825 Bydgoszcz	Region nr 5, Bydgoski
6.	Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „Ekoskład” Sp. z o.o.	aleksandrowski	ul. Polna 87, 87-710 Służewo	Region nr 5, Bydgoski
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE				
7.	Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Bełżycach Sp. z o.o.	lubelski	ul. Przemysłowa 35A, 24-200 Bełżyce	Region Południowo-Zachodni
8.	Zakład Zagospodarowania Odpadów we Włodawie	włodawski	ul. Żołnierzy WiN 22, 22-200 Włodawa	Region Centralno-Wschodni
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE				
9.	Przedsiębiorstwo Komunalne EKO Sp. z o.o.	wadowicki	ul. T. Kościuszki 304, 34-123 Chocznia	Region Zachodni
10.	MIKI RECYKLING Sp. z o.o.	Miasto Kraków	ul. Nad Drwiną 33, 30-841 Kraków	Region Zachodni
11.	Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o.	oświęcimski	ul. Nadwiślańska 36, 32-600 Oświęcim	Region Zachodni
12.	Agencja Komunalna Sp. z o.o.	oświęcimski	ul. Kościelna 7, 32-620 Brzeszcze	Region Zachodni
13.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych VAN GANSEWINKEL Kraków Sp. z o.o.	Miasto Kraków	ul. Półlanki 64, 30-740 Kraków	Region Zachodni
14.	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.	myślenicki	ul. Słowackiego 82, 32-400 Myślenice	Region Południowy
15.	Zakład Gospodarki Komunalnej „Bolesław” Sp. z o.o.	olkuski	ul. Osadowa 1, 32-329 Bolesław	Region Zachodni
16.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych EMPOL Sp. z o.o.	nowotarski	os. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa	Region Południowy

17.	IB Sp. z o.o.	nowotarski	ul. Miłośników Podhala 1, 34-425 Biały Dunajec	Region Południowy
18.	TRANS-FORMERS KARPATIA Sp. z o.o.	Miasto Tarnów	ul. Odległa 8, 33-100 Tarnów	Region Tarnowski
19.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	Miasto Tarnów	ul. Okrężna 11, 33-100 Tarnów	Region Tarnowski
20.	NOVA Sp. z o.o.	Miasto Nowy Sącz	ul. Śniadeckich 14, 33-300 Nowy Sącz	Region Sądecko-Gorlicki
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE				
21.	Wojciech Byśkiniewicz prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą BYŚ Wojciech Byśkiniewicz	m.st. Warszawa	ul. Arkuszowa 43, 01-934 Warszawa	Region Warszawski
22.	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m.st. Warszawie Sp. z o.o.	m.st. Warszawa	ul. Obozowa 43, 01-161 Warszawa	Region Warszawski
23.	REMONDIS Sp. z o.o.	m.st. Warszawa	ul. Zawodzie 16, 02-981 Warszawa	Region Warszawski
24.	Miejski Zakład Oczyszczania w Pruszkowie Sp. z o.o.	pruszkowski	ul. Stefana Bryły 6, 05-800 Pruszków	Region Warszawski
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE				
25.	Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu Naprzód Sp. z o.o.	glubczycki	ul. Raciborska 144 b, 48-280 Rydułtowy	Region Południowo-Wschodni
26.	EKO-REGION Sp. z o.o., Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Gotartowie gmina Kluczbork	kluczborski	EKO-REGION Sp. z o.o., ul. Bawelniana 18, 97-400 Bełchatów	Region Północny
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE				
27.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej – Krośnieński Holding Komunalnych Sp. z o.o.	Grodzki krośnieński	ul. Fredry 12, 38-400 Krosno	Region Południowo-Zachodni
28.	.A.S.A. Tarnobrzeg Sp. z o.o. Zakład Segregacji i Kompostowania Odpadów	tarnobrzegi	ul. Strefowa 8, 39-400 Tarnobrzeg	Region Północny
29.	„Stare Miasto-Park” Sp. z o.o. Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych, kompostownia w Giedlarowej, 37-300 Leżajsk	leżajski	Wierzawice 874, 37-300 Leżajsk	Region Północny
30.	Gminny Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.	ropczycko-sędziszowski	39-103 Ostrów 225	Region Zachodni
31.	Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o.	dębicki	Paszczyna 62B, 39-207 Brzeźnica	Region Zachodni
32.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych EMPOL Sp. z o.o. 37-552 Młyny 111A, gm. Radymno	jarosławski	os. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa	Region Wschodni
33.	Zakłady Usługowe POŁUDNIE Sp. z o.o. w Krakowie	Przemyśl Miasto	ul. Lubicz 14, 31-504 Kraków	Region Wschodni
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE				
34.	Processing Pure Home Spółka z o.o., Sp. K. Centrum Innowacyjnej Gospodarki Odpadami (CIGO), ul. Spółdzielcza 36, 16-010 Studzianki	białostocki	ul. Marszałkowska 111, 00-102 Warszawa	Region Centralny
35.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Hajnówce Zakład Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce	hajnowski	ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka	Region Południowy
36.	Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. Zakład Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w m. Czartoria gm. Miastkowo	łomżyński	ul. Akademicka 22, 18-400 Łomża	Region Zachodni
37.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o. ZUOK w Suwałkach, ul. Bucza 150A, 16-400 Suwałki	M. Suwałki	ul. Sejneńska 82, 16-400 Suwałki	Region Północny
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE				
38.	Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania Odpadów	Miasto Gdańsk, gdański, kartuski, lęborski	ul. Jabłoniowa 55, 80-180 Gdańsk	Region Szadółki
39.	Zakład Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” Sp. z o.o.	lęborski	Czarnówko 34, 84-351 Nowa Wieś Lęborska	Region Północny

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE				
40.	Cofinco Poland Sp. z o.o. Instalacja MBP w Jastrzębiu Zdroju, ul. Dębina 36	M. Jastrzębie Zdrój	ul. Graniczna 29, 40-017 Katowice	Region III
41.	Miejski Zakład Składowana Odpadów Sp. z o.o. - obecnie Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o.	M. Sosnowiec	ul. Grenadierów 21, 41-216 Sosnowiec	Region II
42.	Zakład Gospodarki Odpadami S.A.	M. Bielsko Biała	ul. Krakowska 315 d, 43-300 Bielsko-Biała	Region IV
43.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. „Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych dla miasta Zawiercia” Zawiercie, ul. Podmiejska	zawierciański	ul. Krzywa 3, 42-400 Zawiercie	Region I
44.	PZOM STRACH Sp. z o.o. Sp. komandytowa	częstochoowski	ul. Przemysłowa 7, 42- 274 Konopiska	Region I
45.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Komart Sp. z o.o.	gliwicki	ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów	Region III
46.	ALBA MP GK Sp. o.o. w Dąbrowie Górniczej	M. Dąbrowa Górnicza	ul. Starocmentarna 2, 41-300 Dąbrowa Górnicza	Region II
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE				
47.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. – RIPOK we Włoszczowie, ul. Przedborska	włoszczowski	ul. Sienkiewicza 31, 29-100 Włoszczowa	Region 3
48.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o.	buski/ staszowski	Rzędów 40, 28-140 Tuczępy	Region 5
49.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Końskich Sp. z o. o., ul. Spacerowa 145	konecki	ul. Łazienna 8, 26-200 Końskie	Region 6
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE				
50.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o.	giżycki	Spytkowo 69, 11-500 Giżycko	Region Północno - Wschodni
51.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Sp. z o.o.	elbląski	ul. Mazurska 42, 82-300 Elbląg	Region Północny
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE				
52.	Związek Komunalny Czyste Miasto Czysta Gmina Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw” Orli Staw 2, 62-834 Ceków	kaliski	Pl. Św. Józefa 5, 62-800 Kalisz	Region X
53.	Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.	koniński	ul. Sulańska 13, 62-510 Konin	Region VIII
54.	TONSMEIER SELEKT Sp. z o.o., Dawna nazwa instalacji: Centrum zagospodarowania Odpadów SELEKT Sp. z o.o.	kościański	Piotrowa Pierwsze 26/27, 64-020 Czempin	Region IV
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE				
55.	SITA JANTRA Sp. z o.o., ul. Księżnej Anny 11, 70-671 Szczecin	M. Szczecin	ul. Księżnej Anny 11, 70-671 Szczecin	Region Szczeciński
56.	SITA JANTRA Sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania Odpadów Rymań Mirowo 14, 78-125 Rymań	Kołobrzeg	ul. Księżnej Anny 11 70-671 Szczecin	Region Szczeciński
57.	Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., Zakład Gospodarki Odpadami	Świdwin	Wardyn Górny 35, 78-320 Polczyn-Zdrój	Region Szczeciński
INSTALACJE DO PRZETWARZANIA SELEKTYWNIIE ZEBRANYCH ODPADÓW ZIELONYCH I INNYCH BIOODPADÓW				
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE				
58.	Przedsiębiorstwo Rodzinne Merta & Merta Sp. z o.o.	wrocławski	ul. Jerzmanowska 4-6, 54-519 Wrocław	Region Północno-Centralny
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE				
59.	Przedsiębiorstwo Usług Gminnych Sp. z o.o., Giebnia, gm. Pakość	inowrocławski	ul. Inowrocławska 14, 88-170 Pakość	Region nr 5, Bydgoski
60.	REMONDIS Bydgoszcz Sp. z o.o.	Bydgoszcz	ul. Inwalidów 45, 85-749 Bydgoszcz	Region nr 5, Bydgoski
61.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Corimp Sp. z o.o.	Bydgoszcz	ul. Wojska Polskiego 65, 85-825 Bydgoszcz	Region nr 5, Bydgoski

62.	Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „Ekoskład” Sp. z o.o.	aleksandrowski	ul. Polna 87, 87-710 Służewo	Region 5, Bydgoski
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE				
63.	Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o.	oświęcimski	ul. Nadwiślańska 36, 32-600 Oświęcim	Region Zachodni
64.	Szczepan Trzupek prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą FUH KOP-EKO Szczepan Trzupek	wielicki	Zalesiany 1, 32-420 Gdów	Region Zachodni
65.	BM RECYKLING Sp. z o.o., ul. Powstańców Styczniowych 15, 32-500 Chrzanów	chrzanowski	ul. Tkacka 30, 32-120 Andrychów	Region Zachodni
66.	SITA Małopolska Sp. z o.o.	Miasto Kraków	ul. Kosiarzy 5a, 30-731 Kraków	Region Zachodni
67.	KOMPOSTECH Sp. z o.o.	Miasto Nowy Sącz	ul. Wiklinowa 4A, 33-300 Nowy Sącz	Region Sądecko-Gorlicki
68.	Zakład Gospodarki Komunalnej „Bolesław” Sp. z o.o.	olkuski	ul. Osadowa 1, 32-329 Bolesław	Region Zachodni
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE				
69.	Ziemia Polska Sp. z o.o., Kompostownia odpadów zielonych w m. Bielice, gm. Sochaczew, 96-500 Bielice	sochaczewski	ul. Partyzantów 4, 05-850 Ożarów Mazowiecki	Region Płocki
70.	Ziemia Polska Sp. z o.o., Kompostownia odpadów zielonych w m. Guzów, gm. Wiskitki, ul. Łubińskich 11, 96-317 Guzów	żyrardowski	ul. Partyzantów 4, 05-850 Ożarów Mazowiecki	Region Warszawski
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE				
71.	Naprzód Sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu, Dzierżysław 1, 48-130 Kietrz	glubczycki	ul. Raciborska 144 b; 48280 Rydułtowy	Region Południowo - Wschodni
72.	EKO-REGION Sp. z o.o., Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Gotartowie, gmina Kluczbork	kluczborski	ul. Bawelniana 18; 97-400 Bełchatów	Region Północny
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE				
73.	Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o., Kompostownia Osadów i Biokomponentów KOMWITA ul. Siedlanka Boczna 2, 37-300 Leżajsk	leżajski	ul. Żwirki i Wigury 3, 37-300 Leżajsk	Region Północny
74.	Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o.	dębicki	Paszczyna 62B, 39-207 Brzeźnica	Region Zachodni
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE				
75.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Hajnówce	hajnowski	ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka	Region Południowy
76.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o. ZUOK w Suwałkach, ul. Buczka 150A, 16-400 Suwałki	M. Suwałki	ul. Sejneńska 82, 16-400 Suwałki	Region Północny
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE				
77.	Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o.	Miasto Gdańsk, gdański, kartuski	ul. Jabłoniowa 55, 80-180 Gdańsk	Region Szadółki
78.	Zakład Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” Sp. z o.o.	łęborski	Czarnówko 34, 84-351 Nowa Wieś Lęborska	Region Północny
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE				
79.	Miejski Zakład Składowana Odpadów Sp. z o.o. - obecnie Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o.	M. Sosnowiec	ul. Grenadierów 21, 41-216 Sosnowiec	Region II
80.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Świętochłowicach Sp. z o.o.	M. Świętochłowice	ul. Łagiewnicka 76, 41-608 Świętochłowice	Region II
81.	Beskid Żywiec Sp. z o.o.	żywiecki	ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec	Region IV
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE				
82.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	włoszczowski	ul. Sienkiewicza 31 29-100 Włoszczowa	Region 3
83.	Zakład Usług Komunalnych „Celiny” Sp. z o.o. – kompostownia na terenie składowiska Przededworze	kielecki	ul. Częstochowska 6, 26-065 Micigózd	Region 4

84.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o.	buski/ staszowski	Rzędów 40 28-140 Tuczępy	Region 5
85.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Końskich Sp. z o. o.	konecki	ul. Łazienna 8, 26-200 Końskie	Region 6
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE				
86.	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Elblągu	elbląski	ul. Mazurska 42, 82-300 Elbląg	Region Północny
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE				
87.	Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.	koniński	ul. Sulańska 13, 62-510 Konin	Region VIII
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE				
88.	SITA JANTRA Sp. z o.o., ul. Księżnej Anny 11, 70-671 Szczecin	Miasto Szczecin	ul. Księżnej Anny 11, 70-671 Szczecin	Region Szczeciński
89.	SITA JANTRA Sp. z o.o. Zakład Zagospodarowania Odpadów Rymań Mirowo 14, 78-125 Rymań	Kołobrzeg	ul. Księżnej Anny 11 70-671 Szczecin	Region Szczeciński
90.	Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., Zakład Gospodarki Odpadami	Świdwin	Wardyn Górny 35, 78-320 Polczyn-Zdrój	Region Szczeciński
INSTALACJE DO SKŁADOWANIA ODPADÓW POWSTAJĄCYCH W PROCESIE MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH				
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE				
91.	Przedsiębiorstwo Usług Gminnych Sp. z o.o., Giebnia, gm. Pakość	inowrocławski	ul. Inowrocławska 14, 88-170 Pakość	Region nr 5, Bydgoski
92.	Międzygminny Kompleks Unieszkodliwiania Odpadów ProNatura Sp. z o.o.	Bydgoszcz	ul. Prądocińska 28, 85-893 Bydgoszcz	Region nr 5, Bydgoski
93.	Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „Ekoskład” Sp. z o.o.	aleksandrowski	ul. Polna 87, 87-710 Służewo	Region nr 5, Bydgoski
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE				
94.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Różanna, gmina Opoczno	opoczyński	ul. Krótka 1, 26-300 Opoczno	Region III
95.	SITA POLSKA Sp. z o.o., Instalacja do składowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Lubochnia Górki 68/74, 97-217 Lubochnia	tomaszowski	ul. Zawodzie 5, 02 – 981 Warszawa	Region III
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE				
96.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o., Gmina Chrzanów	chrzanowski	32-500 Chrzanów, Balin, ul. Głogowa 75	Region Zachodni
97.	Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o.	oświęcimski	ul. Nadwiślańska 36, 32-600 Oświęcim	Region Zachodni
98.	Agencja Komunalna Sp. z o.o., 32-620 Brzeszcze, ul. Graniczna 48	oświęcimski	ul. Kościelna 7, 32-620 Brzeszcze	Region Zachodni
99.	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.	myślenicki	ul. K. Ujejskiego 341, 32-400 Myślenice	Region Południowy
100.	Zakład Gospodarki Komunalnej „Bolesław” Sp. z o.o.	olkuski	ul. Osadowa 1, 32-329 Bolesław	Region Zachodni
101.	NOVA Sp. z o.o.	Miasto Nowy Sącz	33-300 Nowy Sącz, ul. Śniadeckich 14	Region Sądecko – Gorlicki
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE				
102.	Naprzód Sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu Dzierżysław 1, 48 – 130 Kietrz	głubczycki	ul. Raciborska 144 b; 48280 Rydułtowy	Region Południowo - Wschodni
103.	EKO-REGION Sp. z o.o., Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Gotartowie, gmina Kluczbork	kluczborski	ul. Bawelniana 18; 97-400 Belchatów	Region Północny
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE				
104.	Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. Składowisko „Stalowa Wola”	stalowowolski	ul. Komunalna 1, 37-450 Stalowa Wola	Region Północny
105.	Gminny Zakład Usług Komunalnych Spółka z o.o.	ropczycko- sędziszowski	39-103 Ostrów 225	Region Zachodni

106.	Zakłady Usługowe „POLUDNIE” Sp. z o. o. w Krakowie, Składowisko odpadów w Przemysłu ul. Piastowska 22 37-700 Przemysł	Przemysł Miasto	ul. Lubicz 14, 31-504 Kraków,	Region Wschodni
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE				
107.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Hajnówce, Zakład Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce	hajnowski	ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka	Region Południowy
108.	Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o., Zakład Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w m. Czartoria gm. Miastkowo	lomżyński	ul. Akademicka 22, 18-400 Łomża	Region Zachodni
109.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o. ZUOK w Suwałkach, ul. Buczka 150A, 16-400 Suwałki	M. Suwałki	ul. Sejneńska 82, 16-400 Suwałki	Region Północny
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE				
110.	Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o., ul. Jabłoniowa 55	Miasto Gdańsk, gdański, kartuski	ul. Jabłoniowa 55, 80-180 Gdańsk	Region Szadółki
111.	Zakład Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” sp. z o.o. Czarnówko 34, 84-351 Nowa Wieś Lęborska	łęborski	Czarnówko 34, 84-351 Nowa Wieś Lęborska	Region Północny
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE				
112.	Cofinco Poland Sp. z o.o., Składowisko odpadów w Jastrzębiu Zdroju ul. Dębiny	M. Jastrzębie Zdrój	ul. Graniczna 29, 40-017 Katowice	Region III
113.	Miejski Zakład Składowana Odpadów Sp. z o.o. - obecnie Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o.	M. Sosnowiec	ul. Grenadierów 21, 41-216 Sosnowiec	Region II
114.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Komart Sp. z o.o.	gliwicki	ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów	Region III
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE				
115.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o.	włoszczowski	ul. Sienkiewicza 31 29-100 Włoszczowa	Region 3
116.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka Gminy z o. o. – RIPOK w Staszowie ul. Pocieszka	staszowski	ul. Wojska Polskiego 3 28-200 Staszów	Region 5
117.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Busku-Zdroju – RIPOK w Dobrowodzie	buski	ul. Lagiewnicka 25 28-100 Busko-Zdrój	Region 5
118.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o.	buski/ staszowski	Rzędów 40 28-140 Tuczępy	Region 5
119.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Końskich Sp. z o. o.– RIPOK w Końskich ul. Spacerowa 145	konecki	ul. Łazienna 8 26-200 Końskie	Region 6
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE				
120.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o.	giżycki	Spytkowo 69, 11-500 Giżycko	Region Północno - Wschodni
121.	NOVAGO Sp. z o.o. ul. Grzebskiego 10, 06-500 Mława Zakład Odzysku Odpadów Komunalnych w Różankach	iławski	Różanki 12, 14- 240 Susz	Region Zachodni
122.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Sp. z o.o.	elbląski	ul. Mazurska 42, 82-300 Elbląg	Region Północny
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE				
123.	Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.	koniński	ul. Sulańska 13, 62-510 Konin	Region VIII
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE				
124.	SITA JANTRA Sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania Odpadów Rymań Mirowo 14 78-125 Rymań	Kołobrzeg	ul. Księżnej Anny 11 70-671 Szczecin	Szczeciński

Załącznik 4. Instalacje do zastępczej obsługi regionu objęte cyklem kontrolnym

L.p.	Instalacja przewidziana do zastępczej obsługi regionu* (*instalacje, które po modernizacji uzyskują status RIPOK)	Powiat	Adres prowadzącego instalację	Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi
INSTALACJE DO MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH				
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE				
1.	Zakład Oczyszczania Miasta w Lwówku Śląskim Sp. z o.o., Płocki Dolne, 59-600 Lwówek Śląski	lwówecki	Al. Wojska Polskiego 27; 59-600 Lwówek Śląski	Region Środkowosudecki
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE				
2.	REMONDIS Bydgoszcz Sp. z o.o.	Bydgoszcz	ul. Inwalidów 45, 85-749 Bydgoszcz	Region nr 5 Bydgoski
3.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszaniowych EKOSYSTEM Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie, gm. Dębowa Łąka 87-207 Dębowa Łąka	wąbrzeski	ul. Matejki 13, 87-200 Wąbrzeźno	Region nr 2 Chełmińsko-Wąbrzeski
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE				
4.	SITA Wschód Sp. z o.o.	lubelski	SITA Wschód Sp. z o.o., ul. Ciepłownicza 6, 20-479 Lublin	Regiony: Centralny, Centralno-Wschodni, Południowo-Zachodni, Północno-Zachodni; Biała Podlaska, Chełmski, Puławy
5.	Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Adamkach k. Radzyna Podlaskiego Sp. z o.o.	radzyński	ul. Lubelska 5, 21-300 Radzyń Podlaski	Region Północno – Zachodni
6.	Zakład Zagospodarowania Odpadów Wincentów „KRAS-EKO” Sp. z o.o.	krasnostawski	Wincentów, 22-302 Siennica Nadolna	Region Centralno-Wschodni
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE				
7.	SITA ZACHÓD Sp. z o.o., Kartowice 37, gm. Szprotawa	żagański	ul. Jerzmanowska 13 54-530 Wrocław	Region Wschodni
8.	WEXPOOL Sp. z o.o.	świebodziński	ul. Poznańska 14A, Dąbrówka Wilk., 66-210 Zbąszynek	Region Wschodni
9.	AGMAREX Sp. z o.o. Zakład Utylizacji Odpadów, Nowy Świat, 66-100 Sulechów	zielonogórski (ziemski)	ul. Potok 8, 70-812 Szczecin	Region Wschodni
10.	Tönsmeier Zachód Sp. z o.o.	nowosolski	ul. Szosa Bytomska 1, 67-100 Kielcz	Region Wschodni
11.	Celowy Związek Gmin CZG-12 Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Długoszynie	sulęciński	Długoszyń 80, 69-200 Sulęcín	Region Centralny
12.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów International Sp. z o.o.	ślubicki	Kunowice, ul. Ślubicka 50, 69-100 Ślubice	Region Centralny
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE				
13.	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania - Łódź Sp. z o.o., Sortownia Odpadów, ul. Zamiejska 1, 93-468 Łódź	łódzki	ul. Tokarzewskiego 2, 91-842 Łódź	Region IV
14.	REMONDIS Sp. z o.o. Oddział Łódź, Sortownia odpadów przy ul. Swojskiej 1, 91-342 Łódź	łódzki	ul. Zbąszyńska 3, 91-342 Łódź	Region IV
15.	SITA POLSKA Sp. z o.o., Lubochnia Górki 68/74 97-217 Lubochnia	tomaszowski	ul. Zawodzie 5, 02-981 Warszawa	Region III
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE				
16.	SRS Waste Technology Sp. z o.o.	chrzanowski	ul. Orkana 51, 34-730 Mszana Dolna	Region Zachodni
17.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych EMPOL Sp. z o.o.	gorlicki	os. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa	Region Sądecko-Gorlicki i Region Tarnowski
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE				
18.	Marek Bakun prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług Asenizacyjnych Marek Bakun	miński	ul. Żółkiewicza 11, 05-075 Warszawa-Wesoła. Biuro: ul. Wspólna 23 C, 05-070 Sulejówek, Baza techniczna: ul. 1 Maja 7, 05-079 Okuniew	Region Warszawski

19.	JURANT Sp. J. S. Matak, J. Borkowski, ul. Chelmyńska 249, 04-458 Warszawa	m.st. Warszawa	ul. Ossowska 73, 05-520 Zielonka	Region Warszawski
20.	PARTNER Sp. z o.o.	m.st. Warszawa	ul. Płytowa 1, 03-046 Warszawa (w WPGO zakład wpisany pod nazwą „Ekon” Sp. z o.o.)	Region Warszawski
21.	Miejski Zakład Oczyszczania w Wołominie Sp. z o.o.	wołomiński	ul. Łukasiewicza 4, 05-200 Wołomin	Region Warszawski
22.	EKO-SAM BIS Sp. z o.o.	miński	Dobra 12, 05-306 Jakubów	Region Ostrołęcko-siedlecki
23.	Wiesław Kisiel prowadzący Działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług Komunalnych Wiesław Kisiel	ostrołęcki	Laskowiec, ul. Mazurska 18 07-401 Ostrołęka	Region Ostrołęcko-siedlecki
24.	Eko Team Sp. z o.o., m. Wierzbno	węgrowski	ul. Mickiewicza 6, 07-100 Węgrów	Region Ostrołęcko-siedlecki
25.	SITA WSCHÓD Sp. z o.o., Instalacja do produkcji paliwa alternatywnego w Radomiu, ul. Energetyków 16	radomski	ul. Ciepłownicza 6, 20-479 Lublin	Region Radomski
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE				
26.	Zakład Usług Komunalnych Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Ciężkowicach	kędzierzyński - kozielski	Raciborska 4, 47-260 Polska Cerekiew	Region Południowo - Wschodni
27.	Józef Karkos prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Budowlany Józef Karkos	oleski	ul. Kluczborska 9a, 46-300 Olesno	Region Północny
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE				
28.	Kotulak Jerzy prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Produkcja Handel Usługi EKOMAX	jasielski	ul. Hankówka 28, 38-200 Jasło	Region Południowo-Zachodni
29.	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Sp. z o.o.	mielecki	ul. Wolności 171, 39-300 Mielec	Region Zachodni
30.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o.	nizański	ul. Rynek 2, 37-418 Krzeszów	Region Północny
31.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej - Rzeszów Sp. z o. o.	Grodzki Rzeszów	ul. Gen. Władysława Sikorskiego 428, 35-304 Rzeszów	Region Centralny
32.	Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjno-Usługowe „Zagroda” Sp. z o.o.	strzyżowski	ul. 1-go Maja 38, 38-100 Strzyżów	Region Centralny
33.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Brzegach Dolnych, Stacja Przeladunkowa i Sortownia Odpadów - Ustrzyki Dolne	bieszczadzki	Brzegi Dolne 1, 38-700 Ustrzyki Dolne	Region Południowo-Wschodni
34.	Firma Handlowo-Usługowo-Produkcyjna "WIBO-RECYKLING" Spółka z o.o. w upadłości układowej	mielecki	Malinie 317, 39-331 Chorzelów	Region Zachodni
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE				
35.	RECYKLING Wojkowice Sp. z o.o., Stacja Surowców Wtórnych –Recykling Wojkowice Sp. z o.o. w Wojkowicach	będziński	ul. Długosza 27, 42-580 Wojkowice	Region II
36.	SEGO Sp. z o.o. w Rybniku	Rybnik	ul. Przemysłowa 35, 44-200 Rybnik	Region III
37.	PTS ALBA Sp. z o.o.	Chorzów	ul. Bytkowska 15, 41-503 Chorzów	Region II
38.	Instalacja do sortowania odpadów przemysłowych i budowlanych przy ul. Brzezińskiej w Chorzowie, zarządzana przez PTS ALBA Sp. z o.o. w Chorzowie	Chorzów	PTS ALBA Sp. z o.o., ul. Bytkowska 15, 41-503 Chorzów	Region II
39.	Prywatny Zakład Oczyszczania Miasta Waldemar Strach Strach Sp. z o.o. Sp. K. w Konopiskach	Piekary Śląskie	ul. Spółdzielcza 1, 42-274 Konopiska	Region II
40.	PUK van Gansewinkel Górny Śląsk Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej	Ruda Śląska	ul. Piotra Skargi 87, 41-706 Ruda Śląska	Region II
41.	Tonsmeier Południe Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej	Ruda Śląska	ul. Kokotek 33, 41-700 Ruda Śląska	Region II
42.	Przedsiębiorstwo Spedycyjno-Transportowe „Transgór” S.A	Jastrzębie Zdrój	ul. Jankowicka 9, 44-201 Rybnik	Region III
43.	SANIT-TRANS Sp. z o.o.	bielski	43-392 Międzyrzecze Górne 383	Region IV

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE				
44.	„EKOM” Maciejczyk Sp. J. (sortownia i składowisko w Sielcu Biskupim)	kazimierski	ul. Zakładowa 29, 26-052 Nowiny	Region 3
45.	Lucjan Swatek prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług Wielobranżowych „HYDROSWAT” Lucjan Swatek (sortownia odpadów w miejscowości Zborów)	buski	ul. Słoneczna 16, 28-131 Solec Zdrój	Region 5
46.	Tonsmeier Wschód Sp. z o.o. (Zakład Segregacji i Odzysku Odpadów w Skarżysku - Kamiennej)	skarżyski	ul. Wrocławska 3, 26- 600 Radom	Region 6
47.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. (instalacja w Dobrowodzie)	buski	ul. Łagiewnicka 25, 28-100 Busko Zdrój	Region 5
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE				
48.	Bioelektra Group Sp. z o.o. w Warszawie, Zakład Mechaniczno-Ciepłego Przetwarzania Odpadów w Różankach	iławski	Różanki 12, 14-240 Susz	Region Centralny
49.	Zakład Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Bartoszycach	bartoszycki	ul. Zbożowa 8, 11-200 Bartoszyce	Region Centralny
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE				
50.	Przedsiębiorstwo Komunalne w Pleszewie Sp. z o.o.	pleszewski	ul. Fabryczna 5, 63-300 Pleszew	Region IX
51.	IGLESPOL Z. Iglewski i wspólnicy Sp. J.	wrzesiński	ul. Wrocławska 14, 62-300 Września	Region VII
52.	Henryk Siwiński prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług Komunalnych i Transportowych Henryk Siwiński	obornicki	ul. Boguniewska 8, 64-610 Rogoźno	Region I
53.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Sortownia odpadów w miejscowości Mateuszewo	śremski	ul. Parkowa 6, 63-100 Śrem	Region VI
54.	Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o., Sortownia odpadów w miejscowości Henrykowo	leszczyński	ul. Saperska 23, 64-100 Leszno	Region V
INSTALACJE DO PRZETWARZANIA SELEKTYWNIE ZEBRANYCH ODPADÓW ZIELONYCH I INNYCH BIOODPADÓW				
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE				
55.	Zakład Oczyszczania Miasta w Lwówku Śląskim Sp. z o.o.	lwówecki	Al. Wojska Polskiego 27, 59-600 Lwówek Śląski	Region Środkowosudecki
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE				
56.	REMONDIS Bydgoszcz Sp. z o.o.	Bydgoszcz	ul. Inwalidów 45, 85-749 Bydgoszcz	Region nr 5 Bydgoski
57.	Międzygminny Kompleks Unieszkodliwiania Odpadów ProNatura Sp. z o.o.	Bydgoszcz	ul. Prądocińska 28 85-893 Bydgoszcz	Region nr 5 Bydgoski
58.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Corimp Sp. z o.o.	Bydgoszcz	ul. Wojska Polskiego 65, 85-825 Bydgoszcz	Region nr 5 Bydgoski
59.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych EKOSYSTEM Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie	wąbrzeski	ul. Matejki 13, 87-200 Wąbrzeźno	Region nr 2 Chełmińsko-Wąbrzeski
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE				
60.	SITA Wschód Sp. z o.o.	lubelski	ul. Ciepłownicza 6, 20-479 Lublin	Regiony: Centralny, Centralno-Wschodni, Południowo - Zachodni, Północno-Zachodni; Biała Podlaska, Chełmiński, Puławy
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE				
61.	SITA ZACHÓD Sp. z o.o., Kartowice 37, gm. Szprotawa	zagański	ul. Jerzmanowska 13 54-530 Wrocław	Region Wschodni
62.	AGMAREX Sp. z o.o. Zakład Utylizacji Odpadów, Nowy Świat, 66-100 Sulechów	zielonogórski (ziemski)	ul. Potok 8, 70-812 Szczecin	Region Wschodni

63.	Tönsmeier Zachód Sp. z o.o.	nowosolski	ul. Szosa Bytomska 1, 67-100 Kielcz	Region Wschodni
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE				
64.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	opoczyński	ul. Krótka 1, 26-300 Opoczno	Region III
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE				
65.	Agencja Komunalna Sp. z o.o.	oświęcimski	ul. Kościelna 7, 32-620 Brzeszcze	Region Zachodni
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE				
66.	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach k/ Płocka Sp. z o.o.	płocki	Kobierniki 42, 09-413 Sikórz	Region Płocki
67.	Miejski Zakład Oczyszczania w Wołominie Sp. z o.o.	wołomiński	ul. Łukasiewicza 4, 05-200 Wołomin	Region Warszawski
68.	Instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i bioodpadów – kompostownia. Kompostownia odpadów zielonych w m. Wierzбно - po uzyskaniu zezwolenia RIPOK	węgrowski	Eko Team Sp. z o.o., ul. Mickiewicza 6, 07-100 Węgrów	Region Ostrołęcko-Siedlecki
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE				
69.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	zawierciański	ul. Krzywa 3, 42-400 Zawiercie	Region I
70.	Przedsiębiorstwo Składowania i Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.	Gliwice	ul. Zwycięstwa 36, 44-100 Gliwice	Region II
71.	Przedsiębiorstwo Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o.	pszczyński	ul. Zdrojowa, 43-200 Pszczyna	Region IV
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE				
72.	Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.	M. Konin	ul. Sulańska 13, 62-510 Konin	Region VIII
73.	Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o.	czarnkowsko-trzecieński	ul. Browarna 6, 64-700 Czarnków	Region I
74.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Kompostownia odpadów w m. Mateuszewo	śremski	ul. Parkowa 6, 63-100 Śrem	Region VI
INSTALACJE DO SKŁADOWANIA ODPADÓW POWSTAJĄCYCH W PROCESIE MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH				
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE				
75.	Zakład Oczyszczania Miasta w Lwówku Śląskim Sp. z o.o.	lwówecki	Al. Wojska Polskiego 27, 59-600 Lwówek Śląski	Region Środkowosudecki
76.	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „IZERY” Sp. z o.o.	lwówecki	ul. Kargula i Pawłaka 16, 59-623 Lubomierz	Region Środkowosudecki
77.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Białej	legnicki	ul. Drzymały 30, 59-225 Chojnów	Region Północny
78.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudnej	lubiński	Plac Zwycięstwa 5, 59-305 Rudna	Region Północny
79.	Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Wałbrzychu	grodzki wałbrzyski	ul. Kolejowa 4, 58-300 Wałbrzych	Region Południowy
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE				
80.	Międzygminny Kompleks Unieszkodliwiania Odpadów ProNatura Sp. z o.o.	Bydgoszcz	ul. Prądocińska 28 85-893 Bydgoszcz	Region nr 5 Bydgoski
81.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych EKOSYSTEM Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie	wąbrzeski	ul. Matejki 13, 87-200 Wąbrzeźno	Region nr 2 Chełmińsko-Wąbrzeski
82.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Stary Brześć, gm. Brześć Kujawski	włocławski	Al. W. Łokietka 1, 87-880 Brześć Kujawski	Region nr 4 Włocławski
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE				
83.	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie Sp. z o.o., Składowisko odpadów komunalnych „Rokitno”, Rokitno, 21-100 Lubartów	lubartowski	ul. Piłsudskiego 15, 20-407 Lublin	Regiony: Biała Podlaska, Centralno-Wschodni, Centralny, Chełm, Południowo-Zachodni, Północno-Zachodni, Puławy

84.	„EKOTRAW” Sp. z o.o.	świdnicki	Struża Kolonia 39, 21-044 Trawniki	Region Centralno-Wschodni
85.	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o.	kraśnicki	ul. Piłsudskiego 12/3, 23-200 Kraśnik	Region Centralny, Południowo-Zachodni
86.	"EKO NOWA" Sp. z o.o.	białski	ul. Terespolska 38, 21-530 Piszczac	Region Biała Podlaska
87.	Zakład Zagospodarowania Odpadów Wincentów „KRAS-EKO” Sp. z o.o.	krasnostawski	22-302 Siennica Nadolna	Region Centralno-Wschodni
88.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Hrubieszowie	hrubieszowski	ul. Krucza 20, 22-500 Hrubieszów	Region Południowy
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE				
89.	SITA ZACHÓD Sp. z o.o., Kartowice 37, gm. Szprotawa	żagański	ul. Jerzmanowska 13 54-530 Wrocław	Region Wschodni
90.	AGMAREX Sp. z o.o. Zakład Utylizacji Odpadów, Nowy Świat, 66-100 Sulechów	zielonogórski (ziemski)	ul. Potok 8, 70-812 Szczecin	Region Wschodni
91.	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. Składowisko odpadów komunalnych w m. Gozdnicza	żagański	Marszów 50a, 68-200 Marszów	Region Zachodni
92.	„USKOM” Sp. z o.o.	nowosolski	ul. Moniuszki 7, 67-120 Kozuchów	Region Wschodni
93.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. składowisko odpadów w m. Klesno	strzelecko - drezdenecki	ul. Pierwszej Brygady 21, 66-530 Drezdenko	Region Północny
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE				
94.	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania - Łódź Sp. z o.o., Składowisko Balastu ul. Zamiejska 1, 93-468 Łódź	łódzki	ul. Tokarzewskiego 2, 91-842 Łódź	Region IV
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE				
95.	Przedsiębiorstwo Komunalne „EKO” Sp. z o.o.,	wadowicki	ul. T. Kościuszki 304, 34-123 Chocznia	Region Zachodni
96.	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.	myślenicki	32-440 Sulkowice, Biertowice 236	Region Południowy
97.	EKOM Maciejczyk Spółka Jawna, Składowisko odpadów komunalnych w Żębocinie	proszowicki	ul. Zakładowa 29, 26-052 Nowiny	Region Zachodni
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE				
98.	Składowisko odpadów komunalnych w m. Gozdy, Gmina Mochowo	sierpecki	Mochowo 20, 09-214 Mochowo	Region Płocki
99.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Grodzisku Mazowieckim Sp. z o.o., Składowisko odpadów w m. Kraśnicza Wola	grodziski	Chranów Duży 15A, 05-825 Grodzisk Mazowiecki	Region Warszawski
100.	Miejski Zakład Oczyszczania w Wołominie Sp. z o.o., Składowisko odpadów w m. Stare Lipiny	wołomiński	ul. Lukaszewicza 4, 05-200 Wołomin	Region Warszawski
101.	Ostrołęckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Goworki	ostrołęcki	ul. Berka Joselewicza 1, 07-400 Ostrołęka	Region Ostrołęcko-Siedlecki
102.	Eko Team Sp. z o.o., Składowisko odpadów w m. Wierzbno	węgrowski	ul. Mickiewicza 6, 07-100 Węgrów	Region Ostrołęcko-Siedlecki
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE				
103.	Zakład Gospodarki Komunalnej „ZAW-KOM” Sp. z o.o., Składowisko odpadów inne niż niebezpieczne i obojętne w Kielczy przy ul. Nowe Osiedle	strzelecki	ul. Świerkłańska 2, 47-120 Zawadzkie	Region Południowo - Wschodni
104.	Zakład Usług Komunalnych i Mieszkaniowych Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Ujeźdźcu	nyski	ul. Mickiewicza 3, 48-370 Paczków	Region Południowo - Zachodni
105.	Józef Karkos prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Budowlany Józef Karkos	oleski	ul. Kluczborska 9a, 46-300 Olesno	Region Północny
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE				
106.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej – Krośnieński Holding Komunalny Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne „Krosno”	Grodzki Krosno	ul. Fredry 12, 38-400 Krosno	Region Południowo-Zachodni

107.	Zakład Usług Technicznych Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne „Średnie Wielkie”	sanocki	ul. Bieszczadzka 5, 38-540 Zagórz	Region Południowo-Wschodni
108.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Dynowie, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Dynowie	rzeszowski	ul. Rynek 13, 36-065 Dynów	Region Centralny
109.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Strzyżowie	strzyżowski	ul. Południowa 3, 38-100 Strzyżów	Region Centralny
110.	Zakład Komunalny Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Sokolowie Małopolskim	rzeszowski	ul. Łazienna 7, 36-050 Sokółów Małopolski.	Region Północny
111.	„Stare Miasto – Park” Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Giedlarowej	leżajski	Wierzawice 874, 37-300 Leżajsk	Region Północny
112.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne „Sigielki”	niżański	ul. Rynek 2, 37-418 Krzeszów	Region Północny
113.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych EMPOL Sp. z o.o., Składowisko odpadów w Młynach	jarosławski	os. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa	Region Wschodni
114.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Narolu, Gmina Narol	lubaczowski	ul. Rynek 1, 37-610 Narol	Region Wschodni
115.	Zakład Usług Komunalnych i Rolniczych Spółka z o.o. w Oleszycach, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Futorach	lubaczowski	ul. Rynek 1, 37-630 Oleszyce	Region Wschodni
116.	Zakład Gospodarki Komunalnej Nowa Sarzyna Spółka z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Wólce Pełkińskiej	jarosławski	ul. 1-go Maja 4, 37-310 Nowa Sarzyna	Region Wschodni
117.	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Sp. z o.o.	mielecki	ul. Wolności 171, 39-300 Mielec	Region Zachodni
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE				
118.	Gmina Sidra, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Sidrze	sokólski	ul. Rynek 5, 16-124 Sidra	Region Centralny
119.	Gmina Miejska Brańsk, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Brańsku	bielski	ul. Rynek 8, 17-120 Brańsk	Region Południowy
120.	Gmina Miejska Drohiczyn, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Drohiczynie	siemiatycki	ul. Kraszewskiego 5, 17-312 Drohiczyn	Region Południowy
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE				
121.	HOSSA Sp. z o.o. w Rybniku, Rybnickie Służby Komunalne Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ul. Kolberga w Rybniku,	Rybnik	ul. Jankowicka 41b, 44-200 Rybnik	Region III
122.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., „Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych dla miasta Zawiercia” -	zawierciański	ul. Krzywa 3, 42-400 Zawiercie	Region I
123.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrze Sp. z o.o.	Zabrze	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze	Region II
124.	Przedsiębiorstwo Składowania i Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gliwicach przy ulicy Rybnickiej	Gliwice	ul. Zwycięstwa 36, 44-100 Gliwice	Region II
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE				
125.	„EKOM” Maciejczyk Sp. J. (sortownia i składowisko w Sielcu Biskupim)	kazimierski	ul. Zakładowa 29, 26-052 Nowiny	Region 3
126.	Tadeusz Cieślak prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P.P.H.U. „TAMAX” Tadeusz Cieślak (składowisko odpadów w Borszowicach)	jędrzejowski	ul. Dworcowa 46, 28-340 Sędziszów	Region 3

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE				
127.	AMEST KĘTRZYN Sp. o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Mażany	kętrzyński	Mażany 89, 11-400 Mażany	Region Centralny i Północno-wschodni
128.	PEC Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Wólka gm. Ruciane Nida	piski	ul. Kwiatowa 6A, 12-220 Ruciane - Nida	Region Centralny
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE				
129.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Wysoczka	poznański	ul. Przemysłowa 10, 64 – 320 Buk	Region II
130.	„Alkom” Firma Handlowo – Usługowa Henryk Sienkiewicz ul. Falista 6/1 61 – 249 Poznań – składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Chładowo	gnieźnieński	ul. Falista 6/1, 61-249 Poznań	Region VII
131.	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.	poznański	ul. Wyzwolenia 15, 62-070 Dopiewo	Region II
132.	Altrans Sp. z o.o.	poznański	Białęgi 15, 62-095 Murowana Goślina	Region II
133.	Zakład Gospodarki Komunalnej	koniński	ul. Konińska 4, 62-550 Wilczyn	Region VIII
134.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych, Składowisko odpadów w m. Bardo gm. Września	wrzesiński	ul. Gen. Sikorskiego 38 62-300 Września	Region VII
135.	Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Zofiowie	czarnkowsko-trzcianecki	ul. Browarna 6, 64-700 Czarnków	Region I
136.	Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Lubaszcu Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Sławienko gm. Lubasz	czarnkowsko-trzcianecki	ul. Stajkowska 23, 64-720 Lubasz	Region I
137.	Henryk Siwiński prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług Komunalnych i Transportowych Henryk Siwiński, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Studzieniec gm. Rogoźno	obornicki	ul. Boguniewska 8, 64-610 Rogoźno	Region I
138.	Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Międzybłocie, gm. Złotów	złotowski	ul. Szpitalna 38, 77-400 Złotów	Region I
139.	Zakład Usług Komunalnych w Piaskach Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Smogorzewo	gostyński	ul. Dworcowa 3, 63-820 Piaski	Region VI
140.	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Rakoniewicach, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Gozdzin	grodziski	ul. Malinowa 1,62-067 Rakoniewice	Region IV
141.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Mateuszewo	śremski	ul. Parkowa 6, 63-100 Śrem	Region VI
142.	Związek Międzygminny "OBRA", Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Powodowo	wolsztyński	Berzyna 6, 64-200 Wolsztyn	Region IV
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE				
143.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gwiazdowie	slawno	ul. Polanowska 43, 76-100 Sławno	Region Koszaliński
144.	Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Krupach	slawno	Krupy 72, 76-150 Darłowo	Region Koszaliński
145.	BSC EKOPAL Bartosz Nowak, Cezary Szumilas Spółka Jawna, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Lubiechów Góry gmina Cedynia	gryfiński	ul. Smolańska 3, 70-026 Szczecin	Region Szczeciński